

**A LITERAL TRANSLATION
OF
THE NEW ROYAL READERS, NO. III.
(complete.)**

From pp. Fifty to the end.

—: 0 —

**ન્યુ રોયલ રીડર્સ નં. ૩ બનો તરબુમો.
(કમ્પલિટ)**

પદ્ય પચાસ થી તે છેક છેડે ગ્રંથીના બેએ બેલ ગુજરાતી તરબુમા

(Registered under Act XXV of 1867.)

Bombay No. 2.

**PUBLISHED & SOLD BY
NANABHAI BEJANJI KARANI.**

BOOK SELLER, PUBLISHER, &c, 33, DHOBI WADIA

Place d'armes.

નાનાભાઈ બેજાંજી કરાણી

પુસ્તકો વેચનાર તથા પ્રગટે કરનાર નં ૩૩, ધોબી તળાવ, મુંબઈ

કીમત ગાઠ આના

(All Rights Reserved by the Publisher સર્વ હક રવાઈન સંખ્યા છે)

PRINTED BY V. G JOSHI AT THE G K PRESS CO,
GIRGAUM, BOMBAY

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી સાહિત્ય સંશોધન મંચ

૨

जगत विद्यापीठ ग्रंथालय

१९१२ - १९१३ - १९१४

क्रमांक १३७२

१९१३

पुस्तक संख्या ११५२-३ नो
तरजुमी

दिनांक १९१३

A Literal Translation of The New Royal Readers, No III From pp. 51 to the end.

The Gate Without A Latch.—અડગરા વગરનો દરવાજો

૧ એક ખેડુત હતો, જેનો એક નાનો દરવાજો હતો, જે ઉઘાડીને તેના ચોકમાથી એક ખેતરમાં જવાતું હતું. આ નાના દરવાજાને અડગરો ન હતો, અને નેટલા માટે બધું થઈ શકતો ન હતો. (૨) જ્યારે તે દરવાજામાંથી પસાર થતો હતો, ત્યારે તે પોતાની પાછળ બધું કરવાને ધણો સાવચેત રહેતો હતો, પણ બીજા લોકો હંમેશા એટલા સાવચેત ન હતાં. પોતાનો સઘળો સંભાળ છતાં પણ, તે (દરવાજો) બધું કર્યા પછી પવનથી તે પાછો વારંવાર ઉઘડી જતો હતો. (૩) તેણે પરીણામ એ આવ્યું કે તે દરવાજો ધણું કરીને પવનમાં આમતેમ હાલતો હતો. અથવા તો તદ્દન ઉઘાડો રહેતો હતો. (૪) આ રીતે મરવા બટકા હંમેશા બહાર નીકળી જતા હતા, અને મેંદા અને ઘેંટા હંમેશા અંદર દાખલ થતા હતા. પીલાની પછવાડે દોડવામાં, અને તેઓને પાછા વાડામાં હાકવામાં, અને મેંદા અને ઘેંટાને પાછા ખેતરમાં મોકલવામાં છોકરાઓનો અરથો અરથ વખત નીકળી જતો હતો. (૫) ખેડુતની ખાચડી તેને હંમેશા કહેતી હતી, કે તેણે અડગરો મેળવવો જોઈએ, પણ તે કહેતો હતો કે તેની કિંમત છ પેન્સ બેસશે, અને નેટલું ખરચવા જોગ નથી. તે કહેતો હતો કે છોકરાઓ કાંઈ ન કરે, તેના કરતા વાડાની અંદર અને બહાર મેંદાને અને મરવા બટકાને હાકે તો સાદું. તેથી તે દરવાજો અડગરા વગર રહ્યો. (૬) એક દહાડો એક માતેલું ડુકકર તેના વાડામાંથી બહાર નીકળ્યું, અને હડસેલો મારી દરવાજો ઉઘાડીને ખેતરમાં દાડ્યું, અને ત્યાંથી એક ધીચ જગલમાં રખડ્યું. તે ડુકકર તરતજ ગુમાઈ ગયું અને તેની પાછળ ધરપકડ અને જીમરાણ થઈ રહ્યું. (૭) તે ખેડુત તબેલામાં એક ઘોડો બાંધવાના કામમાં હતો, પણ ડુકકરની પાછળ દોડવામાં તેણે તે કામ ષડતુ મુક્યું. તેની ખાચડી રાખ-ણીમાં કપડા અસતરી કરતી હતી, અને તેણીએ પોતાના ધણીની પુઠે જવાને પોતાનું કામ છોડી દીધું. (૮) તેની દીકરી ચુલાઉપર સેરવો હલાવતી હતી, અને પોતાની માયની પાછળ દોડવાને તેણીએ તે સેરવો મૂકી દાધો. તે ખેડુતના દીકરાઓ અને તેનો ચાકર તે ડુકકરની પુઠે દોડવામાં સામેલ થયા, અને તેઓ સઘળા માટીયા અને બધરા બેલમબેલ જગલમાં ગયા. (૯) પણ તે ચાકરની, સારી ઝડપના કરતા વધારે ઉતાવળ કરવા જતા, એક વાડ ઉપરથી કુદકો મારવા જતા, ધુટી લચકાઈ ગઈ. તે ખેડુત અને તેના દીકરાઓને, તે ચાકરને પાછો ધર લાવવાને માટે, તે ડુકકરના પૂં દોડવાનું છોડી દેવાની ફરજ પડી. તે બંધી ખાચડી અને તેણીની દીકરી, તે બીચારો ચાકર જે ઇંજ પામ્યો હતો, તેને મદદ કરવાને, વળી પાછા ફર્યા. (૧૦) જ્યારે તેઓ ધર પાછા આવ્યા, ત્યારે તેઓને માલમ પડ્યું કે સેરવો ઉભાઈ ગયો હતો-ખાણું બગડી ગયું હતું, અને બે પહેરણ કે જે સવડીની નજદીક લટકતા હતા, તે દાઝી ગયા, અને તદ્દન નાશ પામ્યા હતા. (૧૧) રાત્રી છોડવા આગમન ચુલા ઉપરથી પહેરણ અને સેરવો નહિ લઈ લેવા બેટલા બે ફરકાર વવા માટે તે ખેડુતે પોતાનો ખાચડી અને પોતાની દીકરીને ઠપકો આપ્યો, (૧૨) ત્યારપછી તે તબેલા આગળ ગયો, જ્યાં તેને માલમ પડ્યું કે જે વાડાને તેણે છુટો મૂક્યો હતો, તેણે એક સુદર વછેરાને લાત મારી હતી, અને તેનો એક પગ બાગી નાખ્યો હતો, તે ફાકરની ધુટીને ઇંજ થવાથી એક પખવાડીયા મુઠી તેને ધરમાં રાખવામાં આવ્યો. (૧૩) આ પ્રમાણે તે ખેડુતના ચાકરને ઇંજ થવા ઉપરાંત, તે ખેડુતે પોતાના ચાકર તરફથી બે અઠવાડીયાનું

ગમ, એક નુ દર વહેરો, એક માટેલુ ડુકકર, અને તેના બે સૌથી સરસ પહેરણ ખોલા— તેનુ ખાણુ ગયુ તેની તો કાંઇ વાતજ નહિ—એ સઘળુ એક જ પેનીતો અડગરો ન હોવાને લીધે યયુ ' (૧૪) આ રીતે બે સારી જુની કહેવતો ખરી પડી —એક ખીલો ન હોવાને લીધે, પેડુ નીકળી આવે છે, સલામત બાધો, સલામત મળશે.

THE SAINT BERNARD DOG.—સેન્ટ બરનાર્ડ કુતરો.

૧ સેન્ટ બરનાર્ડ કુતરો મોટા માથા સાથનો, લાખા વાળ સાથનો, અને ગુચ્છાદાર પુછડી સાથનો વળા મોટો અને જોરવાર છે તે ઉમદા દેખાવનો કુતરો છે, અને જેવો તે દેખાય છે, તેવાજ તે ઉમદા અને ચતુર છે (૨) તેનુ રહેઠાણ આદર પર્વતો ઉપર છે—જે રવીટઝરલાંડમાં ઘણા ઉંચા પહાડો છે ત્યાં કેટલાક ઘણા ઉંચા અને સાકડા રતા છે, જેને “ પાર્સીઝ ” કહે છે, જ્યાંથી યુધને આ પહાડ ઉપરથી ઇટલીમાં જવાય છે (૩) ઉનાળામાં પણ આ પહાડો ઉપર જરફના તોફાન થાય છે, પણ લાખા રાયાળાની રૂતમાં તેઓ અતીશય જોરમાં થાય છે, અને ત વખતે તે પહાડ ઉપરના રતા ઘણા વારતી જરલા હોય છે આ તોફાનો કોઇ કોઇ વખતે ઘણાં એકાએક—વારવાર એક પ્રકારની અને ખુશનુમા સહવાર પછી થઇ આવે છે જરફ એટલુ તા મોટા જગ્યામાં પડે છે, કે થોડાક કલાકમાં મુસાફરો તે વસડાઇ આવેલા જરફની હેઠળ દટાઇ જાય છે (૪) રાયાળાની રૂતમાં આ પહાડ ઓળગવાની કોશિશ કરવામાં સેકડો માણુ સોઅ પોતાનો જીવ ખોલે છે પણ સેન્ટ બરનાર્ડ કુતરાની ચતુરાઇ અને માયાથી વળા જીવ ખચ્યા છે (૫) આ કુતરાઓનુ નામ સેન્ટ બરનાર્ડનુ મય, જ્યાં તેઓને રાખવામાં આવે છે, તેના નામ ઉપરથી, પડેલુ છે આ મકાન મોટા સેન્ટ બરનાર્ડનો પહાડી રતો છે જે બે આલ્પ-જના પહાડી રતાઓમાંના એક ઘણોજ ધારતી જરલો પહાડી રતા છે, ત્યાં વળે દૂર આવેલુ છે (૬) અહિયાં નુરત સાધુઓ મુસાફરોને મદદ કરવાને માટે આખુ વર્ષ રહે છે, અને પોતાના કુતરાઓની મદદથી તેઓએ ઘણા જીવ ખચ્યા છે (૭) તે કુતરાઓને ભૂલા પડેલા મુસાફરોને શાધી કાઢવામાંટે કુળવેલા હોય છે, અને દરરોજ રાયાળામાં તેઓને ધણુ કરીને ખખખેની જોડમાં બહાર મોકળવામાં આવે છે એકની ગરદન સાથે ખોરાકની ટોપલી અને વાઇન અથવા ખાંડીનુ નાનુ પીપ પટાથી બાંધેલુ હોય છે, અને બીજીની પીઠ ઉપર એક જલ્લા પટાથી બાંધેલો હોય છે. આ પ્રમાણે કોઇબી બીચારો બેજાન યતો માણસ, જે તેઓને મળી આવે, તેને એકદમ ખોરાક અને કપડા પૂરા પાડવામાં આવે (૮) જો તે માણસ ચાલી શકે તો તેઓ તેન મઠ તરફ લઈ જાય છે જો તે માણસ એટલો તા બે જાન અને ઠડીથી હુકવાઈ ગયલો હોય કે તે ચાલી શકે નહિ, તો તેઓ તે સાધુઓને લઇ આવવા, અને જે જગ્યાએ તે પડેલો હોય છે, તે જગ્યાએ તેઓને દોરવી લઇ જવાને પાછા જાય છે (૯) કોઇ કોઇ વખતે મુસાફર જરફમાં ઉડા દટાઇ જાય છે જો સાધુઓ એકલા હોય તો તેઓ તેને કઢી શોધી નહી શકે નહિ, પણ તે કુતરાઓ પોતાની તીક્ષ્ણ નુરવાની શક્તિથી તેને શોધી કાઢે છે, અને તેઓ પોતાના પગ વડે જરફ ખાણી કાઢે છે (૧૦) આ રીતે એક કુતરાએ બેતાબીસ જેટલા જીવ ખચ્યા છે ' તેનુ નામ ખોરે હતુ, અને જેટલો તે બહાદુર હતો, તેટલોજ તે ચતુર હતો એક વખત એક ખાચરી, જે પોતાના નાના દીકરા સાથે પહાડ ઉપર જતી હતી, તે એક જરફના સરી આવત હજીથી ધસડાઈ ગઈ બેચીએ તે નાના છોકરાને ઇન વગરના, પણ ઠંડો અને અકડી ગયલો જોયો તાપણ, તેણે તેને પોતાનો પીઠઉપર લેવાની કોશિશ કરી, અને આ પ્રમાણે તેને મડા દરવાજા આગળ લઇ ગયો, જ્યાં સાધુઓએ તેની સારી જરફરત લીધી.

NEVER BE LATE —કદી મોડું કરતા ના.

સંમ્યુઅલ — જો આપણે નિશાળે જરા મોડા જઈએ છીએ તો આપણા શિક્ષક કેવા છીટા શોધે છે ' મારી ખાતરી છે કે ચાલી મિનિટ મોડા થવામા હું કાંઈ ખોટું જોતો નથી તોમસ, તમે ખોટું જુઓ છો? તોમસ — હું જાણું છું કે આપણે મોડા આવ્યે તે આપણા શિક્ષકને ગમતું નથી, અને હું ધારું છું કે તેને રાજ કરવાને આપણે કોશિશ કરવી જોઈએ સંમ્યુઅલ — હીક, મને જાણવા ગમે છે કે જરા મોડા થવામા શું ખોટું છે તોમસ.—હું જાણું છું કે આપણા શિક્ષક શું કહે છે, અને સૈથી સાચું શું છે તે ત જાણે છે તે ખચીલ આપણી ઉપર ઘણું માયાળુ છે, અને હું ધારું છું કે જે આપણા ભલાને માટે હોય, તેજ માત્ર ને આપણી પાસેવી માગે છે સંમ્યુઅલ — મોડા થવા વિષે તે શું કહે છે? તેની વિરૂધ્ધ કાંઈ સારું કારણ છે કે નહિ તે મને જાણવા ગમે છે તોમસ — તે કહે છે કે તે દેવ બહુની વાતે ખરાબ છે જો આપણે મોડા આવ્યે, તો આપણે આપણા શિક્ષકને અને નિશાળને હરકત કર્યે છીએ. અને ત્યારપછી, તે કહે છે કે જો આપણે નિશાળે મોડા જવાની દેવ પાડીએ, તો ખચીત આપણે જીજ્ઞાસાપૂર્વક પછાત પડીશું, અને કદાચ આખી જીવન સુધી પછાત પડીશું સંમ્યુઅલ — મેં અગાઉ આવા કારણો વિષે કદી વિચાર કર્યો ન હતો, અને મારી ખાતરી નથી, પણ તે ખરો છે જ્યારે પેટી સહવારે હું મોડો ગયો, ત્યારે મને યાદ છે કે, અહર મેજ આન્યુ તે જોવાને બધા નિશાળિયાઓએ ઉપર જોયું, અને શિક્ષકે વર્ગને કંઈપી વધારે સવાલો પુછ્યા, તેની અગાઉ, જ્યાં સુધી હું મારી જગ્યાએ પુગ્યો, ત્યાંસુધી તેવણ યોગ્ય તોમસ — હા, મને તે યાદ છે, અને તે વળતે મેં ઇચ્છ્યું કે તમે વધારે વાર મોડા થશો નહિ હું તે એક વાણી ખરાબ વાંધારું છું જો તમે નિશાળે મોડા આવો, તો તમે ખીજે ઠંકાણે મોડું કરશો મારો યાદ રાખવા જોગ રાજ એ છે 'કે કદી મોડું કરતા ના', અને હું ઇચ્છું છું કે તે તમારો પણ યાદ રાખવા જોગ રાજ વાય સૌમ, તમે તને વિષે શું કહે છો? સંમ્યુઅલ — હીક, હું ધારું છું કે તમે ખરું જાણો છો મેં તે ખાબતો અગાઉ કદી વિચાર કર્યો નથી આ કમતથી તમારો યાદ રાખવા જોગ રાજ મારો થશ, અને હું તેને વળગી રહેવાને કોશિશ કરીશ તોમસ — તે હીક છે અને હવે સંમ્યુઅલ, આપણી નિશાળના સઘળા વિદ્યાર્થીઓ પાસે તેજ યાદ રાખવા જોગ રાજ ધારણ કરાવવા સારો આપણે આપણાથી ખનતું કર્યે. સંમ્યુઅલ — તેમ આપણે કરીશું, અને પછી આપણે સઘળા જોડાઈશું, અને આપણે પોતાને 'તુરંત ટોળી' કહીશું

THE SEAL.—સીલ માછલી.

૧. તમે કદી સીલ માછલી જોઈ છે? સાધારણ સીલ માછલી આપણા કિનારાની આસપાસના દરિયામા, અને દુન્યાના ખીલ ઘણા ભાગમા મળી આવે છે પણ વધારે મોટી ભતની (સીલ) ઠંડા ઉતર તરફના અને દક્ષિણ તરફના દરિયાઓમાજ જણાય છે (૨) સીલ એક ઘણું નવાઈ જેવું પ્રાણી છે પોતાના ખાણને માટે માછલી પકડતું, તેને આખો દહાડો અહીં તહીં તરવા ગમે છે જ્યારે તે દમ લેવા સપાટીએ આવે છે, ત્યારે માત્ર તેનું માથું જ પાનીની ઉપર જણાય છે (૩) જ્યારે તમે તેના માથા શિવાય કાંઈ જોતા નથી, ત્યારે તે એક ખિલાડી જેવું દેખાય છે તેને મોટી આંખો, પહોળું નાક, અને કાનને બદલે તેના માથામા કાણા હોય છે તેનું શરીર એક માછલીના જેવું હોય છે તેને ચાર ટુકડા પગ હોય છે, જે પાખના જેવા દેખાય છે. (૪) બે આંગળા પગોને તીક્ષ્ણ નખ હોય છે, જે જડે સીલ ખરક અને આંધરને વળગી રહે છે. એક

ખતકના પગની માફક તેના પાછળા પગ ચામડીથી જોડાયેલા હોય છે. સીલ માછલી સારી રીતે તરી શકે છે, પણ જ્યારે તેઓ જમીન ઉપર હોય છે, ત્યારે તેઓ ચાલી શકતી નથી,—તેઓ માત્ર ફસડયા, મારી શકે છે, અને આમ તેમ પેટે ચાલી શકે છે ચિત્રમા જુઓ, અને તમે ચામડીથી જોડાયેલા પાછળા પગો જોશો. (૫) જ્યારે સીલ પુરતી માછલી પકડે છે, ત્યારે તે વાર વાર કિનારે જાય છે ઉનાળામા તે કલાકોના કલાક સુધી તડકામા ભુજવા અને ઉઘાવા, ખડક ઉપર પડી રહે છે. પણ તે એટલું તો સાવચેત છે કે તે પોતાની આખ ઉઘાડી રાખીને ઉઘાટ જણાય છે. (૬) ઠંડા ઉતર તરફના દરિયામા તે ખરડ ઉપર ઝોકા ખાય છે પણ તે એક દરની નજદીક રહેવાને હમેશાં સાવચેત રહે છે, કે જેથી કરીને તે એક મિનિટમા નીચે ઝડપથી ધુસી જઈ શકે છે તે સહજ પણ ઘોઘાટથી દરિયામા ડુબી મારશે. (૭) ગ્રીનલાન્ડના લોકો સીલ વગર ભાગ્યેજ રહી શકે તેનું માસ અને તેની ચરબી તેના મુખ્ય ખોરાક બને છે. તેની ચામડી કપડા તરીકે વપરાય છે એટલું જ નહિ, પણ તેના તણુના ઢાંકણ તરીકે અને તેના મજવાના ઢાંકણ તરીકે વપરાય છે તે વળી તેના હાડકાની સોય બનાવે છે, અને તેની માછલી પકડવાની દોરી અને તેના કામઠાને માટે તેની નસની દોરી બનાવે છે. (૮) સીલને ઘણું કરીને બાલાથી મારી નાખવામા આવે છે શિયાળામા જ્યારે દરિયા ખાધા જાય છે, ત્યારે એક દેશી વાર વાર કલાકોના કલાક સુધી ખરડમા એક કાણાની નજદીક સીલની રાહ જોતો બેસે છે, તેની પાસે તેના બાલો તેની બાજુએ, જ્યારે જોઈએ ત્યારે વાપરવાને તૈયાર, હોય છે. (૯) પવનથી પોતાનો ખચાવ કરવાને તે ખરડની એક નાની દીવાલ બાંધે છે, અને ત્યાં તે તપાસતો અને રાહ જોતો ઠંડીમા બેસે છે. બીચારી સીલ જાણતી નથી કે તેના દુશ્મન તેની રાહ જુએ છે. (૧૦) ખરડમાના ઘણાં કાણા સીલ પોતે કરે છે તે તેઓને એટલા માટે કરે છે કે તે તેઓની આગળ તરી જાય, અને તમ લેવાને માટે પોતાનું ગોળ માથું ઉપર મૂકે, કારણ કે તે પાણીમા લાખો વખત સુધી રહી શકતી નથી. (૧૧) જ્યારે સીલ કાણા આગળ આવે છે ત્યારે પેલો માણસ પોતાના બાલો એક પળમા ઉઠાડે છે, અને પોતાના સંઘળા જોરથી તેના શરીરમા ઘેરે છે. તે બાલાની સાથે બાંધેલું એક દોરડું તેની પાસે હોય છે, અને તે વડે તે સીલને પાણીમાથી ખેંચી કાઢે છે. (૧૨) જ્યારે એક સીલ ખરાબર પકડાય છે, ત્યારે મોટી ખુશાલી થઈ રહે છે. બાયડીઓ અને છોકરાઓ તે શીકારીને મળવા બહાર જાય છે જેમ વાર વાર શિયાળામા આ ગરીબ માણસોના બાખમા બને છે, તેમ તેઓએ કઠાચ કેટલોક વખત સુધી ગોસ્ત વગર કાઢ્યો હોય છે. (૧૩) તેઓની ખતીમા કઠાચ તેલ ન હોય, અને તેથી જ્યારે તેઓને કાઈ પીવાનું જોઈતું હતું, ત્યારે ખરડને પણ પીગળાવીને પાણી કરી શક્યા નહિ. પણ હવે પુષ્કળતાનો વખત શરૂ થાય છે ખતીઓ તેલથી ભરેલી હોય છે, અને બાયડીઓ પોતાના સંઘળા વાસણ બહાર લાવે છે. છોકરાઓ કાચા સીલના ટુકડા ઝુટવી લે છે, અને જાણે કે તે શાકરના ટુકડા હોય, તેમ તેઓ તે પોતાના મોઢામા મૂકે છે.

THE YOUNG WITNESS. જુવાન સાક્ષી.

૧. થોડા વખતની વાત ઉપર, માત્ર નવ વર્ષની ઉંમરની એક નાની છોકરીને, ચોરીને માટે એક સખસની તપાસ વેળાએ, એક સાક્ષી તરીકે લાવવામા આવી હતી તે ચોરી તે નાની છોકરીના બાપના ઘરમા કરવામા આવી હતી તેણીએ તે જોઈ હતી તેટલા માટે તેણીની સાક્ષી ધણી અગત્યની હતી. (૨) જે વઝીલ તે ચોરનો ખચાવ કરતો હતો, તે પેલી નાની છોકરીને, સાક્ષી તરીકે આવવા દેવા માગતો ન હતો, તે જાણતો હતો કે તેણીને જે કહેવાનું હતું, તે તેની

તરફેણની ધણી વિરૂધ્ધ જશે (૩) તેણી જ્યારે તેણીને કોર્ટમાં લાવવામાં આવી, ત્યારે તેણે તેણીને કહ્યું, એમિલિ, તમે સોગરની ખાસીયત જણાવો? તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, તમે શું કહેવા માગો છો તે હું સમજતી નથી તે વખતે તે ન્યાયાધીશને કહ્યું, જીઓ, નામદાર, તેણી સોગરની ખાસીયત સમજતી નથી તેણી સાક્ષી થવાને લાયક નથી, તેની શું આ પુરતી ગવાહી નથી? તેણીની સાક્ષી લેવાઇ શકાય નહિ (૪) તે ન્યાયાધીશે કહ્યું, ચાલો આપણે જોઈએ. મારી નાની છોકરી, અહિયા આવ બને કહ્યો કે તમે કઈ સોગર ખાધા છો? જ્યારે તેણીએ ‘નહિ સાહેબ,’ કમને જવાબ આપ્યો, ત્યારે તેના વિચારથીજ લોહી તેણીની ગરદન અને ચેહરા ઉપર ચઢી આવ્યું (૫) તે ન્યાયાધીશે કહ્યું, એક દૃષ્ટ સોગર ખવાડવાની મારી મતલબ નથી તમે અગાઉ કહી કોર્ટમાં સાક્ષી તરીકે આવ્યા હતા? નહિ સાહેબ તે ન્યાયાધીશે તેણીને એક બાઇબલ આપીને કહ્યું, તમે જાણો છો કે આ ચાપડી શું છે? હા સાહેબ, તે બાઇબલ છે (૬) તમે તે કઈ વાચી છે? હા સાહેબ, હું તે દરેજ વાચુ છું મારા ખત્યા, બાઇબલ શું છે તે તમે જાણો છો? તે મહાન ખોદાનો હુકમ છે હવે મારી નાની વહાલી આ ચાપડી ઉપર તમારો હાથ મૂકો (૭) તેણીએ તે ઉપર પોતાનો હાથ ધુજતા મૂક્યો ત્યારપછી તે, જે કોઇ સાક્ષી થવાને હોય, તેનાથી લેવામાં આવતા સોગરનો ખરડો, તેણીની આગળ બોલી ગયો. પોતાનો હાથ બાઇબલ ઉપર મૂકીને તેણીએ કહ્યું, હું જ બીરાદથી સોગર ખાઉ છું કે જે મને હમણાં કહેવાનું છે, તે સાચું છે, ખરું સાચું છે, અને સાચા શિવાય કાંઈ નથી તેથી ખોદા મને મદદ કરો (૮) તે ન્યાયાધીશે કહ્યું, હવે મારી વહાલી, તમે એક સાક્ષી તરીકે સોગર ખાધા છો જો તમે સાચું નહિ બોલો તો તમને શું થશે તે તમે જાણો છો? હા સાહેબ, શું? મને કેળાને પુરવામાં આવશે. બીજું કાંઈ? હા સાહેબ, મારાથી બહેનશતમાં જઈ શકાય નહિ તે તમે કેમ જાણો છો? (૯) તેણીએ બાઇબલ લીધી, પોતાના આગળથી પાના ફેરવ્યા, અને એજોહસના વીસમા પ્રકરણની સોળમી કવિતા કાઢી અને વાચી, ‘તું તારા પડોશી સામે ખોટી સાક્ષી આપતો ના’ તેણીએ કહ્યું, મને બાઇબલ વાચતા આવડી, તેની આગમન હું તે શીખી હતી તે ન્યાયાધીશે પુછ્યું, કોઈએ તમને કહ્યું હતું કે આ કળ્યામાં તમે એક સાક્ષી થવાના હતા? (૧૦) હા સાહેબ. માએ સાલજી કે મને બોલાવવામાં આવનાર છે, પછી તેણી મને પોતાના ઓરડામાં લઈ ગઈ અને મને દસ શરમાનો તેણીની આગળ બોલી જવા કહ્યું અને માય અને હું ગુટલમડીએ પઠ્યા, અને બદગી કીધી કે, એક પાડોશી સામે ખોટી સાક્ષી આપવી, તે કેવું દુષ્ટ છે, તે હું સમજું, અને જો મને આવતી કાલે કોર્ટમાં જવું પડે તો સાચું કહેવાને ખોદા મને મદદ કરે (૧૧) અને જ્યારે હું ગઈ, ત્યારે માએ મને બોધી લીધી અને મને કહ્યું કે નવમું ફરમાન યાદ રાખજે, અને માદ રાખજે કે તમે કોર્ટમાં ને કહ્યો, તેના દરેક શબ્દ ખોદા સાંભળે છે જ્યારે તે ન્યાયાધીશની આખમાં એક આસુ પ્રકાશ્યું, અને તેના હોઠ સખત લાગણીથી ધુજ્યા, ત્યારે તે બોલ્યો, જો તે માનો છો? તે છોકરીએ એવી રીતે ‘હા, સાહેબ’ કરીને કહ્યું કે બેથી કરીને તેણી ને કહેવા માગતી હતી. તે દેખાઇ આવ્યું (૧૨) તે ન્યાયાધીશે કહ્યું, મારા ખત્યા, ખોદા તને સુખી રાખે તમારી એક ભક્ષી માય છે તે વધુ બોલ્યો, આ સાક્ષી લાયક છે જો હું આને મારી જઈને માટેની તપાસપર હોઉં, અને તોહમતમાં નીરોધાવ હોઉં, તો આ ખત્યાને જેવો સાક્ષી મને આપવાને માટે હું ખોદાને અરજ કરું તેણીની તપાસ થવા દો (૧૩) તે નાની છોકરીને જ્યારે કોર્ટમાં સાક્ષી તરીકે બોલવાને બોલાવવામાં આવી, ત્યારે તેણીએ સાચું

કહ્યું પણ જ્યારે આપણે બોલવાને માટે આપણા હોઠ ઉઘાડીયે, ત્યારે સવળી વખતે ભાગે કાટના હોઠયે એમ આપણને લાગતું જોઈએ આ દુન્યા એક મોટી કાટના જેવી છે, અને બોલતા તેના ન્યાયાધીશ છે

THE SPIDER AND THE FLY.—કરોળીયો અને માખી.

૧ કરોળીયાએ માખીને કહ્યું, તમે મારા દીવાનખાનામાં આવશો? તમે કરી જોયું હોય તેમાં તે સર્વથી મુદ્દર નાનું દીવાનખાનું છે મારા દીવાનખાનાનો રસ્તા એક આડા અવળા દાંદર ઉપરથી છે, અને જ્યારે તમે ત્યાં હોવ, ત્યારે તમને દેખાડવાને માટે મારી પાસે ઘણી નવાઇ જેવી થીજે છે તે નાની માખીએ કહ્યું, અરે નહિ, નહિ, મને કહેવું ફ્રેકટ છે, કારણ કે જેઓ તમારા આડા અવળા દાંદર ઉપર ભય છે, તેઓ કરી પાછા હેડ આવતા નથી (૨) તે કરોળીયાએ તે માખીએ કહ્યું, વહાલી, મારી ખાતરી છે કે એટલે ઉંચે ઉડવાથી તમે ધાકી ગયા હશો, તમે મારા નાના બીછાણા ઉપર આરામ લેશો? આસપાસ મુંદર પડદાઓ ખેંચેલા છે, ચાંદ્રો મુંદર અને પાતળી છે, અને જો તમને યોગેક વખત મુઠ્ઠી આસાયસ લેવા ગમે, તો હું તમને અદર મુખ્યંતથી ચાંદ્રો ઓઢાડીશ. તે નાની માખીએ કહ્યું, અરે નહિ, નહિ, કારણ કે મેં વદવા કરવાતા સાબળ્યું છે કે જેઓ તમારા બિછાણા ઉપર ઉઘે છે, તેઓ કરી પાછા ભગતા નથી (૩) તે લુચ્ચા કરોળીયાએ માખીને કહ્યું, વહાલા મિત્ર, જે દીવોભણી ભરેલો પ્યાર મને તમારે માટે લાગે છે, તે સાબત કરવાને હું શું કરી શકું? મારી પાસે મારા કોઠારમાં, જે સઘળું મુંદર છે, તેનો એક સારો જગ્યા છે, મારી ખાતરી છે કે તમને ઘણું આવકાર આપવામાં આવશે—તમે મળેખાની કરીને એક કાતરી લેશો? તે નાની માખીએ કહ્યું, અરે નહિ, નહિ મળેખાન સાહેબ, તેમ થઈ શકે નહિ, તમારા કોઠારમાં શું છે તે મેં સાબળ્યું છે, અને હું જોવા ઇચ્છતી નથી (૪) તે કરોળીયાએ કહ્યું, 'ચાન પ્રાણી, તમે અકકળવાળા અને ડાહ્યા છો, તમારી પાતળી પાખો ટૂંવી મુંદર છે, તમારી આખો ટૂંવી ચળકતી છે' મારા દીવાનખાનાની અભરાઈ ઉપર એક નાની ચારશી છે, વહાલી જો તમે એક પળ અદર આવો તો તમારું પોતાનું શરીર જોશો. તેણીએ કહ્યું, ભલા સાહેબ, જે તમે મળેખાનીની રાહ કહ્યું તેને માટે હું તમારો ઉપકાર માનું છું, અને હવે તમને સહવારની સલામ કરીને, હું કોઈ બીજે દહાડે આવીશ (૫) તે કરોળીયો ગોળ કર્યો, અને પોતાના ગુફામાં ગયો, કારણ કે તે સારી પેઠે ભણતો હતો, કે તે મુખે માખી જલદીથી પાછી આવશે, તેથી તેણે એક નાના છુપા ખુણામાં એક લુચ્ચાઈથી વણેલું ભળું બનાવ્યું અને તે માખી આવવાને પોતાની મેજ તૈયાર પાથરી ત્યારપછી તે પાછો પોતાના દરવાજા આગળ આવ્યો, અને આનંદથી ગાયું, 'મોતીના જેવી અને ફેરેરી પાખવાળી મુંદર માખી અહિં આવ, અહિં આવ, તમારા ઝબા લીલા અને જાલુરા છે, તમારા માથા ઉપર એક કલગીર છે' તમારી આખો પ્રકાશતા હીરાના જેવી છે, પણ મારી રસીસા જેવી ઝાખી છે (૬) અફસોસ! અફસોસ! આ મુખે નાની માખી તેના લુચ્ચા ખુશામતખોરા શગદા સાબળીને, ધીમેથી ઉડતી આવી ગયું કરતી પાખો સાથે તેણી ઉંચે ટીગાઈ, ત્યારપછી પોતાની પ્રકાશતી આખોનોજ વિચાર કરતી, પોતાના લીલા અને જાલુરા રંગનો વિચાર કરતી—પોતાના કળગીરવાળા માથાનોજ વિચાર કરતી. તેણી નજીક અને વધારે નજીક આવી ગરીબ બિચારી માખી! આખરે તે લુચ્ચા કરોળીયાએ ઉપર કુદકો માર્યો, અને તેણીને ઝડપથી મળ્યું પકડી રાખી. તે તેણીને પોતાના આડા અવળા દાંદર ઉપરથી પોતાના અધારા ગુફામાં ધસડી ગયો, પોતાના નાના ઓરડામાં ધસડી ગયો, પણ તેણી દરીથી બહાર આવી નહિ (૭) અને હવે વહાલા નાના છોકરા જેઓ આ વાત વાંચે, તેઓએ

મહેરખાની કંચીને નકામા, મુખાંઇ ભરેલા, અને ખુશામત ભરેલા રાખેલા ઉપર કદી ધ્યાન આપવું નહિ, એક ખુરા સલાહકાર તરફ તમારું દીલ અને કાન અને આખા બંધ કરો, અને કરોળિયા અને માખીની વાત ઉપથી એક ઘડો લેઓ.

THE ELEPHANT.— હાથી.

૧. હાથીનું રહેઠાણુ વિશાળ છાંયડાવાળા જંગલમાં હોય છે સઘળા જમીન ઉપરના પ્રાણીઓમાં તે સર્વથી મોટું છે, અને તે એશિયા અને આફ્રિકામાં મળી આવે છે. (૨) એશિયાની મુખ્ય જગ્યાઓ,—કે જ્યાં હાથી મળી આવે છે, તેમાંની એક સીલોનનો ટાપુ છે આ સુદર ટાપુ, જે આયરલાંડ જેટલો મોટો છે, તેમાં વિશાળ જંગલો છે, કે જે હજારો હાથીનું રહેઠાણુ બને છે આ જંગલોમાં ઝાડો ગીચ અને ઉંચા ઉગે છે, કે જેથી કરીને વણક લાગે લગલગ અધારા બને છે, અને પ્રકાશની સુર્યની રોશની તેઓની ઉપર અને આસપાસ પડે છે. (૩) હાથીને જંગલનો ઠંડો છાંયડાવાળો ભાગ ગમે છે, અને સૌથી ઠંડકવાળી જગા જે મળી રાકે છે, તે શામે છે ત્યાંથી તે માખીઓને ઉડાડવા પોતાના કાન ફરવડાવે છે, અથવા તે પોતાના શરીર ઉપર પાંખો નાખવાને તે ઝાડની એક ડાળી ખેંચી કાઢે છે (૪) તેને વળી નહાવાનો ઘણું શોખ હોય છે, અને એક સરોવર અથવા વહેતા પાણીની નજીક રહેવાને તે પસંદ કરે છે, કે જ્યાં તે કલાકોના કલાકો સુધી, પોતાની સુઠ વડે પાણી ચુસી લેતો, અને તે પોતાના આખા શરીર ઉપર ઉડાડતો ઉભો રહેશે. (૫) જે કોઈ જંગલમાં ઉગે છે, તેના તે ગાંધીન છે, પણ તે વળી ઝાડના પાઠડા અને કુમળી ડાખળીઓ ખાય છે તેના સ્વદેશના જંગલમાં તેને માટે પુષ્કળ હોય છે, તે જો કે તેને જે ત્યાં મળે છે, તેથી તે હંમેશા ધરાતો નથી. (૬) જ્યારે યોગ્ય અને મકાઈના પાક પાકે છે, ત્યારે તે વારંવાર ધણું જ નુકસાન કરે છે. રાત્રે તે જંગલમાંથી બહાર આવે છે, અને એક વાડી અથવા ખેતરમાં ભાજીને દાખલ થાય છે તે જલદીથી વાડ ભાજી નાખે છે, અને પોતાથી બને તેટલું ખાતો, અને ખાય તેના કરતા વધારે કચડી નાખતો, ખેતર ઉપરથી કુચ કરે છે. બીજી સહવારે ખેતરનો ઘણું ભજે છે, ત્યારે તેને માલમ પડે છે કે હાથી ત્યાં આવ્યો હતો, અને તેના પાકનો તદ્દન નાશ કરીને પાછો જંગલમાં ચાલી ગયો છે (૭) જ્યારે એક હાથીનું ટાણું જંગલમાં આમતેમ ચાલે છે, ત્યારે તે ટાળામાંના સૌથી યુદ્ધ પહેલા ચાલે છે જુવાન હાથી અને તેઓની માદાઓને તે ટાળાની વચમાં મૂકવામાં આવે છે, કે જ્યાં તેઓ સૌથી સલામત હોય છે. ત્યારપછી સઘળા મોટા કચડવાના ધોધાટ કરીને કુચ કરે છે, ઝાડની ડાખળીઓ તેઓની આગળ વળી જાય છે, અને ભાગી જાય છે જો કે હાથી વાયુ કરીને શાંત અને નિર્દોષ પ્રાણી હોય છે, તાપણુ જંગલમાં કુચ કરતા એક હાથીના ટાળા ઉપર હુમલો કરવાની કોઈ હિમ્મત કરતું નથી (૮) એશિયામાં હાથીને પાળવામાં આવે છે, અને તેની પાસે કામ કરાવે છે એક વખતે આફ્રિકાના હાથીને પણ પાળવામાં આવતો હતો અસલના વખતમાં સીપાઇઓ વારંવાર આફ્રિકાના હાથીની પીઠ ઉપર બેસીને લડાઈમાં જતા હતા. પણ હુમલા જે હાથી આફ્રિકામાં રહે છે, તેના મુખ્ય કબીરે તેના કિમતી હાથી દાંતને માટે શીકાર કરવામાં આવે છે, કે જે દાંતમાંથી ઘણું ઉપયાગી અને સુદર ચીજો બનાવવામાં આવે છે.

“TOO LATE” AND “BY AND BY.”

“જોઈએ તે કરતા વધારે મોડું” અને “રફતે રફતે.”

૧ ધીમે સૌલોમન એક ગ્રહસ્થના છોકરો હતો, જે ન્યુ ફૌરેસ્ટની સરહદ ઉપર રહેતો હતો. તેની માથ તેને સૌલોમન કહેતી હતી કારણ કે તેણી કહેતી હતી કે તે એક સ્થાણ છોકરું છે, ધીમે અને ખાતરીપૂર્વક ખચીત સારું કરે છે. (૨) તેના બાપે કહ્યું, હા, પણ તે જોઈએ તે કરતા ઘણા ધીમા છે, અને જ્યાંયુધી તે જરા વધારે ઝડપવાળો અને જરા ઝોઝો આળસુ યાય નહિ, ત્યાંયુધી હું તેને કંઈ માટીડા તરીકે ગણીશ નહિ. (૩) જ્યારે તે આસરે દસ વર્ષની ઉમરના હતો, ત્યાર તેના બાપે અને કેટલાક મિત્રોએ ન્યુ ફૌરેસ્ટમાં એક ઉત્તમ જોડાની, અને નેએને ત્યાં લઈ જવાને માટે એક મોટી ગાડી ભાડે કીધી. તેઓ સહવારના સાત વાગે નીકળવાના હતા. સૌલોમન આ જાણતો હતો કારણ કે તેણે આગળથી ગતે પોતાના બાપને એમ કહેતા સાંભળ્યા હતા. (૪) જ્યારે બીજી સહવારે તે છ વાગે ઉઠ્યો ત્યારે સુરજ ઘણું તેજથી પ્રકાશતો હતો, પણ તે હંમેશના જેવો આળસુ હતો. તેણે કહ્યું, જો હું સાતની દસ મિનિટ અગાઉ ઉઠું તો મને હું જવાને પુષ્કળ વખત મળશે. તેથી તે બિગાળામાં ગુપચુપ પડી રહ્યો, અને આખી ટાળી જ્યારે નાંચ ગઈ ત્યારે તેઓને પોતાના દરવાજા આગળથી પસાર થતી સાંભળી. (૫) તેઓએ તેને વળી હાક મારીને બોલાવ્યો, પણ તેણે કાંઈ જવાબ આપ્યો નહિ, અને માત્ર કપડામાં આળસાઈથી આંખોટ્યા કીધો. આખરે તે કુદકા મારી ઉભો થયો, કપડાં પહેર્યાં, અને નાંચ ઘડી ગયો. પણ તેણે નારતાના ઓરડો ખાલી જોયો, અને ગાડી ગયલી જોઈ. (૬) પોતાની ટાળી ઝડપમાં લઈ લઈને તે રસ્તા ઉપરથી જેમ અને તેમ ઝડપથી દોડ્યો. પણ પવન જોશમાં ફુકતો હતો, અને ઘુળ વાદળામાં દરેક ઠંકાણું હતી. તેણે ગાડી ચોલાવવાને માટે ચીચીચાણ પાડી, અને યુમ પાડી, પણ સવળું ફેકટ કાંઈ તેણે સાંભળી શક્યું નહિ, અને આખરે દોડતા ઠાકી જઈને, અને ઘુળથી અરવો ગુજાઈ જઈને, તે ઉઘાસપણે થર ચાલ્યો. (૭) પણ આથી પણ તે સુધર્યો નહિ. તે એક આળસુ છોકરો હતો, અને આળસુ માટીડો થયો અને જ્યારે તે ધધામાં પડ્યો, ત્યારે જોઈ ગાડી રોજ તેના દરવાજા આગળથી પસાર થતી હતી, તોખી તે ભાગ્યેજ તૈયાર રહેતો હતો. ટેકરી ઉપર દોડતો, અને ઉભા રહ્યો, ઉભા રહ્યો કરીને યુમ પાડતો, ચિત્રમાં તેની તરફ માત્ર જુઓ. (૮) એક બીજો છોકરો, જેને જે કરવાનું હોય, તે હંમેશા મુલતવી રાખતો હતો, તેની એક બીજી વાત છે. તે કંઈપણ કાંઈ ચીજ બરાબર વખતે કરતો ન હતો. રફતે રફતે અને આવતી કાલે એ તેના માનીતા શબ્દો હતા. (૯) તેની માએ કહ્યું, જેમ્સ તમે વાડીનો દરવાજો બંધ કરશો? જેમ્સ, કે જે એક રમુજ વાત વાચતો હતો, તે બોલ્યો, માથ, તરતજ. (૧૦) જેમ્સે પોતાની વાત પૂરી કીધી અને ત્યારપછી દરવાજો બંધ કરવાને ગયો. પણ તે દરમ્યાન ફુકકરો અદર દાખલ થયા હતા, અને જેટલું મહિનાઓ સુધી સમારી શકાય તેના કરતા વધારે જડ મુળથી ઉમેડી નાખ્યું હતું, અને નાશ કીધો હતો. (૧૧) તેની માએ કહ્યું, જેમ્સ હવે તમે તમારો પાઠ સીખશો? જેમ્સ કે જે એક નવું પતંગ બનાવતો હતો, તેણે જવાબ આપ્યો, ‘રફતે રફતે’ (૧૨) પતંગ પૂરો થયો, પણ તે પાઠ કંઈ શીખવામાં આવ્યો નહિ. બીજે દિવસે જેમ્સે વર્ગમાં પોતાની જગ્યા અને ધનામની સઘળી તક ખોલી. (૧૩) જેવો જેમ્સ એક છોકરો હતો, તેવાજ તે એક માલુસ નીવડ્યો. એક શત્રુ પેડી, જે સલામત ન હતી, તેમાથી તેણે આવતી કાલે પોતાના પૈસા લેવાનો ઇરાદો રાખ્યો, પણ કાલ અગાઉ તે પેડી ભાગી પડી, અને તેણે સઘળું ખોડ્યું. (૧૪) તેણે આવતી કાલે પોતાના વર અને દુકાનનો વીમા ઉભારવાનો

ઈરાદા રાખ્યો, પણ કાલ અગાઉ તેઓમા આગ લાગી, ખળી ગયા, અને તે પાપમાળ થયો સઘળાઓએ આ કહેવત શીખવી નેધએ, જે તમે આજે કરી શકો, તે આવતી કાલ ઉપર કદી મુલતવી રાખતા ના

LITTLE DICK AND THE GIANT.—નાનો ડીક અને રાક્ષસ.

૧. નાનો ડીક,—તે કેવું આનદી પ્રાણી હતું ! તે આખો દહાડો ખીત ગાતો અને સીસોડી વગાડતો આમ તેમ જતો હતો, તે હ મેરુ આનદી હતો, અને કદાચજ કાંઈ ચીજ તેને ઉદાસ બનાવતી હતી. (૨) એક દહાડો નાના ડીકે પોતાના ધરથી ઘોડે જેટ જગલમા રખડવાનો વિચાર કર્યો તેથી ન્યામુધી તેણે જગલને પાછું ગતવી મેળ્યું, ત્યામુડી તે ગાતો અને સીસોડી વગાડતો, આનદમા નીકળ્યો. (૩) આખરે તે એક રવચ્છ ઝરા આગળ પુગ્યા, કે જે જગલ-માથી વહેતો હતો અને તરચ્યો હાવાથી તે પાણી પીવાને વાંકો વળ્યો. પણ તેજ પગ તેને એચિ તો પડવારેવી પકડવામા આવ્યા અને તેણે પાતાન, પોતાના કરતા સોગણા મોટા રાક્ષસના હાથમા નેધ્યો. (૪) તે રાક્ષસે તેની તરફ મોટી યુરાલીવી નેધ્યું, અને ત્યારપછી તેન એક મોટા કોઠામા મૂક્યો, અને તેને લઇ ગયો ખિચારા ડીકે તે કોઠામાથી બહાર નીકળવાને પોતાથી ખનતું કીધું, પણ ફોકડે તેણે ચીચીયારી પાડી, ખચતાણ કીધી, તેણે કોઠા ફાડી નાખવાની કોશિશ કીધી પણ તે રાક્ષસ તેની મહનતન માટ તેની તરફ માન હસ્યા, અને તેને મજાનુત પકડીને ચાર્યો. (૫) આખર તે રાક્ષસ પોતાના વરમા આવ્યા, કે જે આસપાસ ફરતી ઉચી દીવાળ સાથનું, અને કાંબી ઝાડ કે ફુલ વગરનું એક અધારી દેખાતી જગા હતી. ન્યારે તે અદર ગયો, ત્યારે તેણે દરવાજે બધ કર્યો, અને ડીકને કોઠામાથી બહાર કાઢ્યો. (૬) તે ખિચારા કદીએ હવે વિચાર્યું કે તેના વખત નજદીક આવી પુગા હતો, ગરણ કે ન્યારે તણ આસપાસ નેધ્યું, ત્યારે તેણે એક મોટા મુલો નંયા, અને તેની નજદીક, પોતાના કરતા બ વધારે મોટા ભોગો, તે રાક્ષસના ખાણને માટ ભુજાવા તેણે નંયા તોપણ તે રાક્ષસ ડીકને મારી નાખ્યો નહિ, પણ માત્ર તેને એક કેળાનામા મૂક્યા, કે જે તેણે તેને માટ તૈયાર કીતું હતું. (૭) તે બદીખાનું, તેને સઘળ ફરતા સળીયા સાથનું તફન અવાર હતું, અને તમા માત્ર જે ખારાક મૂક્યો હતો, તે એક મુધી રાટલીના ટુકડો, અને પાણીનું પ્યાલું હતું. ડીક લોખડના સળીયાની સામે પોતાનું માનુ અફાળીયું, અને આમતેમ અડડાયા, અને તન વાનું કે ગાળ લાગ્યું. (૮) બીજે દિવસે તે રાક્ષસ આવ્યા, અને ડીક તરફ નેધ્યું, અને તેણે કાંઈ પણ રાટલી ખાધા ન હતી તે નેધને, તેણે તેને માવામાથી પકડ્યા, અને તેના ગળામા વાડુંક દાખ્યું બીચારા ડીક એટલો તો બીધો હતો કે ખાવા પીવાને વિચાર કર્યો નહિ. (૯) ત બીજે દિવસ અવારમા તફન એકલો રહ્યો, અને તે એક ઉદાસ દિવસ હતો. ત ખિચારા પ્રાણીએ પાતાના વર, પોતાના સાથી, સુર્યની રેશની, ઝાડ, ફુલ, અને જે ઘણીક મુદર ચીંતે તે ખાતા હતા, તેના વિચાર કર્યો, અને ત્યારપછી તેણે ચીચીયારી પાડી, અને તે લોખડના સળીયાની વચ્ચથી નીકળવાની કોશિશ કીધી, અને પોતાને માર્યો અને પીખ્યા. (૧૦) તે રાક્ષસ પાછો આવ્યા, અને જેમ ડીક ગાતો હતો, તેમ તેની પાસે ગવાડવા માગ્યું, અને મુખી અને આનદી ચવા કહ્યું. તેણે કહ્યું, ગા, ગા, ગા ! પણ ડીક એટલો તો ઉદાસ હતો કે તેણે ગાયું નહિ. બદીખાનું કાંઈ એવી જગા નથી કે જેમા ખીત ગવાય. આખરે તે રાક્ષસ પુરસે થયા, અને ડીકને ગાવાની ફરજ પાડવાને બહાર કાઢ્યો. ડીક મોટેથી ચીચીયારી પાડી, ઉઘર્યો, અને ત્યારપછી તે રાક્ષસના હાથમા મુલેલો પડ્યો. (૧૧) આ એક ખરી વાત છે.—ખિચારો ડીક એક નાનું પક્ષી હતું, અને તે રાક્ષસ એક ઘાટકી ઝોકરો હતો.

HOUSES MADE OF SNOW.—બરફનાં બનાવેલાં ઘર.

૧. છેક ઉત્તર તરફના લોકોને એરફીમો કહે છે. જેવાં ઘરો આપણને રહેવાને માટે છે, તેવા તેઓ પાસે નથી આખો શિયાળો તેઓ બરફના બનાવેલા ઝુપડામાં રહે છે. આ ઝુપડા જ્યારે નવા હોય છે, ત્યારે ઘણા રવચ્છ અને સફેદ હોય છે; પણ તેઓ જલદીથી મેલા થઈ જાય છે, અને જ્યારે ઉનાળો આવે છે, ત્યારે તેઓ પીગળવા માટે છે (૨) કોઈ કોઈ વાર એરફીમોને કિનારાઉપર લાકડાના દીમરા મળે છે, કે જે દીમરા કોઈ બીજા દેશમાંથી મોઝામોથી કરાને ઘસડાઈ આવેલા હોય છે, અને આ તેઓ એકઠા કરે છે, અને તે વડે પોતાના ઝુપડા બાંધે છે (૩) જ્યારે તેઓને લાકડું મળી શકતું નથી, ત્યારે તેઓ રવચ્છ સફેદ બરફ વાપરે છે તે બધાંજન એટલું તો કંઈ બળે હોય છે કે તે આખો શિયાળો કંઈ રહે છે. કોઈ કોઈ વખત જ્યારે ઝુપડું દીવાથી અને લોકોથી, અને કુતરાઓથી ઘણું ગરમ બને છે, ત્યારે દીવાલ જરા ટપકવા માંડે છે, પણ તે જગા ઉપર તાજા બરફનો કંકડો મસળવાથી તે પાછી તફન બરાબર બને છે, આ ઝુપડાની બારીઓ કાચની બનાવેલી નથી હોતી, પણ આંધસની બનાવેલી હોય છે. (૪) જો કે ઝુપડામાં કાંઈપણ બળતું હોતું નથી, તાપણ એરફીમો ખમી શકે તેટલું તે ગરમ હોય છે તે પોતાની બતી વડે તેને હુકાળું રાખે છે, કે જે બતી તેલથી ભરેલી એક રકાબી જેવા વાસણું રાવાય બીજું કાંઈ હોતું નથી. તેલ ઉપર ઘણાંક-કાકરા તરે છે, અને તે બધાને સળગાવે છે બળતા કાકરા તે એરફીમોને ગરમ બનાવે છે એક રાંધવાનું વાસણું તે બતી ઉપર ટાંગેલું હોય છે, પણ તે વારંવાર પોતાનાં ખોરાક કાચા ખાય છે (૫) તેની પાસે ખુરસી કે ટબલ નથી, કારણ કે તે બેસતો નથી કે તે કેમ બનાવવા, પણ તે ઝુપડાની સમગ્ર આસપાસ હુકાળા ચામડાની ઢાંકેલી એક ઉચી ચલરાઈ છે. આ દિવસે તેની બેઠક અને રાત્રે તેનું બિછાનું છે પણ ચામડાની હેઠ બરફ શિયાળ કાંઈ નથી (૬) જ્યારે ઉનાળો આવે છે, ત્યારે એરફીમો બરફના ઝુપડામાંથી નીકળી જવાને ખુશી થાય છે તેની દીવાલ પીગળવા માંડે છે, અને જ્યારે તે બીછાણમાં સુતેલો હોય છે ત્યારે તે બીજાં જાય છે, અને વારંવાર તેને સરદી થાય છે તેટલા માટે તે તેમાંથી પોતાનાં તથા, કે જે તેનું ઉનાળાનું રહેઠાણ બને છે, તેમાં નાસી જવાને બંધા ખુશી થાય છે

BRAVE BOBBY.—બહાદુર બાબી.

૧. ટેટલાક વર્ષની વાત ઉપર ચીન જવાને તૈયાર થયેલા એક વહાણ ઉપર, બીજા ઉતાડ્યો સાય, એક અમલદાર, તેની બાઈ, તેઓનું એક પુત્ર છોકરું, (એક પાંચ વર્ષની ઉંમરનો છોકરો), અને બાબી નામના એક માંડો ન્યુક્લેસલાક કુતરો હતો. (૨) વહાણમાંનું દરેકજણ બાબીને ચલાવું હતું, તે એટલો તો ભલા રવભાવનો અને રમતીયાળ હતો, પણ તે છોકરો તે કુતરાનો હમ શનો રમતનો સાથી હતો તે એક આનંદી નાનો છોકરો હતો, અને જેટલો બાબી તેને ચલાતા હતા, તેટલોજ તે બાબીને ચલાતો હતો. (૩) એક સાંજે જ્યારે તે નાનો છોકરો અને તે કુતરો સાથે ફેફાડું કરતા હતા, ત્યારે વહાણે એચીતો જોકો ખાંધો, અને તે બાળક છબ દધને દરિયામાં પડ્યું એક યુમ પાડવામાં આવી, 'એક માણસ દરિયામાં પડ્યું' એક માણસ દરિયામાં પડ્યું ! અને તે બહાદુર કુતરાએ એક શીકારી કુતરાની મારફ કુદી જઈને, વહાણની બાજુએ કુદેકો માર્યો, અને પાછળા ભાગ તરફ તરી ગયો. (૪) તે નાના છોકરાનો આપ અરધો ગાડો જેવો, બીજાંબાની સાય એક મછવામાં કુદી પડ્યો; પણ એટલું તો અમારું થયું હતું, કે તેઓની આગળ દુર જેવાં શકાય નહિ. સમગ્રજાતે તે બાળકની આશા મૂકી.

(૫) આખરે તેઓએ વહાણની ઠાંભી ખાતુએ એક અઠડવાનો અવાજ સાંભળ્યો તે ખાપ ખોલી ઉઠ્યો, ઝડપથી ખેચો. મજબો ફેરવવામાં આવ્યો, માણસોએ પોતાના સઘળા ભેરથી ખેંચ્યું, અને એક પળમાં બહાદુર ઝાંખી તે બાળકને પોતાના મોઢામાં પકડીને વહાણની ખાતુએ આવ્યો. ખુશાલી ! ખુશાલી ! ખુશાલી ! (૬) તે મજબો વહાણ તરફ પાછો હકારવામાં આવ્યો, તે અરધો ડુબેલો છોકરો જલદીથી સાંભળે થયો, તે માખાપો ખુશી થયા, અને બહાદુર ઝાંખીને સઘળાઓથી પપાળવામાં આવ્યો. (૭) કેપ ઓવ ગુડ હોપ આગળ ઉતાડ્યો ઉતરવાના હતા. તે અમલદાર પોતાની બધરી અને છોકરા સાથે મજવામાં બેઠો, પણ તેણે, ન્યાસુધી તે મજબો વહાણથી થોડે દુર ભય, તથા સુધી તે ન્યુપ્રાઉન્ડલાંડ કુતરાને ગળપટામાંથી મજબુત પકડવાને તે ખલાસીઓને કહ્યું તેણે કહ્યું, તમે જોશો કે તે કેવો મજબુત તરનાર છે. (૮) બહાદુર ઝાંખીએ છુટા થવાને ખેચતાણ કીધી, પણ સઘળું ફોકટ, કારણ કે ન્યાસુધી તે મજબો કિનારાની નજદીક આવ્યો, તથા સુધી તેઓએ તેને પકડી રાખ્યો. પણ જેવી તે અમલદારે ઇશારત કીધી, તેઓજ તે કુતરાને છુટો કરવામાં આવ્યો, અને તે દરિયામાં પુર ધસારાબધ ચાલ્યો. (૯) એકાએક તે ગરીબ પ્રાણીએ એક તીક્ષણ પોકાર કર્યો, અને પાણીની ખહાર પડ્યો. પહેલ વહેલા એમ ધારવામાં આવ્યું કે તેને આકરા આવ્યા હશે, પણ તે તેના કરતા વધારે ખરાબ હતું — એક શાર્ક તેની પુઠે લાગી હતી ! (૧૦) એક શાર્ક ! એક શાર્ક ! એવો અવાજ મજબો ઉપરથી વહાણ ઉપર ગયો. ઝાંખી પોતાના દાંત દેખાડતો, અને તે શાર્કને તેની પીઠ ઉપર ફેરવાને વખત નહિ આપતો, જમણી અને ઠાંભી ગમ તર્યો, અને ડુબકી મારી અને આડો અવગો કર્યો, કે જેમ કર્યા વગર તે રાક્ષસી પ્રાણી તેને કરડી શકી નહિ. (૧૧) તે મજબોમાના અમલદારે તરતજ ભેથું કે તે કુતરાને ખચાવવાને વખતસર તે જગાએ પહોંચવાનો યોરોજ સંભવ હતો ખીઆરો ઝાંખી ન્યાસુધી લગભગ ઠાકી ગયો, તથાસુધી તર્યો, અને ઠાપ આપી. તે અમલદારે માણસોને કહ્યું, હલેસા મારવાનું બધ કરો, અને મજબો ગોળ ફેરવો. (૧૨) તેજ પળે તે શાર્ક કે જે તે કુતરાની ઘણી નજદીક ગઇ હતી, તે તેની પીઠ ઉપર ફરી, અને પોતાનું ભયંકર જડબું ઉઘાડ્યું ! ઝાંખીનું તદન આવી બન્યું હતું તેનો શેઠ ઉઠ્યો, પોતાની બંદુક ટાકી અને ફોડી. (૧૩) એક પળમાં પાણી લોહીથી લાલ રંગાઈ ગયું, તે શાર્કના ભયંકર જડબાને ચુરેચુરો થઈ ગયો ! ત્યારપછી તે માણસો તે જગાએ હકારી ગયા, કે ન્યા ઝાંખી આમતેમ તરતો હતો. (૧૪) તે અમલદારે તે કુતરાને મજવામાં ખેચી લીધો, તે બાળકે પોતાના નાના હાથ તેની આસપાસ નાખ્યા, અને તે મજબોમાના માણસો, અને તે વહાણમાના ખલાસીઓ ખુશાલીથી ખોલી ઉઠ્યા, હુરા ! હુરા ! ખુશાલી ! ખુશાલી ! ઝાંખી સલામત છે ! શાર્ક મરી ગઇ છે ! હુરા ! હુરા !

A NOBLE BOY.—એક ભલો છોકરો.

૧. તે બાચડી ધરડી અને નાતવાન અને સફેદ બાળવાળી હતી, અને શિયાળાના દિવસની ઠંડીથી વાકી વળી ગયલી હતી. મહોલો તરતના પડેલા બરફથી ભીંજાયેલો હતો, અને તે બાચડીના પગ ઠાંકેલા અને ધીમા હતા. તેણી એકલી, કાંઈની પણ સલાખ વગર તે ટોળામાં, ન્યાં ખેરતો મળે ત્યાં ઉભી રહી અને લાખો વખત સુધી ખોડી રહી. (૨) મહોલોમાંથી હસાહસ અને પોકાર સાથે, નિશાળ છુટવાના છુટાપણાની ખુશાલીમાં, છોકરાઓ એક મેઢાના ટોળાની માફક, ઢગળા થયેલા સફેદ અને ઉંડા બરફને આવકાર દેતા આવ્યા. આવી બુદી અને સફેદ બાળવાળી બાચડી આગળથી તે છોકરાઓ પોતાને માર્ગે ઉતાવળે ચાલી ગયા, અને

આવી ગરીબ, આવી બીહુણ, અને હાલવા ચાલવાને બીહતી બાયદીને મદદનો હાથ આપ્યો નહિ (૩) આખરે તે આનદી ટોળામાંથી એક, કે જે તે આખા ટોળામાં સૌથી આનદી હતો, તે આવ્યો, તે તેણીની આગળ ઉભો રહ્યો, અને ધીમેથી બડબડયો, જે તમે પેલે પાર જવા માગતા હોવ તો હું તમને મદદ કરીશ તોયે તે ધુજતા પગેને રસ્તો બતાવ્યો, તેના પોતાના પગો મક્કમ અને મજબુત હતા, તેથી તે મગફર ચલે (૪) ત્યારપછી તે પાછો પોતાના મિત્રો આગળ ગયો, તેનું નાનું હૃદય સુખી અને તદ્દન સતોષી હતું છોકરાઓ તમે ભણો છો કે તેણી ઘરડી, અને ગરીબ અને ધીમી છે તે જોતા તે કોઇની માથે છે અને હું, આશા રાખું છું કે કોઈ શખસ મારી માથેને મદદ કરશે—તમે સમજો છો—જે તેણી કદી ગરીબ, અને બુદ્ધિ અને સફેદ વાળવાળી હોય, અને જ્યારે તેણીનો પોતાનો વહાલો દીકરો ઘણે દુર હોય (૫) અને તે કોઇની માથે તે રાત્રે પોતાના ઘરમાં પોતાનું માથું વાકું વળ્યું, અને તેણીએ જે બદલી કરી હતી તે એ હતી કે ‘ખાહ, તે ભલો છોજરો કે જે કોઇના દીકરો અને મગફરી અને ખુશાસી છે, તેના ઉપર માયાળુ થજે.

THE TRUNK OF THE ELEPHANT.—હાથીની સુંઢ.

૧ હાથીની લાખી સુંઢ કળા અને ચતુરાઈનો અભ્યય જેવો દાખલો છે ચોપગાં જનાવરની ગરદન, મુગડેક્કી વગર તેઓના ખોરાક આગળ પાંચવાને તેઓને શક્તિવાન કરવાને માટે કાનૂ કરીને લાખી હોય છે, પણ હાથીને પોતાના મોટા માથા અને ભારી ઢંતુશળને ભાર વધારે સહેલાઈથી ટેકવવાને શક્તિવાન કરવાને માટે, એક ટુકી ગરદન હોય છે ખોરાક મેળવવાની મુગડેક્કી તેની લાખી સુંઢથી અજબ જેવી રીતે દુર થાય છે (૨) હાથીની સુંઢ, જેમ બીજા પ્રાણીઓને ગરદન છે, તે સમાન છે તે વળી તેને માટે નાક છે, કારણ કે તેને છેડે એક પ્યાલા જેવો પોકળ ભાગ હોય છે, કે જેના તળીયામાં બે કાણા અથવા નસકોરા હોય છે, જે વડે તે પ્રાણીઓ મુગે છે અને દમ લે છે (૩) તે વળી (તેને માટે) હાથ, અને આખો હાથ પણ છે, કે જેથી કરીને એનું કહેવાયલું છે કે હાથી પોતાનું નાક પોતાના હાથમાં રાખે છે, અને વળી એમ પણ કહેવાય કે તે પોતાના હાથ વડે દમ લે છે જે આપણે આપણા હાથ વડે દમ લઈએ તો તે આપણને કેટલું નવાઈ જેવું લાગે (૪) સુંઢને છેડે આશરે પાંચ ઇંચ લાંબો એક નવાઈ જેવો ભાગ છે, જે એક આગળી બને છે (ગરબ સારે છે) આ આગળી વડે તે પ્રાણી જમીન ઉપરથી એક ટાકણી કે સૌથી નાનો સિકકો ઉચકી શકે કે, તે ભાણપાલો અને ફુલ ચુકી કાઢી શકે છે, અને તેઓને એક પછી એક લઈ શકે છે, તે ગાંઠ છોડી શકે છે, તે કુચી ફેરવીને અથવા અડગત હટાવીને દરવાજા ઉઘાડ બંધ કરી શકે છે, અને આ આગળી વડે, એક હાથીને, એક કલમ જેવા નાના લખાઈથી, અક્ષરોના જેવી નિયમિત નિશાનીઓ કરતા શીખવવામાં આવ્યું છે. (૫) એક પુખ્ત ઉમરના હાથીની સુંઢ આશરે આઠ ફીટ લાંબી હોય છે જેમ તે પ્રાણીને ગમે તેમ તે વધારે ટુકી અથવા વધારે લાખી થઈ શકે છે, અને બની શકતી દરેક દીશાએ તે ધણી સહેલાઈથી હલાવી શકાય છે તેને એટલું તો મોટું જોર હોય છે કે તે તે વડે એક માણસને નાંચ તોડી પાડી શકે છે, અને મધ્યમ કદના ઝાડને મૂળમાંથી ઉખેડી નાખી શકે છે.

THE SAILOR AND THE BIRDS.—ખલાસી અને પક્ષીઓ.

૧ ઘણા વરસની વાત ઉપર ન્યારે કાસ અને ઇગ્લાડ લડાઇમાં ઉતર્યા હતા, સ્થાને શિપાઇઓ અને ખલાસીઓ ખેંડને વાર વાર ફેદી બનાવવામાં આવતા હતા એક અગ્રેજ ખલાસીને કેટલાક વર્ષસુધી ફ્રેન્ચ બધીખાનામાં ફેદ કરવામાં આવ્યો હતો, પણ પાછી સલાહ થતા તેને છુટા કરવામાં આવ્યો હતો. (૨) લડન પહેલ્લા પછી તે એક દિવસ, જે પુલોથી, તેમજ નદીને એક પારથી બીજે પાર જવાય છે, તે પુલોમાંના એકની નજદીકથી પસાર થતા હતા અને તે એક માણસ આગળ આવી લાગ્યો, કે જેની પાસે સખાખાંધ પક્ષીઓ વેચવાને માટે હતા. (૩) જોકે પોતે બધીખાનામાં લાખા વર્ષો ગુજર્યા હતા, તે યાદ આવવાથી તે નાના પ્રાણીઓને આ પ્રમાણે બધ કીધેલા જવાનું સાખી શક્યો નહિ; તેથી તેણે તે પીજર અને સઘળા પક્ષીઓ ખરીદ કર્યા. તે માણસ અભયબ થયો કે તે એટલા બધા પક્ષીઓને શું કરવા માગે છે (૪) પોતાના ખરીદ કીધેલા પક્ષીઓને લઇને ચાલી જવાને બદલે જોકે તે પીજરનો દરવાજો ઉઘાડ્યો, અને એક પછી એક પક્ષીઓ બહાર કાઢ્યા, અને તેઓને ઉડી જવા દીધા (૫) તે પક્ષી વેચનાર અભયબ થયો આવું મુખાઇ ભરેલું કામ કરવાને માટે તે જોકને ઇપકે દેવા લાગ્યો, પણ જોક માત્ર હર્યો, અને ત્યાસુધી દરેક પક્ષી ઉડી ગયું, ત્યાસુધી તેઓને ઉડવા દેવાનું ચાલુ રાખ્યું (૬) જોક આખરે ખોલ્યો, “હું તમને કહીશ કે શું નેટલો વખત એક બધીખાનાના સળીયાની અંદર હું બધ પડેલો હતો, તેટલો વખત જ તમે બધ પડેલા હો, તો તમે પણ આ પક્ષીઓને છુટા મેળાયલા જવામાં મળહ મેળવતે” (૭) બે નાના છોકરાઓ તે ખલાસીની નજદીક ઉભા હતા, અને ન્યારે જોક ચાલી ગયો, ત્યારે તેઓએ દીલોભની ભરેલા ખુશાકીના પોકાર કર્યા (૮) તે ખુશમીભળ ખલાસીએ ઘણા ખુશી થઇને પછવાડે જોયું. તેણે પોતાની ટોપી ઉતારી અને તે છોકરાઓ તરફ હુરા કરીને પોકાર કર્યો, કે જે છોકરાઓ ખલાસી અને પક્ષીની વાત બીજાઓને કહેવાને પોતાને રસે ગયા.

IS IT RIGHT?—શું તે ખરું છે ?

૧. ઍલિસ—એડવર્ડ, ન્યારે આપણે કાંઈ ચીજ કરવાના હોઇએ, ત્યારે એક સવાલ હમેશા આપણે પોતાને પુછવો જોઇએ, અને જો માત્ર આપણે તે પુછ્યે, અને તેનો પ્રમાણીકપણે જવાબ આપ્યે, તો તે આપણને ઘણો ઉપયોગી થઇ પડશે એડવર્ડ.—અને ઍલિસ તે શું છે? મને તે જાણવા ગમે છે ઍલિસ—તે આ છે—શું તે ખરું છે? એડવર્ડ—ખતીત, તે એક ઘણો ઢુકો સવાલ છે, અને હું ધારૂ છું કે તે એક ઘણો સારો સવાલ છે ઍલિસ—હા, તે છે, અને તોપણ મને ધારતી લાગે છે કે જેવી રીતે તમને તે લેખવો જોઇએ, તેવી રીતે તમે તેને હમેશા લેખ્યા નથી. એડવર્ડ—ખરેખર? ક્યારે નહિ? ઍલિસ—મને બધા દાખલા યાદ નથી, પણ હું ધારૂ છું કે હું બે ત્રણ જાણવી શકું એડવર્ડ—હું જાણવા માગુ છું કે તે શું છે ઍલિસ—ઠીક ત્યારે, તમે ગુસ્સે નહિ થાઓ એવું વચન આપવું જોઇએ. એડવર્ડ.—હું ખતીત ગુસ્સે થઇશ નહિ મારી ખાતરી છે કે હું ખોટું કરવા ઇચ્છતો નથી. ઍલિસ—ઠીક, એડવર્ડ, ન્યારે માએ તે કહાડે તમને કામે જવા કહ્યું, ત્યારે તમે તેણીને કહ્યું કે તમે જવા માગતા નથી, અને તમે તેણીને કહ્યું કે તેણી મેરીને કાચ નથી મોકળની. એડવર્ડ—તેવું કારણ એ કે હું મારા ભમરડા સાથે રમવામાં રોકાયેલો હતો ઍલિસ.—પણ એડવર્ડ, તેમ કહેવું તમારે માટે વાજબી હતું? માત્ર વિચાર કરો કે આપણા વહાલા માથ આપણા તરફ ફેટલા માયાળુ છે—તેણી આપણા ભલાને માટે ફેટલી બધી ચીજો કરે છે? એડવર્ડ.—હા, હું જાણું છું કે માથ ઘણા

માયાણુ છે, અને આપણને દરેક રીતે તેણીને તાબે થવું જોઈએ અને મદદ કરવી જોઈએ, પણ તે વખતે મેં તેનો વિચાર કર્યો ન હતો. એલિસ—તે બરાબર છે. તમે વિચાર કીધા નહિ, તમે પોતાને પુછ્યું નહિ, કે “મારી માયને મદદ કરવાને નારાજ થવું મારે માટે વાજબી છે? અને તમે જાણો છો કે ગંધ કાઢે તમે તમારા નાના ભાઈ સાથે ગુરસે થયા હતા એડવર્ડ, શું તે ખરૂં હતું? એડવર્ડ—નહિ એલિસ, તે ખરૂં ન હતું, પણ ખરી વાત એ છે કે જ્યારે હું એક વાત વાચતો હતો, ત્યારે તેણે મને પજવ્યો, અને મેં વિચાર કર્યો તેની આગમજ મેં તેને આચક્ષા માંડ્યો. તેમાં મારી ભૂલ હતી. અને હું ઘણો દલગીર છું, એલિસ.—હું બીજી એકજ ચીજ જણાવીશ, કે જે મને હમણાં યાદ આવે છે થોડા દહાડાની વાત ઉપર જ્યારે શિક્ષકે તમને એક સવાલ પુછ્યો, ત્યારે તમને તમારી ચોપડીમાં ઘણી ચોરી કુપીથી જોતા મેં તમને જોયા હતા. એડવર્ડ—તેવું કારણ એ કે મને જવાબ યાદ આવી શક્યો નહિ. હું નહિ ધારતો કે તેમાં કાંઈ ખોટું હતું. એલિસ—કય એડવર્ડ, તમે એમ કેમ કહી શકો? તે ખચીત તમારા શિક્ષકને કહવા બરાબર હતું, અને જ્યારે તમને તમારો પાઠ આવડતો ન હતો, ત્યારે તમને તે આવડતો હતો એમ તેની પાસે મનાવવા બરાબર હતું. ભાઈ શું તે બરાબર હતું? એડવર્ડ—નહિ એલિસ, તે બરાબર ન હતું; પણ મેં તેનો વિચાર કર્યો ન હતો. મને કહેવા માટે હું તમારો ઉપકાર માનુ છું અને હવે હું વચન આપુ છું કે જ્યારે કાંઈ કરવાને હું લલચાઈશ ત્યારે હું શરૂ કરવાની આગમજ હમેશાં પુછીશ, શું તે ખરૂં છે? એલિસ.—અરે એડવર્ડ, તમને એમ કહેતા સાબળીને મને ઘણી ખુશાલી લાગે છે, અને જો જેમ તમે વચન આપો છો તેમ તમે માન કરશો, તો તમે તેથી ઘણા વધારે સુખી થશો.

THE ENGLISH GIRL AND HER AYAH.

અંગરેજ છોકરી અને તેણીની આયા.

૧. હિંદુસ્તાનમાં એક નાની અંગ્રેજ છોકરી એક દહાડો, એક જંગલની કિનારીની નજીક પોતાના ખાપના તણુની બહાર રમતી હતી, તેણીનું ધ્યાન એક સુંદર નાના હરણના બચ્ચાથી ખેંચાયું, કે જે એટલું તો નાનું જણાયું કે આમ તેમ દોડી શક્યું નહિ, અને જે પોતાની નરમ કાળી આંખોથી તે બચ્ચા તરફ ખીંચપણે તીકીને જોતું હતું (૨) ‘તે છોકરી તેની આગળ ચાલી, પણ તે હરણનું બચ્ચું બીધેલા દેખાવ સાથે પાછું હટ્યું અને નાસ્તી ગયું’ તે બાળક તેની પુઠે ગયું, પણ તે હરણનું બચ્ચું તરતજ જંગલના ઉંચા બગીચા રોપા અને ઘાસમાં છુપાઈ ગયું (૩) જ્યારે તે છોકરીની આયા આગળથી પોતાને સોપવામાં આવેલી છોકરી જતી રહી, ત્યારે તેણી કિતાવળે તેણીની પુઠે દોડી. પણ તે બાળક તે હરણના બચ્ચાની પુઠે દોડવામાં એટલી તો આતુર હતી, કે તે આચાએ તેણીને પકડી પાડી, તે આગમજ તેણી તંબુથી કેટલેક દુર નીકળી ગઈ હતી. તે છોકરીને પોતાના હાથમાં લઈને તેણીએ પાછા ફરવાની કેશીશ કીધી, પણ આસપાસ ઘાસ અને બગીચા રોપા એટલા તો ઉંચા ઉંચા હતા, કે તેણી ભાગ્યેજ પોતાની આગળ બે વારને છેડે જોઈ શકી. (૪) તેણી પોતાના હાથમાં તે નાના બાળકને લઈને કેટલાક પગલા ચાલી; ત્યારપછી ઉભી રહી ગઈ, અને બીધેલા દેખાવ સાથે આસપાસ જોયું. તે બીચારી હિંદુ આયા બોલી ઉઠી, આપણે ભૂલા પડ્યા છીએ, એક ભયંકર જંગલમાં ભુલા પડ્યા છીએ’ તે સુનેરી બાળવાળી છોકરીએ કહ્યું. (૫) મોટી એટલી બધી બી ના, ખોદા આપણો બચાવ કરશે, અને પાછા ફરવાનો આપણને રસ્તો બતાવશે. (૬) તે નાની છોકરીને જણાઈ શક્યું કે જેમ તે હિંદુને જણાયું નહિ કે તે એકાંત જંગલમાં પણ એક મોટો અને વહાલો

મિત્ર તેણીની નજદીક હતો. તે આયાએ ફરીથી પોતાનો વરતો શોધી કાઢવાની કાશીશ કીધી; ફરીથી તેણી ધારતીમા ચોળી. (૭) એક ધુરકવાના જેવો પેલો અવાજ શુ હતો, કે જેથી તેણી ચોડી ઉઠી, અને પોતાના હાથમા તે નાની છોકરીને વધારે મજબુત પકડીને ધારતીમા જમીન ઉપર ખેંસી ગઇ. જે દીશાએથી તે ભયંકર અવાજ આવ્યો, તે દીશા તરફ એકી ટગરે જોવાને ખેંચી જણા કર્યા. (૮) તે હીલતા ઘાસની ઉપર એક ખગાલી વાઘનુ ચઢા પડવાણું માથું જોઇને તેઓને કેટલી ધારતી લાગી હશે! તે આયાએ એક ધારતી ખાધેલી ચીચીચારી પાડી; અને તે નાની છોકરીએ પોતાને ખચાવવાને માટે ખોદાને પોકાર મારીને કહ્યું. (૯) જ્યારે તે ઝાડીમા એક ખંડુકનો ઓચિતો અવાજ ગાજી નીકળ્યો, અને તેની પુઠે ખીજે અવાજ નીકળ્યો, ત્યારે તે પોકારનો દુરતને દુરત જવાળ જણાયો; અને તે વાઘ પ્રાણઘાટક રીતે જખમી થઇને જમીન ઉપર આઘાતોતો અને તરફીયા મારતો પડ્યો. (૧૦) એકિથ, કારણ કે તે પેલી છોકરીનુ નામ હતુ, તેણે ત્યારપછી શું થયુ, તે કાંઇ જોયું નહિ. ધારતીથી ખેલાન ખનીને, તેણી પોતાની ધુજતી આયાના હાથમા પકડી હતી. (૧૧) તે તેણીના ખાપ હતો, કે જેને ખોદાએ તેઓના ખચાવને માટે મોકલ્યો હતો. તે નાની છોકરીને પોતાના હાથમા ઉંચકી લઇને, તે તેણીને પાછો તણુમા લઇ ગયો; જે ચાકરો, તેના પગલાની પુઠે પુઠે આવ્યા હતા, તેઓને તે મુવેલા વાઘને લાવવા મુકી ગયો.

HALF THE PRICE.—અરધી કીમત.

૧. એક અમીર, જે દરિયે કિનારેથી ઘણે દુર એક કિલ્લામા રહેતો હતો, તે પોતાના લગનની ખાણી પીણી કરવાની તૈયારીમા હતો. તે મોટા ટાકણને માટે પુષ્કળ ગોસ, શીકાર અને ફળ હતા, પણ કાંઇ માછલી ન હતી, કારણ કે દરિયો ઘણો તોશાની હતો. (૨) તોપણ ખાણી પીણીની સહવારેજ એક ગરીબ માછી એક મોટી ટરબોટ માછલી લઇને તે કિલ્લામા આવ્યો. તે ઘરમા ઘણી ખુશાલી હતી, અને તે માછીને પોતાની પકડેલી માછલી સાથે મોટા ચોરડામાં લાવવામા આવ્યો, કે જ્યાં તે અમીર પોતાના પરોણાની વચમા ખેંદો હતો. (૩) તે અમીર કહ્યું, એક સુ દર માછલી. તમે તમારીજ કિમત નક્કી કહો, તમને તરતજ આપવામા આવશે. તમે કેટલી કિમત માગો છો? (૪) મારા મુરંખી, એક પેની પણ નહિ. હું પૈસા લઇશ નહિ. મારી ઉંઘાડી પીઠ ઉપર એક સો ચાખકના ફટકા તે મારી માછલીની કિમત છે. હું તે સખ્યા માથી એક ચોથો લઇશ નહિ. (૫) તે અમીર અને તેના પરોણાએ ઘણું અભયળ થયા; પણ તે માછી સમજ્યો નહિ. તેઓએ તેની સાથે ફાકટમા તકરાર કીધી. આખરે તે અમીરે કહ્યું. (૬) ઠીક, ઠીક, આ માછીનો એક અભયળ જેવો ફાટો છે, પણ આપણને તે માછલી લેવીજ જોઇએ. તેથી પીએથી મારજો, અને તે કિમત આપણી હાજરીમા આપવા દો. (૭) પથાસ ફટકા માર્યા પછી તે માછી ખોલ્યો, સખર સખર, આ કામમા મારો એક ભાગ્યો છે, અને તે બાજબી છે કે તેને તેના ભાગ મળવો જોઇએ. (૮) તે અમીરે કહ્યું, શુ દુન્યામા બે એવા યુર્ષાઓ છે? તે કયાથી મળી આવશે? તેટલું નામ કહો, અને તેને એકદમ તેડાવી મંગાવવામા આવશે. (૯) તે માછીએ કહ્યું, તમારે તેને માટે દુર જવું ન જોઇએ. તમને તે તમારા પોતાના ફરવાળ આગળ તમારા પોતાના ફરવાનના રૂપમા મળશે. જ્યાંસુધી મેં તેને વચન આપ્યું કે મારી ટરબોટને માટે મને જે મળશે તેના અરધા ભાગ તેને મળશે, ત્યાંસુધી તેણે મને પસાર થવ દીધો નહિ. (૧૦) તે ઉમરવે કહ્યું, અરે નહિ, તેને એકદમ ઉપર લાવો; તેને તેના અરધો ભાગ સપુર્ણ મનસાફ સાથે મળશે. (૧૧) તેટલા માટે તે ફરવાને ઉપર લાવવામા આવ્યો.

અને તેને તે સાટાને અરવો ભાગ લેવો પડ્યો. ત્યારપછી તેને તે અમીરની ચાકરીમાંથી કાઢી મૂક્યો, અને તે માછીને પુરતો ખરેલો આપવામાં આવ્યો.

THE DUN COW.—ભુરા રંગની ગાય.

૧. ઍલફ્રેડ ન્યારે પોતાની ખુદન સાંચ કરતો હતો, ત્યારે ખેતરમાં ડનડિલાયન કુલના મહાળાને પોતાની નેતર વડે કાપી નાખતો જોત્યો, હા, મેરી, હવે હું ધરમાં છું, તેથી તમે મારી સાથે ગમે ત્યાં ફરો, અને કાઠ ખીણો ના જો એક, બે, અથવા અરધી ડજન ચારો હમણાં આપણા ઉપર હુમલો કરે, તો હું — (૨) મેરી એકાએક જોલી હતી, અરે વહાલા, હું જૂલી ગધ કે આ તે ખેતર છે, કે જેમાં ખેડુત પેલી ખરાબ ભુરા રંગની ગાય રાખે છે' ત્યાં તેણી છે' તેણીએ આપણને જોયા છે! ન્યારે તે ભુરા રંગની ગાય, તેઓની તરફ ટાકેલા શીંગડા સાથે અને હવામાં પુછડી ઉભી કરીને તેઓની તરફ ધસી આવી, ત્યારે ઍલફ્રેડ યુમ પાડી ઉઠ્યો. (૩) દોડો તમારી જીભોને ખાતર દોડો બેઠે છોકરાઓ, એક સીડી જે બેળું દુર ન હતી, તે તરફ જતા, પોતાની ખનતી અડધે દોડ્યા (૪) ખીચારી મેરી જોલી હતી, સખર ભાથ, સખર' એક કાટાની આડીમાં માઢ ખદીયાન ભેરવાઈ ગયું છે મને છુટી કરો, — અરે મને છુટી કરો! (૫) જે માત્ર જવાબ આવ્યો, તે પેલી ગાય તરફનું એક ખરાડક હતું, જેથી ઍલફ્રેડ વધારે અડપથી દોડ્યો, અને તેથી મેરી એટલી તો ખીંધી કે તે કાટાની આડીમાં અરવો વાર લેસ રહેવા દધને તેણીએ પોતાનું ખદીયાન ઘણાજ નેરથી ખેંચ્યું (૬) હાકતી તેણી તે સીડી આગળ પુગી અને એક પળમાં ચઢી જઈને સલામત ખાજીએ પોતાના ભાઈને જઈ મળી તે ખરાબ સ્વભાવની ગાયે તે છોકરાઓને પોતાના શીંગડાની હદની ખહાર બંધને ખીજ વાર ખરાડ મારી. (૭) ઍલફ્રેડ તે અવાજથી હદી જઈને યુમ પાડી ઉઠ્યો, તે ખરાડ મારીને તે શું કહેવા માગે છે? કારણ કે ચારો નહિ હોય ત્યારે તેઓની સામે તે ગમે તેટલો ખહાડુર હોય, પણ તે એક ગાયથી ઘણોજ ખોતો હતો (૮) મેરી, જેણીની ધારતી દુર થઈ હતી, તે હસીને બાંલી, મને શક લાગે છે કે તેણીનું ખરાડવાનો અર્થ, તે કથામાં રીંછે મુસાફરને જે કાનમાં કહેયું, તેના જેવોજ થાય છે, હિંમત કામથી સામેત વધી જોઈએ, નહિ કે શબ્દથી (૯) મને તમને રીંછ અને મુસાફરની વાત કહેવા દો એક વાર બે માણસો જેઓ મુસાફરીએ જતા હતા, તેઓને એક જ ગલમાંથી પસાર થવું પડ્યું. એકે કહેયું મને બીક લાગે છે કે આપણને જ ગલની પશુઓ મળશે, હું જમીન ઉપર તેઓના પગલાની નિશાની જોઉં છું (૧૦) ખીંજે, કે જેનું નામ ઍગાર્ટ હતું, તે જોલી ઉઠ્યા, કાંઈ ખી ના, હુમલો થશે તો આપણું મરદની માફક એક એકની પાસે ઉભા રહીશું મારો એક મજબુત હાથ, એક નેરાવર હૈયું છે, અને — (૧૧) ન્યારે પાસેની આડીમાંથી એક ધીમે ધુરકવાનો અવાજ સળગાયો, ત્યારે પહેલો જોલી ઉઠ્યો, સાલગો. એક પળમાં ઍગાર્ટ જે હલકો અને ચપળ હતો, તે, પોતાનો દોરત, જે એકલો ભયની સામે થવાને એટલો અધો ચપળ ન હતો. તેને રહેવા દધને એક ખીસકોલીની માફક ઝાડઉપર ચઢી ગયો. (૧૨) પણ કવિકવિટની સમય સુચકતા તેને છોડી ગધ નહિ તેનાથી લડી શકાતું ન હતું, તેનાથી દોડી શકાતું ન હતું, પણ તે જમીન ઉપર ચડોપાટ સુધ ગયો, અને તદન મુવેલો દેખાવાને માટે પોતાનો દમ ખંધ કરી રાખ્યો. આડીમાંથી એક મોટું રીંછ ધસી આવ્યું, અને એકદમ ખીચારા કવિકવિટ તરફ ચાલી આવ્યું, ન્યારે ઍગાર્ટ, કે જે હવે તે રીંછથી પુગાય નહિ તેટલો ઉંચે હતો, તેથી ખુશી થઈને આ ઉપરની પોતાની બેઠક ઉપરથી ખુજતો નીચે જોયું (૧૩) ન્યારે

તે રીછે પોતાનું મોઢું તેના કાનની નજદીક લાવીને તેના ગરમ હાથે તેને લાગી શકે એટલે નજદીક આવીને, તેને આખે દીલે સુધી જોયો, ત્યારે કવિકઉવિટની લાગની શુ હશે તેની કોઇ અટકળ ખાધો. પણ કવિકઉવિટ ચોકચો પણ નહિ અને હાલ્યો પણ નહિ અને તે રીછે તેને મુવેલો ધારીને તેને તદન ધન કર્યા વગર રહેવા દઇને પાછો જાડીમા દોડી ગયો (૧૪) જ્યારે ઊંઘાઈ જાય કે ધારતી ખલાસ થઇ, ત્યારે તે જાડ ઉપરથી હેડે આવ્યો પોતાની હીચકારી વર્તણૂકથી જરા શરમાઇને તેણે તે ખાખડ મશકરીમા પસાર કરી દેવાની કોશિશ કીધી તેણે કહ્યું, 'હીક, મારા મિત્ર કવિકઉવિટ, જ્યારે તે રીછે તમારા કાનમા કહ્યું, ત્યારે તેણે શુ કહ્યું?' કવિકઉવિટે જવાબ આપ્યો, તેણે મને, હિમ્મત કામથી સાબેત થવા દેવા કહ્યું, અને નહિ કે રાખદોષી, અને તમારા જેવા પતરાજખેર ઉપર કદી બરોસો મેળવા ના કહ્યું.

THE LOST THIMBLE.—ખોહવાયલી અંગુઠી.

મેરી.—સારાહ, હું ઇચ્છુ છું કે તમે મને તમારી અંગુઠી વાપરવા આપો, જ્યારે મને મારી જોઇએ છે, ત્યારે મને તે કદી જડતી નથી. સારાહ—હું તમને તે વાપરવા આપવા પુરી છું; પણ હું ઇચ્છુ છું કે તમે મને કહો કે જ્યારે તમારી કાંઇ ચીજ ગુમાઇ જાય છે, ત્યારે તમે હમેશા મારી આગળ કાચ આવો છો? મેરી.—કારણ કે તમે તમારી ચીજને કદી ગુમાવતા નથી, તે કયાથી શોધી કાઢવી તે તમે હમેશા જાણો છો. સારાહ—અને તમારા ધારવાપ્રમાણે મારી ચીજને કયાથી શોધી કાઢવી તે હું હમેશા કેમ જાણુ છું? મેરી—હું કેમ કહી શકું? જો હું તે જાણુ તો હું મારી પોતાની ચીજને શોધી કાઢવાની કોઇ કોઇ વખત કોશિશ કરું સારાહ.—જો મારો બરમ તમે સાબળો તો હું તે તમને કહીશ. દરેક ચીજને માટે હું એક જગા રાખું છું, અને એક ચીજ વાપરી રહ્યા પછી, હું તેને બરાબર જગાએ મુકું છું, અને તેને આમતેમ ફેરકાવતો માટે અને ગુમાવતો માટે કદી રહેવા દેતી નથી. મેરી—મારી ચીજને ઉઘી મૂકવાને માટે મને કદી વખત મળી શકે નહિ. અને જેવો કોઇ એક ચીજ વાપરી રહ્યો, કે જાણે તેની જીવગીના આધાર તેના ઉપર હોય તેમ દોડી જઇને તેને કોણ ઉઘે મૂકવા માગે છે? સારાહ.—તમારી જીવગી તેના ઉપર આધાર રાખતી નથી, પણ તમારી સગવડ તેના ઉપર આધાર રાખે છે. મને તમને પુછવા દો કે એક ચીજ ગુમાયા પછી તેની શોધ કરવી, અથવા તમારા મિત્રો પાસે તે ઉછીની માગવી, તેના કરતા તેને તેની બરાબર જગાએ મૂકવામા કેટલો વધારે વખત લાગશે? મેરી—હીક, સારાહ, તમે ખાતરી રાખજો કે હું તમારી પાસેથી કદી ઉછીન માગીશ નહિ. સારાહ.—કાચ મેરી, હું આશા રાખુ છું કે તમે ગુરસે થયા નથી. મેરી.—નહિ, પણ મને શરમ લાગે છે, અને મે તમારી માફક દરેક ચીજને માટે એક જગા રાખવાનો, અને દરેક ચીજને તેની જગાએ મૂકવાનો હકાલ કર્યો છે. છોકરાઓ અને છોકરીઓ! આ કાચદો ધ્યાનમા રાખજો દરેક ચીજને માટે એક જગા, અને દરેક ચીજ તેની જગાએ.

ELEPHANT STORIES—હાથીની વાર્તાઓ.

(૧) સીલોનના ટાપુમા જગલી હાથીના મોટા ટોળા હોય છે. ઘણાઓને પકડવામા આવે છે અને પાળવામા આવે છે, અને પુલો ધરો અને દેવળો બાધવામા મદદ કરવાને ઉપયોગમા લેવામા આવે છે. (૨) મુસાફરો આપણને કહે છે કે તેઓમાના કેટલાક માણસના જેવાજ પોતાના કામની સફાઇને માટે સાવચેત રહે છે. એક હાથીએ એક પથ્થરનું ચોસણ સીધું મૂક્યું છે કે નહિ તે જોવાને થોડાક વાર પાછળ હટતો તે એક વાર જોવામા આવ્યો હતો, અને ત્યારપછી

દેખાઈ જાય તે સતોપ ન પામીને તે પાછો પ્રયો, અને તેને તેની ખરાબર જગાએ હડસેલ્યો (૩) ચોદાક વર્ષની વાત ઉપર સંલોનમાં એક ધજનેરને, ટેકરી અને જગલો, કે જ્યાં રસ્તા ન હતો, તે ઉપરથી લગભગ બે માઇલથી પાણી લઈ આવવાને માટે નળીઓ મૂકવાની હતી તેના કામમાં તેને મદદ કરવાને માટે તેને કેટલાક હાથીઓને કામે લગાડવા પડ્યા, અને તે હાથી ધજનેરાએ જે રીતે પોતાનું કામ કર્યું તે તપાસવાના કરતા કાંઈપણ વધારે રમુજ ન હતું (૪) તે ભારે નળાઆમાંની એક ઉચકીને, અને તેને પોતાની સુઠમાં સમતોળ રાખીને, દરેક પ્રાણી પોતાનો ખાલો લઈને કૂચ કરતું હતું, અને દરેક અડચણ ભરેલી જગા ઉપરથી જે જગાએ તે મૂકવાની હતી, ત્યાં તેને સહીસલામત લઈ જતો હતો જ્યારે તે તે જગાએ પહોંચતો, ત્યારે તે ગુટલમટીય ખસતો, અને જ્યાં તે હાકનાર ધમ્મતો, ત્યાં ખરાબર તે નળી મુકતો (૫) અડવા જ્યારે તે હાથીઓમાંના એકને, જે નળાઆ તે લાવ્યો હતો, તેમાંની એકને બીજામાં ખેસાડવાનું મુશ્કેલ માલમ પડ્યું, ત્યારે તે નળીના છેડા આગળ ગયો, અને તેના આગળે ભાગ તેની સાથે મુકીને, તેને તેની ખરાબર જગાએ તરતજ હડસેલી દીધી (૬) કેટલાક વર્ષની વાત ઉપર બાથ ખાતે જગલી હોવાનાના એક તમાશામાં એક માટો સારા રવભાવનો હાથી હતો તે તમાશા નવાને જે ટોણું ગયું તેમાં એક ભીંચારો હતો તેને એક પુરી આપવાનો ઢોંગ કરીને અને ત્યારપછી પોતાના હાથ ખેચી લઈને તે હાથીને ચીડવવાનું તેણે હુશીયારી ભરતું રાખ્યું (૭) તે હાથીએ આ કેટલોક વખત સુધી ખરાબર ખમ્યું, પણ આખરે તે ગુરૂ થયા પોતાની સુઠ પાંજરાની બહાર મુકીને, તેણે તે ભીંચારાને કમરમાંથી પકડ્યો, તે વખતે મહાગતેન ઉચક્યા, અને તનુ માથું માટે ભેરથી છાપરા સાથે અડાળ્યું (૮) દરેક જણે ધાતું કે તમાલસન મારી નાખવામાં આવશે, પણ એકાએક તે હાથીએ પોતાની સુઠ ઢીધી કાઢી, અને લાકડાની ખરાબર વચમાં તેને છાપરા ઉપરથી જમીન ઉપર નાખ્યો ત્યાં તે એક બે મિનિટ સુધા અરવો મુવલો દખાવતો પડી રહ્યો, પણ જ્યારે લોકો તેની આગળ આવ્યા, ત્યારે તે ઉભા થયા, અને બાજુ કે કાંઈ ખમ્યું ન હોય તેમ તે ચાલી ગયો (૯) જે કે તે ઘણો બીધો તોપણ તેને ધન થઈ ન હતી, પણ તમે ખાતરી રાખજો કે તેણે ફરીથી હાથીઓ સાથે ડગાઈ રમવાની કઠી કોશિશ કરી નહિ.

DREAMING SUSY.—સ્વપ્ના જોતી સુસી.

૧ સુસીએ વિચાર્યું કે જો હું એક મહેલમાં રહેતી હતો અને મારી એક પરી ધર્મમાતા હતો તો કેવું સારું ' એક વાર એક શાહાબંદી હતી, જેની ઘાટકી સાવકી માથે તેણીને એક બેગમાં મા મુકી, કે જ્યાં પીંછાના એક માટા ઢગળા હતા તેણીએ કહ્યું કે આ સો જુદી જુદી ભતના પડાના પીંછાએ, અને રાત અગાઉ તમારે તે છુટા પાડવા જોઈએ, અને દરેક ભત એકલી એક જુદા ઢગળામાં મુકવી જોઈએ, નહિ તો તમે મરી જશો. તેથી તે ગરીબ શાહાબંદી રડી અને રડી (૨) જોઈએ કહ્યું, સુસી, સુસી, તમે હવાઈ કિરલા બાંધો છો, તમે બીલકુલ અભ્યાસ કરતા નથી સુસીએ કહ્યું, હું એક પળમાં અભ્યાસ કરીશ, અને ત્યારપછી તેણીએ હવાઈ કિરલા બાંધવાનું ચાલુ રાખ્યું. તેથી તે ગરીબ શાહાબંદી, જ્યાં સુધી આખરે તેની પરી ધર્મમાતા આવી અને ત્રણ વખત પોતાની બાંધેલા લાકડી હલાવી, અને દરેક નાનું બહુ પીંછું, અને દરેક નાનું રાતુ પીંછું અકદમ તેની જગાએ ઉડી ગયું, ત્યાં સુધી તેણી રડ્યા કીધી. (૩) સુસીએ વિચાર્યું કે હવે જો એકપરી આવે, અને આ પાઠ ઉપર બાંધેલા લાકડી હલાવે, અને દરેક આકડો જ્યાં જોઈએ ત્યાં ઉલાવે, અને તેની બધી મતલબ મારા ભેજમાં ઉતારે, તો કેવું સરસ થઈ પડે.

ત્યારપછી જ્યારે હું પાઠ બોલી રહું ત્યારે શિક્ષક કહેશે, ખીસ મુસન. તમે વખાણવા લાયક રીતે કહ્યું છે; વર્ગમાં પહેલા જાઓ, અને—(૪) ડીંગ ડોંગ, ડીંગ ડોંગ, મુસી ઉતાવળથી કુરી પડીને બોલી, કાય તે કાંઈ નિશાળનો ઘંટ હોય નહિ. જો એ કહ્યું તે ખરેખર છે, અને લગભગ પોણે કલાક થયો તમે શૈખસલ્લીની માફક વિચાર કર્યા કરો છો. દશ મિનિટ અગાઉ મેં તમારા અકર્ણિત લઘુ લીધી, અને તમને તે વિષે કાંઈ ખબર ન હતી. (૫) લાલચાળ જાળ અને આમુથી ભરેલી આખ સાથે મુસી ઉઠી, અને ચાપડીને માટે પોતાનો હાથ લાખો કીધો. નિશાળે જતા આખે રસ્તે તેણીએ પોતાના સારા રવભાવના ભાઈની મદદથી અભ્યાસ કીધો. પણ સઘળું ફેાકટ—વખત ધણેજ દુકો હતો, અને તેણીના પાઠની સેવટ, કાંઈપણ વખાણ સાલખવાને બદલે, તેણીએ શિક્ષકને ચહેરો ધણે ઉઘાસ નેયો, અને તેણીને વગને છેડે પોતાની જગા લેવાને મોકલવામાં આવી. (૬) પણ આ સઘળા તાણાથી મુસી ઉપર કાંઈ અસર થયેલી જણાઈ નહિ. તેજ રાતના જ્યારે તેણી, પોતાની માથે જે ચોડુ શીવવાનું આપ્યું હતું, તે લંબને બેઠી હતી, ત્યારે તેણીની સાથે તેણીના આગળામાંથી પડી ગઈ. અને તેણીની આખ પાછી ખાલી જગાઉપર પડી. (૭) જો એ કહ્યું, મુસી, હવે તમે શું કરો છો? ઠીક હું વિચાર કરું છું કે જો મને હાથની ત્રણ જોડ હતે, તો એક જોડ એટલું કરતે બીજી જોડ આ દોરી ઉપર સીવતે, અને બીજી જોડ તે સાધાને બખીયા દેતે, અને હમે તે સગળ બોલ બોલતામાં કંઈ નાખતે. (૮) જો બોલી ઉઠેયો, ઠીક મેં તેવું કંઈ સાલખ્યું નથી. અને એમ જણાય છે—વધારે તાવની જોડીને માટ ચીરડાવાના કરતા એક હાથની જોડી વાપરતા આખને શીખવું જોઈએ. હવે હું ધારું છું કે હું પણ જરા રવખે જોઈશ. ધારો કે લોકો દુન્યામાં, કાંઈપણ હવેથીને આગળા વગર, પોતાના હાથના છેડા તફન લીસા રાખીને આવે, અને ધારો કે દર વખતે જ્યાં તેઓ ધણા ભલા યાચ, અથવા કાંઈ મોટી ચીજ કરે, ત્યારે એક આગળું ઉગી નીકળે. (૯) મો રાક લાગે છે કે જો કંઈ તેઓને દસ આગળા યાચ તો તેઓ ચેડા આભારી થાય. મન અજબ લાગે છે કે આ વખત મુઘીમાં તમને કેટલા આગળા યતે. હું જાણું છું કે તમે રવખે જોઈને તમને ખસો કે ત્રણસો હતે, પણ જો તમને આગળી આગળીના પહોલો રાધો ન હતે તો હું જરાપણ અજબ યતે નહિ. (૧૦) મુસી લાલ થઈ ગઈ, અને પોતાના હોઠ કંડયા, ત્રણ તેને એકપણ શબ્દ કહેવાને ન હતો. રવખે જોવાની તેણીની ખરાબ દેવ મુઘાનવા આગળા લાખો વખત નીકળી ગયો, પણ આખરે તેણી મુઘરી, અને તેણી ખતથી કામ કરવા મંડી, એજ જાણીને કે પક્ષીના પીછા છુટા પાડવાને, અથવા હિસાખ કરવાને અને અભ્યાસ પાઠ કરવેને સૌથી સરસ પરીઓ ધીરજ અને ઉધોગ છે, અને જો કાંઈબી નાની છોકરી કે છોકરાને તેઓની ખરેખરી ગરજ હોય, તો તેઓ હમેશા આવવાને તૈયાર હોય છે.

THE OSTRICH.—શાહમૃગ.

૧ પક્ષીઓમાં યુ યુ કરતું પક્ષી સૌથી નાનું અને શાહમૃગ સૌથી મોટું પક્ષી છે. મધમાખી કરતા વધારે મોટું નહિ એવા યુ યુ કરતા પક્ષીઓ હોય છે, જ્યારે શાહમૃગ વાર વાર દશ કીટ ઈંચ હોય છે. (૨) શાહમૃગનું રહેઠાણ આફ્રિકા અને અરબસ્તાનના રેતાળ રણોમાં હોય છે. અરબોમાં તેને તેના ગરદન અને શરીરના આકાર ઉપરથી ઉઠતું પક્ષી કહે છે. ઉઠતી માફક તે રજૂમાં રહે છે, અને પાણી વગર લાખો વખત મુઘી જવી શકે છે. (૩) જો કે શાહમૃગને પાણી હોય છે, તોપણ તે એટલી તો નાની હોય છે, કે તેનાથી ઉડાતું નથી, પણ દાડવુમાં તે તેઓને પહોળા દુકા હલેસાની માફક વાપરે છે. તેઓને પહોળી કરીને, અને તેઓને હવામાં

ફક્કાબીને, તે ઘણી ઝડપથી દોડે છે સૌથી ઝડપમાં દોડનાર ઘોડો તેની સરેખર દોડી શકે નહિ ! જેમ બાઈબલમાં કહેલું છે કે તે પોતે ઉઝે ઉઝે છે, તે ઘોડો અને તેના સવારને ધિક્કારે છે. (૪) શાહમૃગનો માલો માત્ર રેતીમાં એક ફર છે, અને ત્યાં માદા દસકે બાર મોટા ઇંડા મુકે છે. રાત્રે હંમેશા પોતાના ઇંડા ઉપર બેસીને, અને દિવસના સૌથી ગરમ ભાગની વખતેજ તેઓને છોડી દેધને તે પોતાના માળો ધણો બારીકીથી તપાસે છે. (૫) તે ઇંડાને ખોરાક તરીકે તદ્દરેવાર રીતે તૈયાર કરવામાં આવે છે, અને ફેટલાક લોહા તેના ઘણા શોખીન હોય છે. વળી તેના ફાટલાના ખાલા અને ઘરેણા બનાવવામાં આવે છે. (૬) શાહમૃગનો વાર વાર ઘોડાની પીઠ ઉપર શીકાર કરવામાં આવે છે. પણ તેનું ઉડવું એટલું તો ઝડપવાળું હોય છે કે જો શીકારીઓ ભૂલે નહિ કે તે કદી પણ સીધે માર્ગે દોડતું નથી, પણ આડા અવળા માર્ગે દોડે છે, તો તેઓ તેને પકડવામાં કદાચજ ફતેહ પામે તેથી તેઓ તેને આડું તીડું દોડવા દે છે, ન્યારે તેઓ પોતે સીધા આગળ દોડે છે. (૭) ન્યાસુધી તે બીચારું પક્ષી ઠાકી ભય ત્યાસુધી તેની પુઠ પકડવાનું કાંઈ કાંઈ વખત બે ત્રણ દિવસ સુધી ચાલે છે, કારણ કે જો કે તે ઝડપવાળું છે, તો પણ તે ઘોડા જેટલું ભેરાવર નથી. ન્યારે તે પકડાય છે, ત્યારે તે શીકારીઓ ઉપર ફરે છે, અને ન્યાસુધી તેને મારી નાખવામાં આવે છે, ત્યાસુધી તે ઝનુનથી તેઓ ઉપર હુમલો કરે છે (૮) શાહમૃગનો શીકાર કરવામાં જ ગલી આફ્રિકાની રીત મી મોક્ત વર્ણવે છે — એક દેશી આ પક્ષીઓમાન' એકની ચામડી અને પીછા પહેરે છે, અને આ પ્રમાણે વેષ બદલાવે તે શાહમૃગના એક ટોળાની નજદીકે ભય છે. જમીન ઉપર ચાલ મારીને અને પોતાના પીછા હલાવીને તે ખરેખરા પક્ષીની નકલ કરે છે તે ટપ ટપ કુદે છે અને ચાલે છે, ન્યાસુધી તે તેને તીર મારી શકાય એટલે નજદીકે પુગે છે ત્યારપછી તે ટોળામાના એકની તરફ તે એક ઝેરી તીર મારે છે, અને પોતાને શીકાર પકડવામાં ધણો ખરો ફતેહ પામે છે (૯) એક મુશાફર જણાવે છે કે તેણે એક વાર એક શાહમૃગના ખચ્ચાને એટલું તો હળી ગયલું જોયું, કે તેણે એક સીધીના છોકરાને પોતાની પીઠ ઉપર બેસવા દીધો જેવો તે છોકરાને ભાર તેને લાગ્યો, તેવોજ તે ચાલ્યો. પહેલા તે ઝડપથી ટપ ટપ ચાલ્યો, અને ત્યારપછી તેણે પોતાની પાખો પહેાળી કીધી, અને તે ગામડાની આસપાસ એક સરતના ઘોડાની ઝડપથી દોડ્યો. (૧૦) શાહમૃગની પાખના અને પુછડીના સુ દર સફેદ પીછાને માટે તેને મુખ્ય 'કરીને કીમતી ગણવામાં આવે છે જીવાન વાચનાર નહિ ભણતો હોય કે ઉવેલ્લના શાહમૃગની કલગીર 'હુ સેવા કરે હુ' એવા અર્થવાળા ધારણ કીધેલા શબ્દો સાથના ત્રણ શાહમૃગના પીછાની બનેલી છે (૧૧) આવું મૂળ નીચે પ્રમાણે કહેવાયલું છે — બોહીમીયાનો રાજ, જે ૧૩૪૬ ના વર્ષમાં કેસિની લડાઈમાં માર્યો ગયો હતો, તેણે આ કલગીર અને ધારણ કીધેલા શબ્દો પેહેર્યા હતા. આ તેના જીતનાર ઉવેલ્લના શાહમૃગ એડવર્ડ, જે બ્લેક પ્રિન્સ તરીકે જણાયેલો હતો, તેનેથી ધારણ કરવામાં આવ્યા હતા, અને ત્યારપછી હંમેશા બ્રિટિશ તાજના વારસથી પહેરવામાં આવ્યો છે

THOUGHTLESS CRUELTY.—અવિચારી ધાટકીપણું.

કાકા — જર્જ, પેલા છોકરાઓ, જે પક્ષીઓને પથ્થર મારતા હતા, તેઓ સાથે તમને જોઈને હું દલગીર થયો હતો. તે ધાટકી રમત હતી જર્જ — કાચ, કાકા, બધા છોકરાઓ પક્ષીઓને પથ્થર મારે છે. એમ કરવામાં કાંઈ ખોટું છે? કાકા — જો તમે એક નાનું વહાણ બનાવો, અને તેને દારડા વગેરે સજ્જો, તો એક છોકરો આવીને એક પથ્થર અથવા લાકડી વડે, તેનો નાશ કરવાની માત્ર મનહને ખાતર, બાગીને ચુરેચુરો કરી નાખે, તો તે તમને જોવા ગમશે

નહિ, તમે ધણા યુરસે ધશા, શું તમે નહિ ધશા? જર્જ—યુરસે! હા, ખરેખર; કોઇપણ છોકરાને મારી ચીજને એ પ્રમાણે વાપરવાના હક નથી કાકા—તે ખરું છે ઠીક, નાના પક્ષીઓને મારી નાખવાના તમને કાંઈ હક છે? એક પક્ષી તે કાંઈ ચીજ છે, જે ખોદાએ ખનાવી છે, અને તે પોતાના કામમા મળહ લે છે. તમે જાણો છો કે એક પક્ષીના ગળામા, સાથી સુંદર વાજત્રોમાનું એક, કે જે કઠી સાલળી શકાય તે છે જર્જ—એક પક્ષીનાં ગળામા એક વાજત્ર! આવી ચીજ કોણે સાબળી. કાકા.—હા, પક્ષીના ગળામા એક નાની, સુંદર, નરમ વાસળી છે કે જે એક પીયાનાના જેટલા રાગ વગાડી શકે છે. જર્જ—એક પક્ષીનાં ગળામા વાસળી! કેવો રમુજી ખ્યાલ! કાકા—તે નાની નળી, જેવડે પક્ષી પોતાના રાગ વગાડે છે, તે માણસથી ખનાવવામા આવેલી કોઇપણ વાસળીના કરતા વધારે અભયખ જેવી રીતે ખનાવેલી છે—તે ઘણી નાની છે, તોપણ એટલી સપુર્ણ છે. તે તેના ગળામા એવી તો સહેલાઈથી બધે બેસતી આવે છે કે તેને ખાવામાં કે દમ લેવામાં કઠી હરકત પડતી નથી, અને તે એટલી તો સહેલાઈથી વળી શકે એવી હોય છે, કે જેની દીશા તરફ તે પોતાનું માથું કે પોતાનું ગળું વાળે છે, તે દીશા તરફ તે વળે છે જર્જ.—ઠીક, તે નવાઈ જેવું છે હું એક પક્ષીને એક મહિના સુધી ગાતા સાબળતો અને આ સઘળાને કઠીપણ વિચાર કરતે નહિ. કાકા—વળી એક પક્ષીના હાડકા અને સાધા એટલી તો મોટી સભાળથી ખનાવવામા આવ્યા છે, કે જાણે ખોદાએ તે ઉપર ઘણો વિચાર પસાર કર્યો હોય પક્ષીઓને પણ તેઓની અંદર એક ગીરણી છે. જર્જ! એક ગીરણી! કાકા—હા, એક નાની જોખરી, જે તેઓની ગીરણી છે, કે જેમા, જે દાણા તેઓ ખાય છે, તે તેઓ દળે છે, અને તેનું લોહી થાય છે વળી તેઓને નસ હોય છે જર્જ—નસ શું છે? કાકા.—નસ તે એ કે જે વડે તમને લાગે તમારા મોઢાની નસથી તમને રવાદ આવે છે, તમારા કાનની નસથી તમે સાબળો છો, તમારા નાકની નસથી તમે સુંધો છો, તમારી આખની નસથી તમે જુઓ છો, અને જે નસો તમારું શરીર ઢાંકે છે તે વડે તમને લાગે છે. જે રીતે તમને નસ પૂરી પાડવામાં આવેલી હોય છે, તેજ પ્રમાણે પક્ષીઓને નસ પૂરી પાડવામાં આવેલી હોય છે અને વળી તેઓના નાના શરીર લાખા થતા, ખેચાતા, અને ઉપર તણાતા, માસના તતુઓથી ભરેલા હોય છે,—તેઓ સઘળી વખતે ઉપયોગમા આવે છે, અને તોપણ ધસાતા કે કોઈ રીતે ખગડતા નથી જર્જ.—હું ધારું છું કે હુસીના બે પક્ષીઓ જેમી અને પેટ ભણુતા નથી કે તેઓને માટે શું કરવામાં આવ્યું છે કાકા—શું તમે એમ નથી ધારતા કે ખોદા પોતાના નાના પક્ષીઓને ચાહે છે? અને તમારા ધારવા પ્રમાણે તે, તે છોકરાઓ વિષે શું વિચારે છે કે, જેઓ જ ગલો અને ખેતરોમા ભય છે, જ્યાં સેકડો સુખી પક્ષીઓ ગરમ તડકામા, અને શાત છાયકામા આમ તેમ કુદા કુદ કરે છે, અને ગાય છે, અને જેઓ તેઓને મારી નાખવામા મળહ લે છે જર્જ—મે અગાઉ કઠી વિચાર કીધો ન હતો કે ખોદા પક્ષીઓને માટે એટલી બધી દરકાર કરે છે. કાકા—મારી ખાતરી છે કે તેનું વારંવાર કારણ એ છે કે છોકરાઓ વિચારતા નથી તેઓ ઘાટકીપણે વર્તે છે. તેટલા માટે યાદ રાખજો કે ખોદાએ પક્ષીઓને તેમજ તમને ખનાવ્યા છે, અને તે તેમની તેમજ તમારી સંભાળ લે છે.

THE BLIND BOY.—આધળો છોકરો.

૧. અરે! કહો, પેલી રેશની નામની ચીજ, જે હું કઠી જોગવીશ નહિ તે શું છે? આખના કાયદા શું છે? અરે! એક ગરીબ આધળો છોકરાને કહો. (૨) જે અભયખ જેવી ચીજ તમે જુઓ છો તે વિષે તમે વાત કરો છો, તમે કહો છો કે સુરજ તેજથી પ્રકાશે છે; મને તે ગરમ લાગે છે,

પણ તે કેવી રીતે પ્રકાશી શકે અથવા દહાડો રાત બનાવી શકે? (૩) ન્યારે બી હું ઉઘાઉં છું અથવા રમું છું, ત્યારે હું મારો દહાડો અને રાત મારી મેળેજ બનાવું છું, અને જો હું હમેશા જાગતો રહું, તો મારે મનસે હમેશા દિવસજ હોય (૪) હું વારંવાર સાબણું છું કે બારે હથકા સાથે તમે મારા નિરાધાર દુખને માટે વિલાપ કરો છો, પણ ખચીત જે ખોટું હું કહી નહીં શકું નહિ, તે હું ધીન્નથી ખમી શકું છું (૫) ત્યારે જે મને મળી શકે નહિ, તેને મારા મનની શાતીના નાશ કરવા ના દો, ન્યારે હું આ પ્રમાણે ગાઉં છું, ત્યારે હું એક રાત્રી છું, જે કે એક ગરીબ આધિગો છોકરો છું

TRY AGAIN.—ફરીથી કોશિશ કરો.

૧ મી પ્રેન્ટિસે પોતાનો દીકરો, જેણે પોતાની ચોપડી એક બાબુએ મૂકી હતી, અને એક મોટી કાગળની પતંગ બનાવવામાં ઘણો રોકાયો હતો, તેને કહ્યું, જર્જ, તમે તમારો પાઠ પૂરો કર્યો છે? જર્જ પોતાનું માથું નીચું કરીને કહ્યું, નહિ, બાબા. (૨) કાચ નહિ? મારા દીકરા કારણ કે તે ઘણું અધરો છે, બાબા મારી ખાતરી છે કે હું તે કતી શીખીશ નહિ એ ઉપરાંત. હું તે શીખ્યા પછી ચાલ રાખી શકતો નથી, મારી ચાલારત શક્તિ એટલી તો ખરાબ છે. (૩) મારા વહાલા છોકરા, તમે પોતાને ઠગો છો જો તમે માત્ર કોશિશ કરો, તો તમે કોઈની પણ માફક શીખી શકશો જર્જ પાછું ગભીરાઈથી પુછ્યું, પણ શું મેં કોશિશ કરી નથી? (૪) દીક, પાછી કોશિશ કરો ઉલટ પકડો, અને તમે તે જલદીથી શીખશો તેમા માત્ર ખતજ જોઈએ છે, તે તમને દેખાડવાને માટે, હું તમને એક વાત કહીશ — (૫) ગ્રીસ કરતા વધારે વયની વાત ઉપર એક ગામડાની નિશાળમાં સૌથી આગલું છોકરાઓમાંનો એક, એક સહવારે પોતાનો પાઠ બોલી જવા ગયો, અને હમેશની માફક, તેને આવડ્યો નહિ. તે શિક્ષકે ચુસ્તસાથી કહ્યું, તમારી બેઠક ઉપર જાઓ જો તમે તમારા પાઠ ઉપર વધારે ધ્યાન આપશો નહિ, તો તમે કશાને માટે લાયક થશો નહિ (૬) તે બિચારો છોકરો ભરાતો સતાતો પોતાની બેઠક આગળ ગયો, અને પોતાના પાઠ ઉપર પાછી પોતાની નજર વાપરી. એક સોબતી, જે તેની પાસે બેઠા હતા, તેને તેણે કાનમાં કહ્યું, તે નકામું છે, મારાથી તે શીખાતું નથી (૭) તે માયાળુ દીલના છોકરાએ કહ્યું, તમારે સખત કોશિશ કરવી જોઈએ મેં કોશિશ કીધી છે, પણ તે નકામું છે, હું તે એકદમ છોડી જ દઉં. તેના સોબતીએ કાનમાં કહ્યું, હેનરિ, ફરીથી કોશિશ કરો (૮) આ બે નાના શબ્દોએ તેને નવી આશા આપી, અને તેણે પોતાના પાઠઉપર ફરીથી પોતાનું મન લગાડ્યું તેણે વાક્યો તેની ચાલારત શક્તિમાં ચાલ રહેતા જણાવા લાગ્યા, અને તરતજ તેની અન્યબી અને ખુશાલી વચ્ચે આખો પાઠ શીખાયો! ત્યારપછી તે પોતાની બેઠક ઉપરથી ઉઠ્યો, અને શિક્ષકની મેજ આગળ ગયો. (૯) તેના શિક્ષકે કહ્યું, તમને હમણાં શું જોઈએ છે? સાહેબ, મારો પાઠ બોલી જવાને માટે અરધા કલાક અગાઉ તમે શું કોશિશ કીધી ન હતી? તે છોકરાએ કહ્યું, હા, પણ સાહેબ, હમણાં મને તે આવડે છે ચલાવો ત્યારે. (૧૦) હેનરિએ શરૂ કીધું, અને એક પણ શબ્દ ચુક્યા વગર આખો પાઠ બોલી ગયો શિક્ષકે ન્યારે તેને તેની ચોપડી પાછી આપી, ત્યારે તેની. તરફ ખુશાલીના દેખાવે જોયું (૧૧) મી. પ્રેન્ટિસે બોલવાનું આગ્રહ રાખ્યું, તે દિવસથી, નિશાળમાં એવો કોઈપણ છોકરો ન હતો. જે હેનરિ કરતા વધારે ઝડપથી શીખ્યો તે દહાડાથી તે આજના કલાક સુધી તે એક અભ્યાસી છે, અને હવે તે પોતાના દીકરા જર્જને, જેમ તેણે કોશિશ કીધી, તેમ ફરીથી કોશિશ કરવાને કહે છે. (૧૨) તેના દીકરાએ આતુરતાથી પોતાના માયાળુ બાપના ચહેરા તરફ જોઈને પુછ્યું, અને શું બાબા તે

ખરેખર તમે હતા ? હા, મારા બચ્ચા, તે આજસુ છોકરો પોતાની બચ્ચીના વર્ષમા તમારો પોતાનો બાપ હતો. (૧૩) જો મક્કમ આવળે કહ્યું, ત્યારે હું ફરીથી કાશીશ કરીશ, અને પોતાની અરધી બનાવેલી પતંગને બાજુએ ફેંકી દઇને તે ફર્યો, અને પાછો પોતાના ઘરમા દાખલ થયો, અને પોતાનો પાઠ કરવામા રોકાઇ ગયો. (૧૪) જ્યારે તેણે કુટુંબ ચાની ટેબલની આસપાસ એકઠું થયું, ત્યારે મી પ્રેન્ટિસે પુછ્યું, કેમ જોજ, કેવી રીતે ? તે છોકરાએ જવાબ આપ્યો, બાવા, હું પાઠ શીખ્યો ! હું તેનો દરેક શબ્દ બોલી શકીશ (૧૫) તમને તે અધરો પાઠ માલમ પડ્યો. એક વખત મેં ઠડાવ કર્યો કે હું તે શીખીશ પણ તે એટલો બધો મુશ્કેલ માલમ પડ્યો નહિ. ખરેખર, જેમ હું હમેશા કરું છું તેમ હું વિચાર કરવાને કદી થોડ્યો નહિ, પણ જ્યાંસુધી હું દરેક વાચ્ય શીખી રહ્યો, ત્યાંસુધી સીધો આગળ ચાલ્યો. (૧૬) મી પ્રેન્ટિસે કહ્યું, હું ઇચ્છું છું કે તમે આ પાઠ કદી ભૂલી નહોતો હવે તમે રહેલોને ભેદ ધરાવો છો. એક પાઠ અધરો અથવા કટાળા ભરેલો હોય તેનો વિચાર કરવાને કદી નહિ થોભવામા, પણ રહેતે રહેતે મક્કમ પણે આગળ જવામા તે ભેદ સમાયલો છે

ELEPHANT STORIES.—હાથીની વાતાંઓ.

૧ એક અગ્રજ, જેણે હિંદુસ્તાનમા ઘણી મુસાફરી કરી હતી, તે કહે છે કે —મે ઘણીક લાખી મુસાફરીઓ હાથીઓ ઉપર કરી હતી, અને જ્યારેખી હું એક ચિત્ર પાડી લેવા માગતો હતો. ત્યારે તે સહેલાઇથી વશ થાય એવું પ્રાણી, જ્યાંસુધી મારું ચિત્ર પુરું થાય ત્યાંસુધી તદ્દન શાંત ઉભું રહેતું હતું. (૨) જો કોઇ વખતે પાકી કેરી, જે મારાથી પહોંચાય નહિ એટલે ઉચ્ચે ઉગેલી હોય, તે લેવા હું ઇચ્છું, ત્યારે તે સાથી ફળદાર ડાખળી પસંદ કરીને તે ભાગી નાખતો, અને મને પોતાની સુઠ વડે તે આપતો. (૩) કોઇ કોઇ વખતે હું તેને કેટલીક કેરી તેને પોતાને માટે આપતો હતો, અને તે ત્રણ વખત પોતાની સુઠ પોતાના માથાઉપર ઉચ્ચીને, અને તેમ કરતી વખતે ધીમે બડબડવાનો અવાજ કરીને તે મારો ઉપકાર માનતો હતો. (૪) જ્યારે ઝાડની ડાખળીઓ મારા માર્ગમા આવતી, ત્યારે તેઓની આસપાસ પોતાની સુઠ વીટાળીને તે તેઓને એકઠમ ભાગી નાખતો હતો, પણ તે વારવાર પોતાને માટે એક પાદડાથી ભરેલી ડાખળી ભાગતો હતો, અને પોતાની સુઠ વડે તેને આમ તેમ હલાવીને માખીઓને દૂર રાખવાને માટે તે તેને એક પખા તરીકે વાપરતો હતો. જ્યારે હું સહવારે નારતો લેતો હતો, ત્યારે તે હમેશા મારી વખાણ અને પસવારવાથી ઉત્તેજન મેળવવાને, અને ફળ અને શીરડી મેળવવાને તંબુના દરવાજા આગળ આવતો હતો. (૫) એક નાનો પુલ, જે ઉપરથી તેના શેઠના ઘરથી તે હિંદુસ્તાનમાના એક શહેર તરફ જવાતું હતું, તે ઉપરથી પસાર થવાની એક હાથીને આવડત હતી તેણે એક દહાડો તે ઉપરથી જવા ના પાડ્યું, અને તેને એક ભાલો ઘાટકીપણે ભોંક્યા પછીજ, તે પુલ ઉપરથી જવાની તેને ફરજ પાડી શક્યા, કે જે પુલનું જોર તેણે પહેલ વહેલા પોતાની સુઠ વડે અજમાવ્યું, એવું દેખાડતો કે તેને કાઇ શક હતો. (૬) આખરે તે આગળ ચાલ્યો, પણ તે પસાર કરી જાય તેની આગમજ તે પુલ તુટી પડ્યો, અને બેઉ હાથી અને તેનો માવત ખાહીમા પડ્યો. તે પડવાથી માવત મરી ગયો, અને તે હાથીને ઘણીજ ધન થઇ. (૭) હિંદુસ્તાનના શહેરોમાના એક શહેરમા એક ગરીબ સ્ત્રીએ બનરમા એક દુકાન રાખી હતી, કે જ્યાં તેણી ફળ વેચતી હતી. એક હાથી નજીકથી પસાર થતો હતો, અને હમેશા તેની દુકાન જોવા થાભતો હતો. તેણી જાણતી હતી કે હાથી રજાને કેટલો શોખીન હતો; અને તેણી કોઇ કોઇ વાર તેને થોડાંક આપતી હતી. (૮) એક દહાડો તે હાથી પોતાના માવત સાથે ઢુરસે

થયો. તે હુટો થયો, અને પોતાની આગળ આવતી ફરેક ચીજને કચડી નાખતો તે બહારમાં દોડ્યો. (૯) દુકાન ઉપરના માણસો જેમ અને તેમ ઝડપથી દોડી ગયા, તે બીચારી આ પછી પોતાની દુકાન છેડીને નાસ્તી ગઈ પણ તેણી પોતાની ધારતીમા ભૂલી ગઈ કે તેણીનું નાનું બાળક તે દુકાનની નજીક જમીન ઉપર બેઠું હતું. (૧૦) તે બરાબર પેલા હાથીના માર્ગમા હતું, અને તમે ધારશો કે તેને કચડીને મારી નાખવામા આવ્યું હશે. પણ તે હાથીએ તે બાળકને પ્રતીતી આપી, અને તેણે બધું કે આ તેજ દુકાન હતી, જ્યાં તેને કૃપા ખવડાવવામા આવતા હતા (૧૧) જે કે તે ખીજવાયેલા હતા, તોપણ તે ઉભો રહ્યો. તેણે તે બાળક તરફ જોયું, અને તેને પોતાની સુઠ વડે ઈચ્છી લીધું ત્યારપછી તેણે તેને પોતાના માર્ગની બહાર ચૂકવ્યું અને ચાલ્યો. તમે વિચાર કરો કે પોતાના બાળકને સહી સલામત જોઈને તે ગરીબ બાળકને કેટલી ખુશાલી લાગી હશે

STORY OF A SCOTTISH SHEPHERD BOY.—I.

એક સ્કોટીશ ભરવાડના છોકરાની વાત.

૧. સ્કોટલાંડના પહાડોમા ઘણા વર્ષની વાત ઉપર એક ભરવાડ અને તેની બાઈડી, તેઓનો એક પુત્રો છોકરો, જે ઇશ વર્ષની ઉંમરનો એક છોકરો હતો, તે સાથે રહેતા હતા. જે ઝુપડામા તેઓ રહેતા હતા, તે કોઈપણ ભહેર રસ્તાથી દુર એક ખીણમા આવેલું હતું. (૨) એક સાંજે તે છોકરાની માય ઘણી માટી પડી તે ડીસેમ્બર મહિનાની એક શાંત સાંજ હતી. પવન હતો નહિ, પણ બરફ ધીમે ધીમે બધે આસપાસ પડવા માડ્યું હતું. તે ભરવાડે પોતાની બાઈડીને માટે દવા લાવવાને માટે ગામમા જવાની મતલબથી પોતાની લાખી લાકડી લીધી. (૩) તે છોકરો બોલ્યો, બાવા, ખીણમાનો મેઢાનો રસ્તો હું તમારી માફકજ જાણુ છું. મને વૈદ આગળ જવા દો, અને તમે માય પાસે રહો. આખે રસ્તે મારી આગળ શૅંગ ચાલશે તેથી હું તફન સલામત રહીશ. તે ભરવાડે હા કહ્યું, અને તે છોકરો તરતજ પોતાનો સંધેશો લઈને નીકળ્યો. (૪) તે એક બહાદુર છોકરો હતો તેને છેક બચપણના વરસથી પહાડોમા રહેવાની ટેવ હતી, અને તેને કાંઈ ધારતી ન હતી. તે શૅંગ કુતરો, પોતાની પુછડી હલાવતો, અને ટેકરીની બાજુએ મોટી ખુશી સાથે કુદકા મારતો, પોતાના જીવાન શૅક સાથે ચાલ્યો. (૫) તે છોકરો સહીસલામત આગળ ચાલ્યો, અને આખરે ગામમા પુગ્યો તે વૈદને મળ્યો, અને પોતાની માયને માટે તેની પાસેથી દવા લઈને તે ઘર તરફ પાછો ફરવા નીકળ્યો. (૬) બરફ પડવાનું ભરી રહ્યું; પણ તે છોકરો ખીણમાના ઝુપડામા જહાડીથી પુગવાની આશાએ હિંમતથી આગળ ચાલ્યો શૅંગ, સઘળું સલામત છે કે નહિ, તેની પેલા સાકંઠ રસ્તાની ફરેક વળણ આગળ જાણે કે ખાતરી કરવાને આગળ આગળ ચાલ્યો. (૭) એકા એક તે ઉભો રહી ગયો, અને આમતેમ કુદકા મારવા અને સુધવા લાગ્યો. તેના જીવાન શૅક બોલ્યો, શૅંગ, આગળ ચાલ, પણ તે કુતરો ખરચો નહિ તે છોકરો ફરીથી બોલ્યો, શૅંગ, આગળ ચાલો. (૮) શૅંગ પોતાની જાગીમા પેઢીલીજ વાર હડીલો જણાવ્યો, અને આખરે તે છોકરો તે નીમક હલાલ કુતરાનું ચેતવણી ભરેલા ધુરંકવાની ફરકાર કરવા વગર એકંથો આગળ ચાલ્યો તે શોડાકજ પગલા આગળ ચાલ્યો, એટલામા તે એક ટેકરી, જે બરફના ઢગળાથી ઢાકાયેલ ગઈ હતી, તેની ઉપરથી પડી ગયો. (૯) ઝુપડામા ઘણાક ઠલાકો પસાર થઈ ગયા, કે જે ઇસ્માન તે ભરવાડ અને તેની બાઈડી પોતાના છોકરાના પાછા ફરવાની સૂઝ જોતા હતા અને તપાસ રાખતા

હતા તે બાપ, જે બીણખતી તેણે ખારીએ મૂકી હતી, તેની વારંવાર ગુલ કાતરતો હતો, એવી આશાએ કે તેનો દીકરો બીણમાથી આવતા તે જોય તેણે આતશ ઉપર લાકડા સીંચ્યા, અને પોતાની ખાચકીને દીલાસાના શબ્દ કહ્યા, જો કે તેને પોતાને આખરે ધારતી લાગવા માડી કે કાંઈ ખોટું થયું હતું (૧૦) વાર વાર તે દરવાજા આગળ જતો હતો, પણ તે કાંઈપણ અવાજ સાંભળી શકતો ન હતો, અને ખરફના ખહોળા મેદાનમાં કાંઈપણ હાલત તે જોઈ શકતો ન હતો તેની ગરીબ માય બોલી, કંદાચ વૈદ ઘરે ન હશે, અને તે તેને માટે ચોબચો હશે. પોતાન છોકરાની ગેરહાજરીથી તેણીને એટલું તો બેચેન લાગ્યું, કે તેણી લગભગ પોતાનું ડુંખ વીસરી ગઈ (૧૧) જ્યારે નામક હલાલ રોંગનું સારી પેટે જાણીતું ભસવું દરવાજા આગળ સભળાયું, ત્યારે લગભગ મધરાત થઈ હતી તેજ પળે ખન્ને માખાપ બોલી ઉઠ્યા, મારો દીકરો! મારો, દીકરો! તે ઝુપડાનો દરવાજો ઉઘાડવામાં આવ્યો, અને રોંગ દાખલ થયો,—પણ પોતાના શેઠ વગર દાખલ થયો (૧૨) તેની માય બોલી ઉઠી, મારો ગરીબ દીકરો ખરફમાં મરણ પામ્યો પણ તેજ પળે તે બાપે તે કુતરાની ગરદને એક નાનું પકીકું બાંધેલું જોયું તેણે તે કાઢી લીધું, અને બોલ્યો,—નહિ, આપણા દીકરો મરણ પામ્યો નથી તેના રૂમાલે બાંધેલી અહિયા આ દવા છે. તેને ઇલાજ થઈ છે, અથવા તો બીણમાના કાંઈ ખાડામાં પડી ગયો છે, મારે જઈને તેની શોધ કરવી જોઈએ ખોદાઉપર વિશ્વાસ રાખો, અને જ્યાંસુધી હું પાછો ફરું, ત્યાંસુધી થોભો. (૧૩) તે બાપે જલદીથી કપડા પહેર્યા, અને પોતાના દીકરાની શોધમાં જવાને તૈયાર થયો એક પળમાં રોંગ પાછો ઉઠ્યો, અને જ્યારે તે ભરવાડે ઝુપડું ડાક્યું, ત્યારે બેહક ખુશાલી દેખાડી

STORY OF A SCOTTISH SHEPHERD BOY.—II.

એક સ્કોટીશ ભરવાડના છોકરાની વાત.—ભાગ બીજો.

૧ પોતાના પહાડી રહેઠાણમાં એકલી તે ગરીબ માય તપાસ રાખતી અને સહ જોતી પડી રહી જ્યારે ખરફ અને પવન તે ઝુપડાની આસપાસ અફળાતો હતો, ત્યારે તેને કાંઈ કાંઈ વાર ધારતી લાગતી હતી કે તેનો વર પણ તે બીણમાં મરણ પામે (૨) તેણીને લાગ્યું કે તેણીના વર અને તેણીના દીકરાની જીવનીના આધાર તે કુતરાની સારી અકંકલ ઉપર હતો પણ તેણી જાણતી હતી કે જોના તે યુગા જનાવરના પગલાને રસ્તો બતાવશે, અને તેણીએ પોતાની ગરજની વખતે આતુરતાથી તેની બહોળી કીધી. (૩) રોંગ તે બીણમાં આગળ આવ્યો, અને જ્યારે તેઓ ઝુપડાથી થોડે દુર હતા, ત્યારે તે એકાએક એક રસ્તા ઉપરથી ફરી ગયો, કે જ્યાંથી તે ટેકરીને તળીયે જવાનું હતું, કે જેની ઉપરથી તે ગરીબ છોકરો પડી ગયો હતો. (૪) તે ઉતરાણ ઉભું અને ધારતી બેઠો હતો, અને તે ભરવાડને વાર વાર, કેટલાક નાના ખર્ચના ઝાડ, જે ખડકમાં ઉગ્યા હતા, તેની ડાખળીઓ પકડીને, પોતાને ટેકા દેવાની ફરજ પડતી હતી. (૫) સારા નરીબે ખરફ પડતું બધ થયું, વાઢળા વીખરાઈ ગયા હતા, અને અદ્રમ આકાશમાં પ્રકાશતો અને ખુલ્લો પ્રકાશતો હતો આખરે તે ભરવાડ તે તળીયાની નજદીક ઉભો રહ્યો. તેણે ધ્રુમ પાડી, તેણે પોતાની નજર તાણીને જોયું, પણ તે કાંઈ પણ જોઈ કે સાંભળી શક્યો નહિ. (૬) રોંગ લગભગ એક ઉભી ટેકરી ઉપરથી પોતાનો રસ્તો હેતો હતો, અને તે ભરવાડ ગમે તે જોખમે તેની પુઠે જવાનો ઠાકવ કર્યો તળીયે પુજ્યા પછી, રોંગ ખરફમાં પડેલી કાંઈ ચીજ તરફ રડવા અને ખણવા લાગ્યો. તે બાપને માલમ પડ્યું કે તે જે તેના દીકરાનું ઘુસદાં જેવું દેખાતું હતું, તે હતું. પણ તે મરી ગયો ન હતો, તે માત્ર બેભાનીમાં હતો. (૭) તેને

પોતાના હાથમા ઉચકી લઇને તેણે પોતાના ઓઢણી તેના આસપાસ લપેટી, અને પોતાના ખભા ઉપર તેને પટાથી બાંધેા ધણી મહેનતે તે ઉભા ચઢાણ ઉપરથી ચઢી ગયો. તે જમ અને તેમા ઝડપથી જીપડા તરફ ચાલ્યા, અને આખરે પોતાના ભારે બોલ સહિત તે ત્યા પુગ્યો. (૮) તે બીચારા છાકરાને તેની માથના બીછાણા ઉપર મૂકવામા આવ્યો, અને મહા મહેનતે તેઓએ તેને તેની માતના જેવી ઉઘમાથી જગાડ્યો. તેને વાગ્યું વાગ્યું હતું, પણ તેને બીજી ઝાઘ રીતે રજા થઇ ન હતી (૯) જ્યારે તે પડી ગયો, ત્યારે રોંગ તેની આગળ નીચે ગયો હતો, અને તે ખહાડુરે નાના છોકરામા જે ચાકુ જેને રહેયું હતું, તે પેલા કુતરાની ગરદને પડીકું બાધવામા અને તને વર માકળવામા વાપર્યું હતું (૧૦) રોંગ તે બીજામાના જીપડામા ન્યાસુપી તે જુદો અને સફેદ બાળવાળા યયા, ત્યા સુધી રહેયો. તે ભય કરે શિયાળાની રાતની તેની સેવાને માટે, તેના મરણના દિવસ સુધી તેને ચાહવામા આવ્યા, અને તેની ખરદારત લેવામા આવી.

LITTLE JIM.—નાના જીમ.

૧. ધાપડે ઝાવડીથી છાયલું હતું, ખહારની બાજુ જુની અને હલકી હતી, તોપણ તે જીપડામાના દરક ચીજ અજબ જવી સાક અને સફાઈદાર હતી (૨) રાત અધારી અને તોફાની હતી, પવન જોશમા પોકાર કરતો હતા, એક સચુરીવાળો માથ પોતાના ખમચાના મોતના બીછાણાની આગળ યુટણ મડીય પડેલી હતી (૩) તે એક નાના નખાઇ ગયલો છોકરો હતો—તેની એક વખતની પ્રકારાતી આખો ઝાળી યઇ ગઇ હતી, તે એક કોળસાની ખાણમા કામ કરનારને એક પુરા છોકરો હતો, તેઓ તેને નાના જીમ કરીને બોલાવતા હતા (૪) અને અરે, જ્યારે તેણીએ (વચારમા બઢી કીધા, ત્યારે તેણીના ગાળ ઉપરથી ઝડપથી વહેતા ખારા આસુઓ જાવાયું (કેવું દયા ઉપજાવવા જોગ હતું) તેણી બાલવાને બીહતી હતી (૫) જેને તેણી પોતાના જીવની કરતા વચારે ચાહતા હતી, તેને રખ તેણી જગાડે, કારણ કે તે બીચારી કોળસાની ખાણમા કામ કરનારની ખાયડીમા એક માથનો સપુર્ણ પ્યાર હતો (૬) ઉચા કીચેલા હાથ સાથે, જુઓ, તેણી તે હા ખમનારના બીછાણાની નજીક યુટણ મડીય પડે છે, અને તેણી બઢી કરે છે કે ત (ખાહ) તેણીના બાળકને ખચાવ, અને તેને ખદલે તેણીને લઇ લે (૭) તેણીને પાતાના બાળક તરફથી તેણીના જવાબ મળ્યો, આ શબ્દો તેના મોઢામાથી ધીમેથી ખહાર પડ્યા —માય, શરેરતાઆ ખચીત ચવા તા હસે છે, અને નાના જીમને ઇશારત કરીને બોલાવ છે (૮) વહાલી માય મને હમણા કાઇ દુખ નથી, પણ અરે, મને વણી તરસ લાગી છે! માત્ર ગરીબ જીમના હાંડ પાછ બીજવા, અને માય તમે રડો ના (૯) માયાણ, ધુજતી ઉતાવળ સાથ તેણીએ તે ચાહતું પ્યાલું પોતાના દોઢ આગળ પકડ્યું, જ્યારે તેણે ત્રણ નાના ગાટ પીધા, ત્યારે તેણીના ઉપકાર મનવાને તે હર્યો (૧૦) જ્યારે ખાવા કામ ઉપરથી આવે, ત્યારે તેવણને કહ્યું કે મ તેવણને રાતની સલામ કહી છે, અને માય, હવે હું સુઇ જઈ છું—અફસોસ! ગરીબ નાના જીમ (૧૧) તેણીએ જોયું કે તે મરી જતો હતો—જે બાળકને તેણી એટલા વહાલથી ચાહતી હતી, તે છેલ્લા શબ્દો બોલ્યો, કે જે સાબળવાની તે કહીબી આશા રાખે (૧૨) જીપડાનું ખારણું ઉઘાડવામા આવ્યું, તે કોલસાની ખાણમા કામ કરનારનું પગલું સજાયાયું, તે માય અને ખાપ મળ્યા, તોપણ બંધાનું એકે પણ એકે પણ શબ્દ બોલ્યું નહિ. (૧૩) તેણે જાણ્યું કે સવળું ખલાસ યઇ ચુકું છે—તેણે જાણ્યું કે તેનું બાળક મરણ પામ્યું હતું, તેણે પોતાના હાથમા મીણબતી લીરી, અને બીછાણા તરફ ચાલ્યો. (૧૪) તેને ધુજતા હોડાએ, જે દલગીરા ત ચુરીથી ધુપાવે, તેની ઇલાજી આપી, અને જુઓ! તેની ખાયડી

તેની સાથે સામેલ થાય છે—તે દલગીરમા ગીરફતાર થયલું જોડું ગુપ્ત મ કીચે પડે છે । (૧૫) દલગીરથી તુટી ગયલા હૈયા સાથે તેઓ નમ્રતાથી, પોતાના ગરીબ નાના છુમને એકવાર પાછો બેહેશતમા મળવાને, તેને (ખોદાને) અરજ કરે છે.

SPEEDY AND STEADY.—ઉતાવળો અને દહે.

૧. લિજિ, જેના ચપળ આગળ તોણીના કામ ઉપર ઉડતા જણાતા હતા, તે બોલી ઉઠી, કેમ, એમી, તમારા રૂમાલનું કામ કેમ ચાલે છે? (૨) ગરીબ નાની એમીએ પોતાની આખો ઉંચે કર્યા વગર જવાબ આપ્યો, ઘણું જડપથી નહિ, એક બાજુ મે લગભગ પુરી કરી છે (૩) લિજિ એવા હસવા સાથે બોલી, કે જે ખુશનુમા કે માયાળુ ન હતું, “એક બાજુ । કાચ, આપણે બન્ને એકી વખતે આપણો રૂમાલ એટવાનું શરૂ કર્યું, અને હવે હું મારા રૂમાલની ચોટી બાજુપર છું.” (૪) એમી નિસાસો નાખી બોલી, હું જાણ છું કે હું ધીમી છું લિજિ બોલી તમે તે બરાબર રીતે કહી શકો । તે નાની છોકરીએ જ્યારે પોતાની નાની સોયને ફોરો પાડ્યો, અને પોતાનું કામ ચાલુ કર્યું, ત્યારે તેણી બોલી, પણ હું રિયર/થવાની અને મારાથી બનતું સારું કરવાની કોશિશ કરીશ (૫) લિજિ બોલી, હું એટલું જડપથી સીવ છું, તેથી ખાણને માટે ઘટ વાગે તેની લાખા વખત અગાઉ હું મારો રૂમાલ પુરો કરી રહેવાની ખાતરી રાખું છું ગુલામ ઉગ્યા છે કે નહિ, તે જોવાને હું એક મિનિટ ખાગમા ફોડી જઈશ, તેથી પોતાનું સીવવાનું ખુરશી ઉપર કે કી દબને, લિજિ ફોડી ગઈ (૬) એમી તાણ હવા અને કુલને માટે ધતેબર હતી, પણ તેણીનું કામ પહેલા પુરું થવું જોઈએ દફપણે તેણીએ પહોળી એટણ કરી, પોતાની બહેન પાછી આવી તેની અગાઉ પોતાના રૂમાલની બીજી બાજુ પૂરી કરી રહી (૭) લિજિ બોલી, અરે તમે ધીમે કામ કરનાર નાની છોકરી । તમે મારી બરાબર કરી આવશે નહિ. મારા એરકામા જઈને દીવાલ ઉપર મારું નવું ચિત્ર ચૂકવાનો મને વખત છે (૮) આનની નાની લિજિ ચાલી ગઈ એમીએ પોતાનું કામ ચાલુ રાખ્યું, તેણીની પાછી એરકામા આવી, તેની આગમજ, તેણીના રૂમાલની ત્રીજી બાજુ આજીવ રહી (૯) એમીએ કહ્યું, તમારું સીવવાનું પુરું કરી નાખો તો સારું કે નહિ? હવે લગભગ ખાણનો વખત થયો છે અરે! હું તે બે મિનિટમા પુરો કરી નાખીશ, માત્ર પેલી વાત, જેને વિષે મારે આપણને કહ્યું કે તે ઘણી રમુજ છે, તે જોવા માત્ર હું (૧૦) પણ જો તમને મોટું થશે તો? લિજિ બોલી, તેની કંઈ ધારતી નહિ તમારા જેવી ધીમી નાની છોકરીના જેવું ઘણું ખટ મોટું કાંઈપણ થશે નહિ. (૧૧) બિચારી એમીએ કાર્ડપણ જવાબ આપ્યો નહિ તેણીએ એક બખીયા પછી બીજે બખીયો એમ ગુપચુપ પોતાનું કામ ચાલુ રાખ્યું લિજિ તરતજ પોતાની વાતમા એટલી તો ગુલામ ગઈ કે જ્યાંસુધી તેણી ઘટના અવાજથી ચોટી ત્યાંસુધી તેણી પોતાના કામ વિષે સઘળું ભુલી ગઈ (૧૨) તેણી બોલી ઉઠી, શું તે ખાણનો વખત હશે? અને મારો રૂમાલ એટાયો નથી, અને તમારો—એમીએ જ્યારે તે ગુપચુપ ધડી વાળ્યો, ત્યારે તેણી બોલી, તે હમણાજ પુરો થયો છે. (૧૩) લિજિ, જે, જોકે તોછડી અને ફીશીયારીખોર હતી, તોપણ એક ઘડો લેવાને તેનામા પુરતી અકકલ હતી, તેણે કહ્યું તે બરાબર સસલા અને કાચખાની વાતને મળતું આવે છે તેણી પોતાની ચોપડીઓમાની એકમા સસલા અને કાચખાની વાત વાચતી હતી, અને તેણીએ જોયું કે શાત દહે કામ કરનાર સેવટે જીતે છે (૧૪) એક સસલું, જે પોતાની જડપને માટે ઘણું મગરૂર હતું, તે એક વાર એક કાચખા સાથે સરત દોડ્યું એક પળમા તે સસલું પોતાના હરીફથી ઘણું આગળ નીકળી ગયું, કે જે હરીફ પોતાની પીઠ ઉપરવા બારે ઝાટલા સહિત, માત્ર

ધીમે કદમે ચાલી શકતો હતો (૧૫) તે સસલું, જ્યારે છેક પછવાડે ધીમે ધીમે ચાલતા કાચબા તરફ પાછું ફરીને જોવાનેઅરધે રસ્તે ઉભુ રહ્યું, ત્યારે તે હસીને બોલ્યું, હા! હા! મારા મિત્ર જો તમે જરા વધારે ઝડપથી તમારા પગ નહિ ઉચકશો, તો તમે તે ખેતરને નાકે પુગો, તેની આગમજ હું અરવા ગામડામા ફરી આવીશ (૧૬) તે કા બો એક પણ બોલ બોલ્યો નહિ. પણ આગળ ચાલ્યો તે તોછડું સસલું બોલ્યું, ખરેખર, હૈ હું ત્રણ પગ ઉપર કુદકા માર, તો હું તમારા કરતા વધારે ઝડપથી પહોંચી જઈશ હું ધાર છું કે હું જરા ઝુરીશ, હું તમને જલદીથી પકડી પાડીશ (૧૭) તેથી તે સસલું ઇ ગયું, અને જલદીથી ભર ઉંઘમા પડ્યું તેણીએ તે કાચબો, જ્યારે તે જગાએ લીમે ધીમે આવ્યો, ત્યારે તેના નાના પગલા સાબળ્યા નહિ જ્યારે તે પછવાડે જોવાને કદી ન ચાલતા, મક્કમ પણે આગળ ચાલ્યો, ત્યારે તેણીએ તેને જોયો નહિ. (૧૮) તરતજ તે સસલું ભગી ઉઠ્યું, અને પવનની માફક દોડી જવાને તૈયાર થઈને કુદકો મારીને ઉભું થયું, તેણી બોલી ઉઠી, કાચબો કયા છે? ખેતરને નાકેથી એક અવાજ આવ્યો, જુઓ, ધીમે દૃઢ સરન જત્યો છે

THE TWO PORTRAITS.—બે ચિત્રો.

૧. વિક્ટોરિયા રાણીના સૌથી નાના છોકરા શાહબદા લીયોપોલ્ડે લીવરપુલ ખાતે કરેલા બાપજીમા એકવાર કહ્યું હતું —હું ધાર છું કે એક ગરીબ માણસનું ભોજન કાદવ, કચરો અને એકલપેટાઈથી કેનું બને છે, અને તેજ ખરચમા કરે કરસર, સંભાળ અને રવચ્છતાથી તે કેનું બને છે, તેના તકાવત જોતા બચપણથી જો છોકરાને શીખવવામા આવે, તો આપણે આપણા મોટા દુશ્મન પીણાને કાણુમા લઇશું—એક પુરો ભય કરે દુરામન, જેનેથી ઇજ્જાડને ખીલવું છે (૨) એક દિવસ એક શિક્ષકે, પોતાના નિશાળિયાઓ આગળ તે શાહબદાના બાપજીના આ ભાગ વાંચ્યા પછી, તેઓને કહ્યું, છોકરાઓ, તમે કદી બે ચિત્રોની વાત કરી સાબળી હતી? મને તમને તે કહેવા દો. (૩) એક ચીતારો એકવાર એક ચહેરો ચીતરવા માગતો હતો, કે જે નિરંદાપ પહોં દેખાડવા કામ લાગે એક દહાડો જ્યારે તે મહોલ્લામાથી પસાર થતો હતા, ત્યારે તેણે એક નાના બાળકને જોયું, કે જેનો ચહેરો સૌથી પ્રકાશીત સૌથી જીવનસુરત, અને સૌથી સુદર, જે તેણે કદી જોયા હોય, તેવો હતો (૪) તે પોતાના મન સાથે બોલ્યો, જે મને જોઈએ છે તે તેજ છે તે બાળકના માખાપે પોતાના નાના છોકરાના માયા અને ચહેરાની છબી રંગવાની તેને રજ આપી. જ્યારે તે ચિત્ર પુરું કરી રહ્યો, ત્યારે તેણે તે તેના અભ્યાસના ઓરડામા ટાંચ્યું દરેક જણે તેની વખાણ કીધી (૫) તે ચહેરાનો સુદર, નરમાસવાળો દેખાવ નિરંદાપપણાતુ એક સુપુર્ણ ચિત્ર જણાતુ હતું. જ્યારે તેને હરકત થતી હતી, અથવા હેરાનગતી પુગતી હતી, ત્યારે તે વારવાર તેની તરફ દીક્રીને જોતો હતો, અને તે તેને શાન કરતું અને તેને સારું કરતું જણાતુ હતું (૬) તે ચીતારોએ ત્યારપછી કહ્યું કે આનાથી તદ્દન ઉલટું ખીજુ માથું ચીતારવા તેને ગમે છે—બને તેટલું તેનાથી જુદું ત્યારપછી તે પેલા બે ચિત્રોને પાસે પાસે ટગાવશે, એક નિરંદાપપણાતુ ચિત્ર, અને ખીજુ ગુનાહતુ ચિત્ર (૭) કોઈખી ચહેરો, જે ખીજા ચિત્રને માટે ચાલે, તે મળતો ઘણા વર્ષ પસાર થઈ ગયા આખરે તે એક દહાડો એક બદીખાનાની મુલાકાત લેતો હતો, જ્યાં તેણે ઘણાજ ખીજામણા દેખાવનો માણસ જે તેણે કદી જોયો હોય, તે જોયો લાલચોળ આખ સાથનો, અને ગુનાહથી ઉડી નીશાની પડેલા ગાળ સાથનો તેના ચહેરાનો ઝગુની સોરાઈ ગયલો દેખાવ હતો (૮) જે પળે તેણે તે માણસને જોયો, તેજ પળે તે પોતાના મન સાથે બોલ્યો, મારા ખીજા ચિત્રને માટે આ ચાલશે. તે જીવનસુરત બાળકનું ચિત્ર, જે તેના અભ્યાસ કરવાના

આરંભમાં એટલો લાખો વખત થયો ટાંગેલું હતું, તેની પાસે ટાંગવાને માટે તેણે તે બીહામણ ચહેરાનું ચિત્ર રંગ્યું. જ્યારે તે બે ચિત્રો પાસે પાસે ટાંગવામાં આવ્યા, ત્યારે અરે તેઓ વચ્ચે ફેટલું ઉલટાપણું હતું ! એક ફરેરતાના જેવા બાળકના ચિત્ર જેવું દેખાતું હતું, બીજું એક શેતાનના ચહેરા જેવું દેખાતું હતું. (૯) પણ જ્યારે તે ચીતારો પેલા બદીવાનની તવારીખ ભણવા પામ્યો, ત્યારે તમે વિચાર કરો કે તેણે ફેટલી અભયબી લાગી હશે, જ્યારે તેને માલમ પડ્યું, કે આ માણસ તેજ રાખસ હતો, કે જેનો ચહેરો, જ્યારે તે એક બાળક હતો, ત્યારે તેણે નિરંદોષપણાના ચિત્ર તરીકે રચ્યો હતો. (૧૦) આ મોટો ફરેરશા સ્થાથી થયો હતો ? ખાસ અક્ષરના એક નાના શબ્દથી,—દાર નિશાળ છોડ્યા પછી તે નાનો છોકરો રહેતે રહેતે લાલચમાં પડ્યો હતો. રહેતે રહેતે દાર્થી તે ગુનાહ તરફ દોરવાયો હતો, અને હવે તે બદીખાનાના સાથી હતો. તેના શિક્ષકે કહ્યું (૧૧) અરે, કાણુ કહી શકશે કે થોડા વર્ષમાં આપણામાના કોઈનું શું થશે ? તમારા પોતાના ક્ષયફાને માટે, જે પગલું વીકટોરિયા રાણીનો ભલો દીકરો ખતાવે છે તે લેઓ. દાર્ને કદી અડકતા ના, કારણુ કે ત્યારેજ તમે સલામત રહેશો. યાદ રાખજો કે સધળાં છોકરાઓ એકવાર નિરંદોષ બાળકો હતા, અને આજના ફેટલાક છોકરાઓ ભવિષ્યના છોકરા બનશે. (૧૨) જોકે તે આપણને ગુનાહ તરફ દોરવી ન લઈ ભય, તોપણુ દાર્નો ઉપયોગ આપણા પોતાના સુખનો, અને આપણી આસપાસના બધાના સુખનો નાશ કરશે એક માણસને વિષે એક જીની કથા છે, કે જેણે ઠીથી લગભગ મરી ગયલા એક સાપને ગરમી આપવાને પોતાની છાતીમાં ચૂકવ્યો, અને જ્યારે તે ગ્રાણી સજીવન થયું, ત્યારે તેણે પેલા માણસને ડખીને લગભગ મારી નાખ્યો. દાર્ના બાબતમાં પણ તેમજ છે જોકે પહેલ વહેલા તે નિરંદોષ છે, તોપણુ આખરે તે એક સાપની માફક કરડે છે, અને એક સાપની માફક ડખે છે. (૧૩) તમે એક આશાની ટોળીમાં જોડાશો ? અને રાણીના દીકરાના માનમાં આપણે તેને આશાની બાદશાહી ટોળી કહીશું. હું જે કહું છું, તે તમારા મા બાપને કહેજો અને તેઓની બહાળી મેળવજો. (૧૪) તે છોકરાઓએ તે પ્રમાણે ક'ંધુ આશાની નિશાળની એક ટોળીને ઉતેજન આપવાને માખાપો અને મિત્રો ખુશી થયા, અને છોકરાઓને ઉતારી લેવાને માટે શિક્ષકે કાળા પાટીયા ઉપર સભાસદ પશુનો આ ખરડો લખી કાઢ્યો —

આશાની એકદીલીની બાદશાહી ટોળી.

મારા પોતાના ક્ષયફાને માટે, અને જ્યારે હું મોટો થાઉં, ત્યારે લાલચમાં દોરવાઈ જતો અટકવા માટે, હું આ લખીને આશાની એકદીલીની બાદશાહી ટોળીનો એક સભાસદ મને પોતાને બહેર કંઈ છું. મારા માખાપની બહાલીથી, હું કેદી દાર્નો ઉપયોગ નહિ કરવાનું વચન આપું છું, અને મારા સાથીઓને તેજ પ્રમાણે ચાલવાને લલચાવવાને મારાથી બનતું કરવાનું વચન આપું છું.

નામ _____

નિશાળ _____

શહેર અને તારીખ _____

(૧૫) જ્યારે છોકરાઓ આશાની એકદીલીની બાદશાહી ટોળીના સભાસદો થયા, ત્યારે માખાપો રાજ થયા તેઓએ ધાર્યું કે નિશાળની જાગીત આ કામ તેઓના છોકરાની ભવિષ્યની જાગીતા તેઓને દિલાસા સમાન થઈ પડશે, અને છોકરાઓ જ્યારે પોતે પોતાને માટે જાગીતી ભંડાઈ શરૂ કરે ત્યારે તે પાછું યાદ કરવું ખુશાલી સમાન થઈ પડશે.

THE AMBITIOUS BOY.—લોભી છાકરો.

(૧) સોડાયા કાકીએ જ્યારે પોતાના ભત્રિજા, જે પોતાની પેનસીલ વડે રોકાયેલો હતો, તેના ખભા ઉપરથી જોયું, ત્યારે તેણી બોલી, સેસીલ, હું અગાઉ કરી બહુતી ન હતી કે તમને ચિત્રકળાનો એટલો શોખ હતો. અરેબર તમે ઘણાં મુદ્દાઓ કાઢો છો. (૨) સેસીલ બોલી ઉઠ્યો, જેમ મેં આ મુદ્દામાં ઠડાવ કર્યો છે તેમ જો હું ચિત્રકળાને માટેનું ધનામ જીતી જવાનો હોઉં તો મને તેમ કરવાની જરૂર છે. (૩) તેની કાકીએ કહ્યું, હું તો ધારતે કે તમને લી સામે જીતવાનો થોડોજ સંભવ હતો. તે એક ચિતારાનો દીકરો છે, અને કોઇ લગભગ કહે, તેમ તેણે પોતાના પાળણામાંથી પોતાની પેનસીલ વાપરી છે. (૪) બહેન કે તેને કહેતો હોય તે કરવા માગતો હોય તેમ પોતાના ચિત્રમાં એક ઝાઝની ડાખળી ચીરી કાઢીને સેસીલ બોલ્યો, ત્યારે તે તેને હરાવવામાં બેઠી ખુશાલી લાગશે. હું હમણાં આ ઉપર નિવસના ચાર કલાક મહેનત કરું છું, તે બે કલાક કરતાં કરી વધારે દોરતો નથી. (૫) સોડાયા કાકીએ કહ્યું, હું આશા રાખું છું કે તેને માટે તમે તમારા લેટિન તરફ બે દરકાર નહિ બતાવો. તમને આ છેલ્લા ત્રણ વર્ષ થયાં દર મુદ્દે લેટિન ભાષામાં ધનામ મળે છે. (૬) મગરૂરી ભરેલા હસવા સાથે સેસીલે જવાબ આપ્યો, હા, તેમાં મારી સાથે હસીકાંઈ કરી શકે એવો હમણાં વર્ગમાં કોઇ છોકરો નથી, જેકે રસલ હમણાં સખત મહેનત કરે છે. પણ હું એક ધનામથી સતોષ પામતો નથી. ચિત્રકળાને માટે રંગનાં ટાપડો, જે મેળવવા માટે ટોમ લી એટલો ખાતરીપૂર્વક છે, તે જ્યાંસુધી મને મળે નહિ, ત્યાંસુધી હું જીવેને બેસી શકીશ નહિ, એક ચિતારાના દીકરાને તેના પોતાના ધધામાં હરાવવો એ ધણુંજ સરસ છે. (૭) તેની કાકીએ તેના ખભા ઉપર ધીમેથી પોતાનો હાથ મૂકીને કહ્યું, સભાળ રાખજો, કે જે ધનામ તમને ધણું ખર્ચ નથી મળવાનું, તેને માટે તમે લેટિનનું ધનામ ખોવ નહિ. જે કુતરાએ એળો પકડવા જતા ચીજ પાડી નાખી હતી, તેની કથા યાદ રાખજો—સેસીલે કહ્યું, મને તે વાત કહો. (૮) જ્યારે એક કુતરો પોતાના મોઢામાં એક હાડકું લઇને એક નાળું એળાગી જતો હતો, ત્યારે તેણે રવચ્છ પાણીમાં પોતાનો પડછાયો જોયો, અને તેને જૂલમાં બીજો હાડકું લઇ જતો બીજો કુતરો ધાર્યો. પોતાની પાસે જે હતું તેથી સતોષ ન પામીને તે લોભી પ્રાણીએ જે હાડકું હેડે પાણીમાં જોયું તે તરફ ઝુટ મારી. (૯) તેમ કરતાં તેણે તે બરેખર હાડકું નાખી દીધું, જે નાળામાં પડ્યું, અને જતું રહ્યું. જેઓ જોઈએ તે કરતાં વધારે લેવા જાય છે, તેઓ પોતાની પાસે જે હોય છે, તે વારવાર ગુમાવે છે. (૧૦) જે નિવસે ધનામ જીતનારાઓના નામ વાચવામાં આવ્યાં, તે નિવસે સેસીલ નિશાળેથી શોકાતુર અને ગભીર ધર આવ્યો. તેના દેખાવ ઉપરથીજ તેની કાકીને બહુલાઈ આવ્યું, જેથી સવાલ પુછવાની તેણીને તસ્દી પડી નહિ, પણ તેની નાની બહેન રોઝી એટલી બધી વિચારવત ન હતી. (૧૧) તેણી તેની આગળ આતુરતાથી ઢાડી જઈને બોલી ઉઠી, અરે સેસીલ, મને કહો કે તમને બે ધનામ મળનાર છે? સેસીલ ફફડીને બોલ્યો, નહિ. તે બાળક ફલગીરી ભરેલા અવાજે બોલી, ફક્ત એક. તે છોકરો બળકેલો, એકબી નહિ. લીને હરાવવાની કોશિશ કરવામાં હું એટલો તો ગુલામ ગયો કે હું રસલ સામે ટકી શક્યો નહિ. (૧૨) સેસીલ એટલો તો ગુરસા ભરેલા મીઠાએ એક ખુસ્તી ઉપર બેસી ગયાં, કે રોઝીએ પણ તેને વધારે સવાલ પુછવાની હિમ્મત કીધી નહિ. તેઓની કાકીએ ગુપચુપ આશા રાખી કે તે ધડો જે મહેનત પડી, તે મહેનત લેવા જોગ થઈ પડે, અને તે લોભી છોકરાને ફરીથી તે કથામાંના કુતરા વિષે યાદ દેવાવવાની જરૂર ન પડે.

PERSEVERE.—ખ ત રાખે

(૧) છોકરાઓ, ખીચો સીધો મારો, તેને માથા ઉપર મારો, છોકરાઓ, જ્યારે લોખંડ લાલ હોય, ત્યારે તમારા સઘળા ભેરથી મારો (૨) છોકરાઓ, જ્યારે તમને કામ કરવાનું હોય, ત્યારે મરજીથી કરો, છોકરાઓ, જેઓ મથાળે પહોંચે છે, તેઓએ પહેલા ટેકરી ઉપર ચઢવ જોઈએ (૩) છોકરાઓ, તળીયે ઉભા રહીને, આકાશ તરફ ટીકીને જોતા, જો તમે કંઈ કાંસેશ કરો નહિ, તો છોકરાઓ, તમે ઉપર કેમ પુગી શકો છો? છોકરાઓ, જોકે તમે વારંવાર ગળડી પડો, તોખી નિરાશ થતા ના, છોકરાઓ,—કાંસેશ કરો અને ફરીથી કાંસેશ કરો, તમે આખરે ફેલે પામશો.

WHITTINGTON AND HIS CAT.—I.

ઉઠિહિ ગટન અને તેની બિલાડી.—ભાગ પહેલે.

૧ એડવર્ડ રીલ રાજના વખતમા એક નાના ગામડામા ડીક ઉઠિહિ ગટન નામનો એક નાને છોકરો હતો, જેના બાપ અને માય, જ્યારે તે ઘણા નાના હતો, ત્યારે મરજી પામ્યા હતા તે કામ કરી શકે એટલી મોટી ઉમરના ન હતો, તેથી લાખા વખત સુધી ખરાબ અવસ્થામા હતો, જ્યાંસુધી એક માયાળુ પણ ગરીબ છુટી સ્ત્રીએ તેના ઉપર દયા કરી, અને પોતાનું નાનું છુપડું તેનું ઘર બનાવ્યું. (૨) તેણી હંમેશા તેને સારી શીખામણ આપતી હતી, અને તે ઉંચાળી અને સારી રીત ભાતવાળો થયો, અને ગામડામા મોટો માનીતો થયો જ્યારે તે આશરે ચૌદ વર્ષની ઉમરનો થયો, અને એક મજબુત સારા દેખાવનો છોકરો થયો, ત્યારે તે છુટી સ્ત્રી મરજી પામી, અને તેને પોતાનું ગુજરાન કેમ મેળવવું તેને માટે ઝોળ કરવી પડી (૩) હવે ડીક એક ઘણું ચતુર છોકરો હતો, અને દરેક જણ, જે તેને કાંઈપણ ઉપયોગી કહી શકે, તેને સલાહો પુછીને જ્ઞાન મેળવવાનો સોખીન હતો. આ રીતે તેણે લંડનના અભયખ જેવા શહેર વિષે તેણે ઘણું સાંભળ્યું હતું, ખરેખર હતું તેના કરતાં, ખરેખર વધારે સાંભળ્યું હતું, કારણ કે ગામડેના લોકો તેને વિષે એક એવી જગા તરફ વાત કરવાને શોખીન હતા, કે જ્યાં મહોલ્લાઓમા સોનાની ફરસખદી કરેલી હતી, અને જ્યાં સઘળા લોકો સુદર બાનુઓ અને ગૃહરચો હતા (૪) ડીક લંડન જઈને તે પોતાની નજરે જોવાને ઘણો આતુર હતો, એવી આશાએ કે એટલી મોટી અને તવગર જગામા, એક ગરીબ ગામડાના કરતા તે વધારે સારી રીતે કામ ચલાવી શકશે (૫) એ ઉપરથી એક સુદર ઉનાળાની સહવારે પોતાના જન્મમા ઘણાજ યોડા પૈસા લઈને, તોપણ આનંદી આશાભર તે પોતાના મુસાફરીએ નીકળ્યો યોડાક કલાક ચાલ્યા પછી અને ઘણી ઠાક લાગ્યા પછી, લંડન જતા એક બારી ગાડાને તેને પકડી પાડ્યું (૬) ડીકે ઘણી ધાંધળ વગર પોતાની યોજના તે ગાડાવાળાને કહી સમજાવી, અને તેને અરજ કીધી કે પાછો ચાલવા દેવાને જ્યાંસુધી તેના પગને પુરતો આરામ મળે, ત્યાંસુધી તેને ગાડામા બેસવા દેવામા આવે આ પૈસા માણસે ક્યુલ કીધું, અને એ પ્રમાણે થોડો ગાડામા બેસીને, અને યોડો તે ગાડાવાળાની સાથે સાથે ચાલીને ડીક તે મોટા શહેરમા પુર્યો (૭) પોતાને ખરેખર લંડનમા જોઈને, જોકે ડીકનું હૈયું યુસાલીથી ધડક્યું, તોપણ મહોલ્લા અને ઘરોના દેખાવ જોઈને તે જરા નિરાશ થયો તે શહેર પહેલી નજરે જણાયું તેના કરતાં તેણે એક વધારે બપોદાર અને વધારે તવગર ભતની જગા જોવાનો તેણે વિચાર રાખ્યો હતો. (૮) તે માયાળુ ગાડાવાળાથી છુટો પડ્યા પછી ડીકની પાસે એક બે જુજ ભોજનને માટેજ પૈસા રહ્યા હતા. અને જે બપોદાર મહોલ્લા અને સુદર લોકો વિષે તેણે

સાબળ્ય હતુ, તે દરપળે જોવાની આશાએ એક આખો હહાડો રખડ્યા પછી, તે ઠાક અને ભુખથી એટલો તો કટાળલો અને નખળો જણાયો કે તે એક દરવાજાના પગડીઆ ઉપર બેસી ગયો, અને રડીને ઉઘાઘ ગયો. (૯) ડીક આખી રાત ખુલ્લી હવામા રહ્યો, અને બીજી સહવારે તે ઉઠ્યો, અને પોતાની વાત કહેવાને તેને ઉત્તેજન આપવાને કાંઈ માયાળુ ચહેરાની આતુરતાથી તપાસ રાખતો, તે પાછો મહોલ્લાઓમા ભટક્યો. (૧૦) આખરે પોતાની આસપાસ જોતા તેણે મોટા ઘરના દરવાજા ઉપર એક અભયજન જેવા દેખાવના ડાકનારને જોયો, અને તેણે વિચાર્યું કે જો તે ઠોકે, અને કોણ આવે છે, તે જોવાને ચાહે, તો તેમા કાંઈ ખોટું થશે નહિ. હવે તે ઘર ફ્રિટઝઉર્વોરન નામના એક તવગર વેપારીને લગતુ હતુ. (૧૧) તેનો ખબરચી, જે એક રીકકા ચહેરાની, ખરાબ રવભાવની સ્ત્રી હતી, તેણે દરવાજા ઉઘાડ્યો. જ્યારે તેણીએ જોયું કે તે એક ગરીબ, નખાઘ ગયેલા દેખાવના એક ગામડીયા છોકરો હતો, કે જેણે, જ્યારે તેણી ખાણુ તૈયાર કરતી હતી, ત્યારે તેણીને હરકત કીધી હતી, તેથી તેણી તેણે તોછડાઇથી ધમકાવવા લાગી અને તેને ચાલી જવા કહ્યું. (૧૨) ડીકના સારા નસીબે, મી ફ્રિટઝઉર્વોરન તેજ પળે દરવાજા આગળ આવી લાગ્યો, અને તે ગરીબ છોકરાની વાત ધ્યાનથી સાંભળી, અને તેના પ્રમાણિક દેખાવ અને સાદી ભાષાથી એટલો તો ખુશી થયો, કે જ્યાસુધી કાંઈ યોગ્ય રીતે તે પોતાનુ ગુજરાન મેળવવાને શક્તિવાન થાય ત્યાસુધી તે માયાળુ વેપારીએ ડીકને ધરમા લઇ જઇને તેની ખરદારત લેવાનો હુકમ આપ્યો. (૧૩) તે વેપારીની દીકરી એડીસ, જે ડીકના જેટલીજ ઉમરની હતી, તેણે આ સંઘળુ અછતુ સાંભળ્યું, અને તે ખબરચીનુ કંઠે હૈયુ સારી પેઠે જાણતી હોવાથી, તેણીની અદેખાઇ અને ઘાટકી વર્તણુકમાથી ખચાવી લેવાને પોતાથી બનતું કીધું. તેણીના માયાળુ અત કરણથી તે ગરીબ માખાપ વગરના છોકરાને માટે તેણીને લાગી આવ્યું, અને પોતાના માખાપ પાસે તેણીની ખરદારત લેવાડવાને પોતાથી બનતુ કીધું. (૧૪) તેણી એટલે સુધી કંતેહ પામી કે તેઓ કમુલ થયા કે જો ડીક ખબરચીને મદદ કરીને, અને બીજી રીતે ઉપયોગી થઈ પડે, તો તે ધરમા રહે તોપણ આ ઘણી સહેલી ખાખ ન હતી, કારણ કે તે ખબરચીને તે છોકરો પહેલાથીજ ગમતો ન હતો, અને તેને દુખી કરવાને પોતાથી બનતુ કરતી હતી. (૧૫) ઘાટકીપણના બીજા કામોમા તેણીએ તેને, એક કાતરીયુ કે જ્યા ઉદરો અને ધુસો હલગીરી ઉપર એવી રીતે હેરાનગતી આપતા હતા, ત્યા સુવાડ્યો. ડીકે પોતાના શેઠને કહેવાની હિમ્મત કીધી નહિ, અને તે ઉપરાંત તેને તોશાન કરવા ગમતુ ન હતું. (૧૬) તેથી જ્યાસુધી તેનાથી ખમાયુ ત્યાસુધી તેણે પોતાના દુખો ખમ્યા, પણ તેણે ઠંડાવ કર્યો કે જ્યારે તેની પાસે પુરતા પૈસા થાય, ત્યારે તે એક ખિલાડી ખરીદશે.

WHITTINGTON AND HIS CAT.—II.

ઉલ્લિટિ ગટન અને તેની ખિલાડી.—ભાગ બીજો.

(૧) એક હહાડો જ્યારે તે દરવાજા સાફ કરતો હતો, ત્યારે તે આગળથી પસાર થતી એક ગરીબ સ્ત્રીએ તેને એક ખિલાડી વેચવાની માગણી કીધી અને જ્યારે તેણીએ તેની વાત સાંભળી, ત્યારે તેણીએ તેને એક પેનીમા આપી. (૨) ડીક પોતાની ખિલાડીને કાતરિયા ઉપર લઇ ગયો, અને વફાદારીથી દરરોજ પોતાના ભોજનનો એક ભાગ તેને માટે લઇ જતો હતો. કાંઈ કાંઈ વાર જ્યારે તે કામે જતો હતો, ત્યારે તે પુસીને પોતાની સાથે લઇ જતો હતો, તેથી તેઓ જલદીથી મોટા મિત્રો થયા. (૩) ખિલાડીએ ઘણા જલદીથી ડીકના રાતના પરોણાઓ ઉદરો અને ધુસોની

કાસળ કાઢી તેણી એક સારી ઉદર પકડનાર હતી. એટલું જ નહિ, પણ તેણી પોતાનો શેઠ ઘણીક નાની કળાઓ તેણીને શીખવતો હતો, તે શીખવામાં ઘણી હુશિયાર અને ચપળ હતી. (૪) એક દહાડો, ન્યારે ડીક તેણીની સાથે ગમત કરતો હતો, ત્યારે તે પોતાની નાની શેઠાણી ઍલિસના આવવાથી ધણી અજબ થયો, કે જેણી ત્યારપછી લગભગ ડિકના જેટલીજ તે બિલાડીને ચાહવા લાગી. (૫) આ જીવાન બાઇ હમેશા તે ગરીબ છોકરાના મિત્ર તરીકે રહી, અને બખરચી તરફથી તે જે ખરાબ વર્તણૂક ભોગવતો હતો, તેમાં તેને આથી દિલાસો મળતો હતો, કે જે બખરચી કોઇ કંઈ વખત તેને સખત માર મારતી હતી. ઍલિસ દેખાવે ખુબસુરત ન હતી, પણ જે વધારે સારું હતું, તે એ હતું કે તેણી ઘણી નરમાસવાળી હતી, અને તેનામાં ઘણીજ મનપસંદ રીતભાતો હતી. (૬) ત્યારે તેમાં કાંઈ અજબજાબ જેવું ન હતું કે ઉલ્ટિગટન, તે બખરચીની ખરાબ વર્તણૂકથી દુ ખી થતો, આ માયાળુ નાની શેઠાણીને એક ફરેરતા જેવી ગણતો હતો. તેની આખરે બરેલી વર્તણૂક, અને સચાઇના તેના પ્યારથી ઍલિસને તેને માટે એટલી તો કાળજી હતી કે તેણીએ પોતાના બાપને કહ્યું કે શીખાઉઓમાંના એકને કહો કે તેને લખતા શીખવે—કારણ કે તે અત્યાર આગમજના ઘણી સારી રીતે વાચી શકતો હતો, અને લખવામાં અને વધુ જ્ઞાન મેળવવામાં તેણે જે વધારો કીધો, તે અજબ જેવો હતો. (૭) તે વેપારી પાસે હમણા એક વહાણ હતું, જે હકારી જવાને તૈયાર હતું, અને જેમ તેની રીત હતી તે પ્રમાણે તેણે પોતાના કુટુંબ અને નોકરોને પોતાની આસપાસ બોલાવ્યા, અને તે સઘળાઓને વારા ફરતી, તે નાખુદાની ખાસ સલાખ તળે પોતાની ઇચ્છા અથવા શક્તિ મુજબ એક નાનો સાહસ ઉઠાવવા કહ્યું. (૮) બિચારા ઉલ્ટિગટન શિવાય સઘળાઓએ કાંઈ આપ્યું, જેની પાસે માલ કે પેસા ન હોવાથી, ખીજવાટ અને શરમથી રડી પડ્યો. ત્યારપછી તેની માયાળુ મિત્ર ઍલિસે તેને કાનમાં કહ્યું, ડિક, તમારી બિલાડીને મોકળો, અને તરતજ તેણે પોતાના વફાદાર મિત્ર અને સાથી બિલાડીને રજૂ કીધી, અને તેણીને વહાણ ઉપર લઇ જઇને, તે નાખુદાના હાથમાં તેણીને આપી. (૯) તોપણ તેની જીવાન શેઠાણીએ તે બિલાડીના સારા યુગ્મો તે નાખુદાને જણાવવાને સારી સંભાળ લીધી, કે જેથી કરીને ડિકના ફાયદાને માટે તે તેણીના ધણીજ સારો ઉપયોગ કરે. (૧૦) પોતાની બિલાડીના જતા રહેવા પછી ડીકને જરા દલગીરી લાગી અને તેના દુશમન, પેલી બખરચીએ પોતાની ઘાટકી વર્તણૂકથી તેના કંગાળીયતપણામાં વધારો કીધો તેણી તેને તેના સરસ સાહસ કામ વિષે, અને તેમાંથી તેને જે મોટી ફોલત મળશે, તે વિષે હમેશા ખીજવતી હતી. (૧૧) તે ઉપરાંત તેની જીવાન શેઠાણી તરતજ કેંઠે મળવા ગયલી હોવાથી ઘરથી ગેરહાજર હતી, તેથી તે બિચારો તદ્દન નિરાશ થઇ ગયો, અને પોતાના પજવનાર સાથે એકજ ઘરમાં વધુ વાર રહી શક્યો નહિ. (૧૨) મગજની આ શોકાતુર હાલતમાં તેણે મી ફિટઝઉર્વૉરનનું ઘર છોડવાનો વિચાર કીધો. તે ઉપરથી, તે એક સહવારે ધણે સકારે કોઇનેબી જણાય નહિ તેમ નીકળ્યો, અને શહેરની બહાર રખડ્યો. (૧૩) ઠાકી જઇને અને દુ ખી થઇને તે રસ્તાની બાજુએ એક મોટા પથ્થર ઉપર બેઠો. આ પથ્થર ઉપર તે બેઠેલો હોવાથી, તેને આજ દીન સુધી ઉલ્ટિગટનનો પથ્થર કહેવામાં આવે છે. (૧૪) તરતજ તે જરા ઝુક્યો, કે જેમાંથી બો ઘંટના અવાજથી તે ભગી ઉઠ્યો, કે જે ઘટો સાથે વાગવા મડ્યા. ન્યારે તે ઘટો સાંભળતો હતો, ત્યારે તેઓ તેને કહેતા જણાયા ઉલ્ટિગટન લડના લૉર્ડ મેયર, પાછો ફર. (૧૫) તે પોતાના મન સાથે બોલ્યો, લડના લૉર્ડ મેયર. કાય, લડના લૉર્ડ મેયર થવાને હું કાઇબી દુ ખ ખમીશ. ડીક હું પાછો જઇશ, અને કાઇબી મુસીબત ખમીશ, કે જેથી આખરે હું લડના લૉર્ડ મેયર થાઉં તેથી તે પાછો જેમ બને તેમ ઝડપથી ઘર તરફ ફર્યો, અને સારે નસીબે તેની ગેરહાજરી

જાણ્યા વગર તે ધરમા ગયો. (૧૬) ડીકે હવે પોતાના માનવંત શેઠ, અને પોતાની માયાજી જીવાન શેઠાણીને ઉપયોગી થઇ પડવાને માટે હ જેશના કરતા વધારે કોશિશ કીધી.

WHITTINGTON AND HIS CAT.—III.

ઉઠિહટિંગટન અને તેની બિલાડી.—ભાગ ત્રીજો.

૧ મી ફ્રિટજઉર્વોરનન વહાણ યુનિકોર્નને કમનસીબે ઘણી તોફાની ફટ મળી. ઘણા દિવસ કુધી ઉલટા પવનથી ઘસડાયા કીધા પછી, આખરે આફ્રિકાના કિનારા ઉપર એવી જગાએ જમીન જણાઈ, કે જે દોલતથી ભરપુર હતી. (૨) ત્યાના લોકો, જે મુખ્ય કરીને સામળા હતા, તેએ પરોણાગત કરનારા હતા, અને ગોરા માણસોના વહાણોની મુલાકાતથી ઘણા રાજ થતા હતા જેવું ત્યાના રાજાએ યુનિકોર્નના આવી પુગવા વિષે સાબળ્યું, તેવાજ પોતાના કેટલાક મોટા માણસોને, તે નાપુલા અને તેના થોડાક સાથીઓને દરબારની મુલાકાત લેવાનું અને પોતાની, અને પોતાની રાણી સાથે ભોજન લેવાનું આમત્રણ કરવાને મોકળ્યા (૩) તે ટાકણને માટે એક ભપકાદાર ખાણ પુર પાડવામા આવ્યું હતું, અને તે રાજા અને તેના પરોણાઓએ ઘણું ખુશમીલજ અને સારી લાગણી બતાવી, પણ જ્યારે રકાબીઓ દેખા ઉપર મૂકવામા આવી ત્યારે તે ગોરા પરોણાઓ, ઉદરો અને હુસોને મોટી સખ્યામા ભેંદને અજબ થયા, કે જે ઉંદરો પોતાની સંતાવાની જગાએથી આવ્યા, અને ઘણા થોડા વખતમા દેખા ઉપરની લગભગ દરેક ચીજ ખાઈ ગયા. (૪) રાજા અને રાણી આને એક અસાધારણ બનાવ તરીકે ગણવા લાગ્યા નહિ, બે કે તેઓને તફન શરમ લાગી કે તેવો બનાવ આ વખતે બન્યો. તે નાપુલાએ ઘણો અભયબ થઈને પુછ્યું કે આ પીઠાકારક પ્રાણીઓની તે કાસળ કાઢવા માગે છે કે નહિ. (૫) તે રાજાએ કહ્યું, ખચીત, તેઓની કાસળ કેમ કાઢવી તે બે કાંઈ અને દેખાડે, તો હું તેને મારા રાજમાના કાંઈના પણ કરતા વધારે તવગર બનાવીશ તે નાપુલાએ ઘણો ખુશી થઈને કહ્યું કે મારી પાસે વહાણઉપર એક પ્રાણી છે, કે જે ઉંદરો અને હુસોના એક આખા કુટુંબના નાશ કરશે (૬) તે રાજા અને રાણીએ અભયબી અને ખુશાલીથી તે બિલાડીના સારા ગુણોને તે નાપુલાએ કહ્યેલા અહેવાલ ધ્યાનથી સાબળ્યો, અને તેણીની શક્તિ તપાસી જોવાને આતુર હતા. આ ઉપરથી બિલાડીને એક ટોપલીમા કિનારે લઇ જવામા આવી (૭) બીજી ખાણ, જે તૈયાર કરવામા આવ્યું, અને પીરસવામા આવ્યું, તેની ઉપર પણ આગલાજ ખાણની માફક હુમલો થવા જતો હતો, એટલામા તે બિલાડી ઉદરો અને હુસોના ટોળામા, કેટલાકને મારી નાખતી, અને બાકીનાઓને એક મિનિટ કરતા ઓછા વખતમા નસાડી મેળતી ટુટી પડી. (૮) આ બનાવથી ઉપજેલી ખુશાલી કરતા કાંઈ વધુ ન હતું તે રાજા અને રાણી અને સઘળા દરબારીઓએ બિલાડીના બેહક વખાણ કીધા. પહેલા તો રાણી આવી શક્તિના પ્રાણીને હાથ લગાડવાને બીધી. પણ થોડો વખત પછી જ્યારે તેણીએ જોયું કે તે બિલાડી શાત રહી હતી, ત્યારે તેણીએ તેની પીઠ ઉપર પસવારવાની હિમ્મત કીધી. (૯) તે બિલાડી તરતજ તે રાણીના ઘુટણ ઉપર કુદી પડી, અને તેણીની મોટી ખુશાલી વચ્ચે મ્યાઉ મ્યાઉ કરવા લાગી. જેમવધી રાખવામા આવી હતી, તેમ આ કિમતી બિલાડીને પોતાના હબસી ભગે આગળ મેળી જવાને તે નાપુલાને ઘણો આગ્રહ કરવામા આવ્યો, અને આવી કિમતી ભેટને માટે તેઓ ખચીત ઘણો પાદશાહી બદલો વાળશે એમ ધારીને, તે અરજ કયુલ રાખી. (૧૦) બિલાડી તરફનો રાણીનો ચાહ બેહક હતો, અને તેણી બીહતી હતી કે રખેને તેને કાંઈ અકરમાત થાય—રખેને ઉંદરો અને

ધુસો હંમેશના કરતા વધારે મોટી સખ્યામાં પાછા ફરે. તોપણ તે નાપુલાએ એમ કહીને તેણીને ઘણું દિલાસો આપ્યો કે બિલાડીના વહાણ ઉપર ખર્યા કચ્ચા છે, કે જે પણ ફરનારને ભેટ કરવામાં આવશે. (૧૧) હવે તે રાણીનું કામજા હેયુ હતું, અને જ્યારે તેણીએ ઉલ્લિટિંગ-ટનવિષે, અને તેની બિલાડીથી હુલ પડતી વખતની તેની મોટી દલગીરી વિષે, નાપુલા તરફથી સાબળ્યું, ત્યારે તેણીને લાગ્યું કે તેનું માનીતું પ્રાણી તેની કનેથી તેનાથી લેવાય નહિ, ખાસ કરીને કે જ્યારે ઉંઢરો અને ધુસોને બીધરાવવાને માટે બિલાડીના ખર્યા તફન શકિતવાન હતા (૧૨) તેથી તે બિલાડીને પાછી ટોપલીમાં મૂકવામાં આવી અને પાછી વહાણ ઉપર લઈ જવામાં આવી. બિલાડી અને તેના કુટુંબની કીમતી સેવાને માટે તે રાજા રાણી એટલા તો આભારી થયા કે તેઓએ તે અન્ય બેવી બિલાડીના માલેક ઉલ્લિટિંગટન ઉપર ઘણાંક કિમતી ખર્ચનો મોકળ્યો, અને તે ઉપરાંત તેઓએ તે નાપુલા પાસેથી તેનો ખર્ચો માલ ખરીદ કર્યો.

WHITTINGTON AND HIS CAT.—IV.

ઉલ્લિટિંગટન અને તેની બિલાડી—ભાગ ચોથો.

૧. તે નાપુલાએ આખરે પોતાનું કામ પુરું કર્યું પછી, પોતાના આફ્રિકન મિત્રોની રજા લીધી, અને ઇંગ્લાંડ તરફ હાજરું, અને લાંબી ગેરહાજરી પછી લડનના ખાગમાં સહીસલામત આવી પુગ્યો. મી. ફિટ્ઝઉવૉરન તે નાપુલાને પાછો ભેળને ઘણો ખુશી થઈ ગયો, કે જેને તે મરા ગયેલો લગભગ ધારતો હતો. (૨) પોતાને અને તે વહાણને જે ખર્ચ હતું, તે સઘળાને અહેવાલ તે નાપુલાએ આપ્યો, અને એલિસ કે જે પોતાના ખાપ સાથે હતી તેની મોટી ખુશાલી વચ્ચે, ઉલ્લિટિંગટનના સાહસને જે મોટી ફતેહ મળી હતી, તે તેણે તેઓને કહી સંભળાવી. (૩) મી. ફિટ્ઝઉવૉરને તરતજ ડિકને તેના સારા બાગ્યની વાત સાંભળવાને બોલાવી મગાવ્યો અને તેને કહ્યું કે સખત મુસીબતમાં તેની ધીરજને માટે, અને તેની સારી ચાલ અને ઉધોગને માટે ખોદાએ ખખડેલો તે એક વાજબી બદલો હતો. (૪) જ્યારે તે આફ્રિકન રાજા અને રાણીએ તે બિલાડીના માલેકઉપર મોકળેલા ખર્ચનાની પેટીઓ અને ગાંસડીઓ તે અન્ય ખર્ચ થયેલા જીવાનીયાને ખતાવવામાં આવી, ત્યારે તે રડી પડ્યો, અને પોતાના શેઠને અરજ કીધી કે તે ભે તેના મિત્ર રહેવાનું ચાલુ રાખે તો તેણે તે સઘળું લેવું પણ તે વેપારીએ તેમાંથી કરાને પણ હાથ લગાડ્યો નહિ; તેણે કહ્યું કે તે ઉલ્લિટિંગટન, અને તેને એકલાનેજ લગતી હતી. (૫) તે નાપુલાએ રજા લીધી, તેની આગમજ તેણે ડિકને મશકરીમાં કહ્યું, કે તે આફ્રિકન રાજા તરફથી તમારે માટે હું બીજો ભેટ લાવ્યો છું, અને હેઠથી એક ખલાસીને બોલાવીને તેણે તેને પેલી ટોપલી લાવવાના હુકમ કીધો, કે જેમાંથી તેના આગળા શેઠની મોટી ખુશાલી વચ્ચે બિલાડી ખાધ કુદી પડ્યા, અને જ્યારે તેણે તેણીને પોતાના હાથમાં લીધી, ત્યારે તેની આસપાસ ચાલ્યા ચાલ્યા કરતી, અને તેના ચેહરા સામે પોતાનું માથું ધસતી, તેને પાછો ભેળને તે ઘણી ખુશી થઈ ગઈ. (૬) ડિકે, જે સઘળા કામગીરી રીતે તેના તરફ માયાળુ હતા, તેઓનો બદલો વાળીને પોતાની દોહતને ઉઠાર અને ખરાખર ઉપયોગ કર્યો; વળી તેના જીવના દુશ્મન ખબરચીને પણ તેણે ખાતલ રાખી નહિ, જો કે શરમતી લાગણીથી તેણી સીધી તેના અહેરા તરફ ભેળ શકતી ન હતી. (૭) મી. ફિટ્ઝઉવૉરન ઉલ્લિટિંગટનની મોટી દોહતને કાઢ નહિ તો થોડો ભાગ લે, એવી તેની ખરા જીગરની ઇચ્છા તે હંમેશા ના પાડતો હતો, પણ જ્યારે તે મોટો થાય, ત્યારે તેની મીલકતને કારભાર ચલાવવાને તે કમળ થયો. તેની હાપણ બહેની શિખાક

મણુથી ઉઠિહિંગટન એક આખા વેપારી અને એક હાલો અને સારો શહેરી થયો. (૮) ઉઠિહિંગટન ઔલિસને ઘણીજ ચહાતો હતો, અને તેણીને રાજ કરવાને પોતાથી ખનતું કરીને, તેણીને પ્યાર જીતવાને કોશિશ કીધી. તેણી લાખો વખત થયો તેની સાદી ચાલચલણની અને ગેરધનસાક્ષમા તેની ધીરજની વખાણ કરતી હતી, અને એવો વિચાર આવવાથી તેણી ખુશી થઈ કે જેને માટે તે એટલી ખર્ચી ધર્યું રાખતો હતો, તે તેને મળી હતી. (૯) તેણીના ખાપ તે માયાણુ વેપારીએ તરતજ જોયું કે તેઓને એક એકને માટે મજબુત ચાહ હતો, અને ઉઠિહિંગટન ઉમરે આવતા, ઉઠિહિંગટન અને ઔલિસની મોટી ખુશાહી વચ્ચે તે લગન ગોઠવાયા. (૧૦) ઉઠિહિંગટન દર વર્ષે દરજ્જે ચઢ્યો, અને ઘણું માન પામતો હતો તે રાજ સભાના સભાસદ ખન્યો, તેને વળી નાઈટને ખેતાખ મળ્યો, અને ત્રણ વખત લંડનના લૉર્ડ મેયર થયો—આ પ્રમાણે જેમ તેણે ધાર્યું હતું તેમ જા ઘટથી કહેવામા આવેલી આગમચેતી પાર પડી. (૧૧) જ્યારે તે ત્રીજી વાર લૉર્ડ ર થયો, ત્યારે સર રીચર્ડ રાલ રાણીની એવી તો મોટી ધણે પરોણાગત કરી, કે રાલએ એમ કહેવાની મહેરખાની કરી હતી,—રાલને આવી રૈયત કદી મળી ન હતી, જેનો, એવું કહેવાય છે કે તે લૉર્ડ મેયરે વફાદારીથી જવાબ આપ્યો, કે રૈયતને આવો રાલ કદી મળ્યો નથી (૧૨) સર રીચર્ડ ઉઠિહિંગટન ઘણું ગરીબ લોકોનું પાળણ કરતો હતો, અને તેણે સખાવતના ધણા ઉમદા કામો કર્યા, કે જેથી તેની હજી સુધી યાદ જળવાઈ રહેલી છે પોતાની ખાયડી ઔલિસના મરણ પછી આશરે વીશ વર્ષ જીવીને, પુખ્ત ઉમરે, માનથી ભરપુર, સઘળાઓની દલગીરી વચ્ચે તે મરણ પામ્યો.

GRUMBLE AND CHIEERY.—I.

ગ્રમખલ અને ચિયરિ.—ભાગ પહેલો.

૧ ગ્રમખલ અને ચેરી બે ઘડીવાળા હતા, કે જેઓએ એક મોટી ઘડી રાખી હતી પડોશમાનું દરેક જણ ચેરીને સૌથી માયાળુ, અને સૌથી આનંદી માણસ તરીકે જાણતું હતું, પણ ગ્રમખલ ઘણો માનીતો ન હતો, કારણ કે તે હંમેશા વખત, રૂત, પાડોશીઓ, ઘડી, મીસીસ ગ્રમખલ, અથવા તો પોતાના ભાગીયા ચિયરિ સાથે ચીઠડા ફાડતો હતો (૨) કોઈપણ રીતે ખીલ કોઈના પણ કરતા તેના ઉપર અકરમાતો વધારે આવી પડતા જણાતા હતા લોકો કહેતા હતા કે જે ચેરી ન હતો તો ઘડીમા પાક અને પછીરની તળી પડતે, કારણ કે ગ્રમખલની એક પુત્રી મળહ, ખખડ, ખખડ કર્યા શિવાય કાંઈજ ન કરતા, પોતાના જગવામા હાથ રાખીને આમ તેમ ફરવામાજ જણાતી હતી, જ્યારે ચિયરિ એક ચ ડોળ પક્ષીની માફક આનંદથી કામ કરતો હતો અને ગાતો હતો (૩) એક પ્રકાશતી સહવારે ચેરી અને ગ્રમખલ એક ઘોડો ખરીદવા નીકળ્યા જ્યારે તેઓ ચાલતા હતા, ત્યારે તેઓ એક રરતાની વળણ આગળ ઉભા રહ્યા, જ્યાં દેવદારના ઝાડથી ભરેલી એક ટેકરીની ચાકવાળી ખાનુએ એક નાનો સાકડો યુકે હતો, અને જ્યારે તેઓ તેની નજદીક ગયા, ત્યારે બે ત્રણ તીણા અવાજોએ ચીસ પાડી, શેઠ, હમને ખહાર કાઢો, હમને ખહાર કાઢો. ગ્રમખલે કહ્યું, જેમ તમે અહર આવ્યા, તેમ ખહાર નીકળો, તમારા પોતાના શિવાય કોણને દોષ ઘટે છે? પણ ચિયરિએ કહ્યું, નહિ ગ્રમખલ, જો આપણે એક ખીલને મદદ ન કરીએ તો આપણે જીવ્યે કેમ? (૪) ત્યારપછી ચિયરિ તે યુક્તા દરવાજા તરફ ધ્રુવો, અને માલમ પડ્યું કે ચાકના એક મોટા ઢગ તેની નજદીકમા ગળડી આવ્યો હતો, તેથી કોઈપણ અહર જઈ શક્યું નહિ કે ખહાર નીકળી શક્યું નહિ. તેણે ખબા ચઢાવીને

કામ કરવા માંડ્યું, અને અંદરનાઓને મોટેથી પોકાર મારીને કહ્યું, મારા સારા સખશો, જોશમા હડસેલો, અને તે મોટે પથ્થર ત્રણ ચાર વાર ખસેડ્યા પછી, તે ગબડી પડ્યો, અને તે યુક્તિયું મોઢું ઉઘડ્યું. (૫) તે યુક્તિમાથી ત્રણ જાડા, નાના, જુઠા માણસો નીકળી આવ્યા, જેઓ લાખા બાળ, લાખા નાક, લાખી હડપચી, અને ઘણા લાખા હાથ સાથના સૌથી વિચિત્ર નાના માણસો હતા અને એ પ્રમાણે તેઓ બહાર આવ્યા, અને નાના દેડકાની માફક તેઓ નાચ્યા, અને કુદ્યા ત્યારપછી એકે કહ્યું, સખર, અહિયા ચેરી શેઠ છે, જેણે આપણને બહાર કાઢ્યા તેની માયાના બદલામા હું તેને વચન આપું છું કે બનરમાથી જે ઘોડો તે ખરીદશે તે પવનની ઝડપને હસે (૬) ખીલએ કહ્યું, અને હું કહું છું કે તે ઘોડો બોલ અથવા કામથી કદી કંટાળશે નહિ અને ત્રીજા નાના જુઠા માણસે વચન આપ્યું કે ત્રણ વર્ષની નોકરી પછી, તે ઘોડો ઘરની સઘળી અલાખલા લઇને નાસી જશે જ્યારે તેઓએ બોલવાનું પુરૂ કીધું, ત્યારે તે ત્રણ નાના માણસો ભેગા રાગે ઇતા તે યુક્તિમા જેમ બને તેમ ઝડપથી દોડી ગયા, — હસતો ચહેરો, અને તુરત કામ લાગતો હાથ આખી પૂર્વની દોલત કરતા સરસ ઢે, કારણ કે દરેક જણના બકબકાર અને ધાધળની દરકાર કર્યા વગર, જ્યારે હાથ કામ કરે છે, ત્યારે ચહેરો જાડો થાય છે. (૭) ચિયરિ તે નાના માણસોના વચનથી મોટેથી હસ્યો, અને ગ્રમખલ બખડ્યો, અરે! અરે! વચનો તો તુરત પૈસા આપવા બરાબર છે તેઓના ખીસામા વધારે સારો ઉપકાર ન હતો, તે દયા ઉપભવવા ભેગા હતા (૮) તે બેઉ ઘડીવાળાઓ બનર તરફ ચાલ્યા પણ જ્યારે તેઓ ત્યાં પુજ્યા, ત્યારે તેઓએ વેચવાને માટે એટલા બધા તો ઘોડા જોયા કે કયો ખરીદ કરવો તે ચિયરિ નક્કી કરી શક્યો નહિ, અને ગ્રમખલે તેને મદદ કરી નહિ, પણ તેઓમાના દરેકમા કાંઈને કાંઈ ખામી કાઢી. (૯) નક્કી ઠાક કરવાને અશકત થઈને લગભગ અરધો દહાડો સુધી ભટક્યા પછી, એકે નવાઈ જેવો, કરડા દેખાવનો, નાનો જુઠો માણસ, જે અદબ વાળીને, અને પોતાની પીઠ, ગરમ તડકાવાળી દીવાલ સામે કરીને ઉભો હતો, તે બોલ્યો, કે તેનો ટટ્ટ (જેટલો હોય શકે તેટલો જાડો અને સુવાળો) વેચવાનો છે, અને વધુ વળી એ કે ચિયરિએ પોતાની જ ઠાવેલી કિમતે તેને લેવો. (૧૦) ગ્રમખલે કહ્યું કે તે ટટ્ટ એટલો તો જાડો કે કામ કરી શકશે નહિ—તેની ખાતરી હતી કે તે તદ્દોરત હોય શકે નહિ—કે તેની ડુબટ આખ હતી—કે તેના પાછળા પગો બેડોળ હતા, અહિયા તે ટટ્ટએ પોતાની પુછડી વડે એવો તો અપાઠો લગાવ્યો, કે ગ્રમખલે પોતાના હાથ પોતાના મોઢા આગળ અડાવ્યા, અને મુગો રહ્યો. (૧૧) ચિયરિએ તે ટટ્ટ ખરીદ્યો, અને તેને માટે વીસ સોનાના સિકકા આપ્યા તેથી તેઓ ઘર ગયા, ગ્રમખલ દલગીર થઈને અને ચિયરીએ દરેક પગલે ચાલતા પોતાના ખરીદ કીધેલા ઘોડાથી ખુશી થઈને.

GRUMBLE AND CHEERY.—II.

ગ્રમખલ અને ચિયરિ.—ભાગ ૨ જો.

(૧) ખીજ સહવારે જ્યારે ચિયરિ દોરને ચારો નાખવાની જગામા તે ટટ્ટને ખવાડવા ગયો, ત્યારે તે અનાજના વાસણમા વીસ સોનાના સિકકા પડેલા હતા—તેજ સોનાના સિકકા, જે ચિયરિએ આગળે દહાડે આપ્યા હતા (૨) તે દહાડાથી સઘળું તે ઘટમા બરાબર ચાલ્યું. આટો હમેશા બનરમા સૌથી વહેલો જતો હતો, અને તેની સૌથી વધુ કિમત ઉપજતી હતી ત્રણ ઘોડા લઈ બધ શકે તેના કરતા તે ટટ્ટની પીઠઉપર વધારે કોઠળા હતા. ચિયરિએ એક ગાડું ખરીદ્યું, અને તેમા બને તેટલો બોલો ભર્યો, તે ટટ્ટએ પોતાની ઝડપ કદીપણ ધીમી કીધી

નહિ, પણ આગળ ચાલ્યો, અને જ્યારે તેને પહેલ વહેલાં તબેલામાંથી બહાર કાઢવામાં આવ્યો, ત્યારે જેણે તાજે અને માતેલો દેખાતો હતો, તેવોજ તાજે અને માતેલો એક દિવસના કામ પછી જણાયો. (૩) એક વર્ષના અમરસામાં ચિયરિ એક આનંદી નાની બાલકી, તેનાજ જેવી ચપળ અને આનંદી સાથે પરવ્યો, અને કામકાજ એટલું તો સાચું થાણું કે કાંઈપણ ચીઠરાં ફાડવાનું ન મળવાથી ગ્રમખલ હંમેશાના કરતાં વધારે ખરાબ રવભાવનો થયો. મુખ્ય કરીને તેને તે દંડને માટે ધણીજ ધિક્કાર હતો, કારણ કે તેને ઘટના લઈ ગયા પછી થોડે દહાડે ગ્રમખલે તેના ઉપર સવારી કરવાની કોશિશ કરી, અને તે દંડને તેને તળાવમાં ડુબડી ખવાડી, કાટાની ઝાડીમાંથી ખેંચી કાઢ્યો, અને આખરે તેને એક ખાહીમાં ડુબાડ્યો તેથી ગ્રમખલ લાખો વખત થયે આનો વીચાર કરતો હતો, પણ તેના કીનાને માટે તેને કાંઈ તક મળી નહી. (૪) ત્રણ વર્ષ પછી, જેમ તે યુદ્ધના નાના માણસે કહ્યું હતું, તેમ ચીયરીનું કામકાજ એટલું તો આખાંદ થયું, કે તે ગ્રમખલ તે ગામડાના લગભગ વડા થઈ પડ્યા, અને તેઓ ખન્નેને ગરીબોની ઉપર દેખરેખ રાખનારા બનાવ્યા. ચીયરી હંમેશા ગરીબ યુદ્ધ લોકો તરફ માયાળુ હતો, પણ ગ્રમખલ એક કરડો જીલમગાર હતો, અને જેટલી મદદ તેને આપવીજ જોઈએ તેના કરતાં એક જરાપણ વધારે મદદ તે કદી તેઓને આપતો નહી. (૫) ગ્રમખલે તે દંડને કદી માફ કર્યું નહી, અને જ્યારે આ ધંપીવાળા એટલા તો તબ ગર થયા કે બીજા ઘોડાઓ રાખ્યા ત્યારે એક રાતના તે તબેલામાં ફાંટી જઈને, તે દંડને બહાર કાઢીને તેને કોઈ દુરના ખેતરમાં લઈ જઈને મારી નાખવાનું તેના ભેભામાં આવ્યું. તે દંડને કેમ ધલ કરવી તેનો તેણે વારંવાર વીચાર કર્યો હતો પણ એક યા બીજી રીતે તેની સમજણ યોજનાઓ નીચળ ગઈ હતી કેટલીક વખતે લોકો વચમાં આવતા હતા, બીજી વખતે તે દંડ ખેતરમાં હતો, અને વળી ચીયરી પાસે તે તબેલાની કુચી હોય. (૬) પણ આ રાતના ચીયરીની પોતાની પાસે કુચી હતી, રાતે વરસાદ પડતો હતો, અને તે દંડને સહી સલામત ધરના રાખવામાં આવ્યો હતો, તેથી જ્યાંસુધી તે તબેલાના દરવાજા આગળ પુર્યો, ત્યાંસુધી તે બરાતો બરાતો ગયો જે પળે તેણે તે દરવાજા ઉંધાડ્યો, તેજ પળે, તેજ ત્રણ નાના બડા, યુદ્ધ માણસો, જે, તેને અને ચીયરીને ખબરમાં જતા રસ્તામાં મળ્યા હતા, અને જેઓએ તે દંડને માટે એટલું બહુ વચન આપ્યું હતું, તેઓ બહાર નીકળી આવ્યા. (૭) જેવા તેઓએ ગ્રમખલને જોયો, તેવોજ તેઓએ પોકાર માર્યો, અને તેને પોતાની લાકડી ભેગી ત્યારપછી તેઓ નાચ્યા, અને હસ્યા, અને હ્યા વગર તેને ચમટા તોડ્યા અને તેને લાત મારી. એક ગમ તેઓએ તેને માર્યો, બીજી ગમ તેઓએ તેને આચકો માર્યો, અને સેવટે તેઓએ ઘાસ બાંધવાના દોરડાથી તેના હાથ પગ બાંધ્યા, ત્યારપછી તેઓએ તે દંડને છોડી નાખ્યો, ગ્રમખલને તેની પીઠ ઉપર બેસાડ્યો, અને તે આખા ધરનું અવર નસીબ છે, એમ તેને કહીને તે દંડને ડુન્યાની ચોતરફ દોડવાને અને જ્યાં સુધી તેને કહેવામાં આવે ત્યાંસુધી નહી ઘોબવાને શ્રમ આવ્યું. (૮) તે દંડ, તેની પીઠ ઉપર બાંધેલા ગ્રમખલ સાથે, ઝડપી બેચેન પુજતી ટપ ટપ ચાલે ચાલ્યો, અને જલદીથી નજરે દેખાતો બંધ પડ્યો. ત્યારપછી તે ત્રણ નાના માણસો તબેલાના છાપરાં આગળ નાચ્યા અને ફરીથી સમજી શાંત થયું. (૯) સહવારે ગ્રમખલ મળી શક્યો નહી, અને દંડ પણ ખોહવાઈ ગયો હતો, એક યુદ્ધી બાંધ બોલી, તેણીએ માર્ગું કે તેણીએ ગ્રમખલને આગળી રાંતે ગામડામાં સવારી કરતો જોયો હતો. દહાડાઓ પસાર થઈ ગયા, અડવાડીયાઓ પસાર થઈ ગયા, મહીનાઓ પસાર થઈ ગયા, અને કોઈ કોઈ વખત ગામમાં જેવી વાત ફેલાતી હતી કે તે દંડ ગ્રમખલને પોતાની પીઠ ઉપર લઈને ટપ ટપ જતો જણાયો હતો. પણ જ્યારે બી એમ બનતું ત્યારે કાંઈ ખોટું થતું હતું. (૧૦) ગામમાં ગ્રમખલની એક મુલાકાત વખતે દુધમાંથી ફઠી ખાખણ વગેરે બનાવવાની જમાણી

દુધ ખાટું થઇ ગયું; બીજી મુલાકાત વખતે બધા છેકરાઓ અને છેકરીઓને ગોધાએ બીધરાબ્યા ત્રીજી મુલાકાત, જે બરાબર નાતાલ અગાઉ હતી, તે વખત કહેબી મીસલદો રોપા બડયો નહી. હુકમ ન્યારેબી કોઈ કહેતું કે તેણે અમળબને ભેયો હતો, ત્યારે તેજ વખતે કાંઈ કમનસીબ બનતું માલમ પડતું હતું, ન્યાં સુધી. આખરે ન્યારે બી ગામમાં ખોટું થતું, ત્યારે લોકો કહેતા હતા, આને ક્રીમબલ સવારી કરી જતો હતો. (૧૧) ચીયરીને વીધે કહીયે તો, ટહુ જતુ રહેવાને લીધે શોક ધીધા પછી, દરેક ચીજ તેને માટે આનંદી, ખુશાલી બરેલી અને આખાક થઇ; અને તેની આનંદી નાની બધરી, અને તેના આનંદી નાના છેકરાએ તેનું ઘર કોઈ ઇચ્છી શકે તેટલું સુખી બનાયું. આ પ્રમાણે અમળબ અને ચિયરિની વાતનું સેવટ આવે છે.

TWENTY RULES AND MAXIMS.

વીસ કાયદાઓ અને કહેતીઓ. (વાંચો—લખો—શીખો.)

૧. બોલતી વખતે સભ્યતાવાળા થલે. કાંઈ ચીજ માગતી વખતે હમેશા 'મહેરબાની કરીને' શબ્દથી શરૂ કરેલે અથવા છેડો લાવલે. (૨) મહેરબાની સભ્યતાવાળા થલે. જો તમે તમારા શિક્ષક અથવા પાઠશી, શેઠ અથવા શેઠાણીને મળો, તો હમેશા માનની ઇલાજી તરીકે તમારી ટોપી ઊંચકલે. (૩) પગથી ઉપર અથવા મહેરબાની ચાલતી વખતે, હમેશા તમારા કરતા વડા લોકોને માટે બાજુએ થઇ જલે. (૪) તમારો પોષાક સાફ રાખલે. જો તે સાફ અને રવચ્છ હશે, તો તે કિમતી કે સુંદર ન હોય તો ફીકર નહિ (૫) તમારું શરીર રવચ્છ રાખલે. રવચ્છ હાય અને રવચ્છ ચહેરો, તે કાયદો દરેક ઠેકાણે હોવો જોઇએ માથાથી તે પગ સુધી તમામ રવચ્છ રહેવું તે તંદરોસ્તીને માટે સૌથી સરસ કાયદો છે (૬) ટુરત તાબે થલે એક ચીજ કરવાને માટે બે વાર કહેવાની કહી જરૂર ન પડે (૭) કહી કોઇની લાગણી દુખવતા ના. કોઈ તરફ હસવાની કોશિશ માટકી છે. (૮) બીજાઓ તમારી તરફ જેમ વર્તે એમ તમે ઇચ્છો, તેમ તમે બીજાઓ તરફ વર્તલે. આ જીજીની સોનેરી કાયદો છે. (૯) સમળા તરફ નરમાસવાળા અને માયાળુ થલે. તોછડાઇથી કહી બોલતા ના તોછડાઇથી કહી વર્તતા ના. (૧૦) કહી સોગંદ ખાતા ના, અને જેઓ હલકી વાતમા મલક મેળવે, તેઓ ઉપર ફીટકાર નાખલે. નિશાળ અને મહેરબાનીથી ખરાબ બાવાને કાઢી મૂકવાને તમારાથી બનતું કરલે. (૧૧) દરેક ચીજને માટે એક જગા રાખલે, અને દરેક ચીજને તેની જગાએ મૂકલે. (૧૨) ખરાબ સગતમા રહેવાના કરતા એકલા રહેલે. (૧૩) જે સાચુ હોય તે કરલે, કારણ કે તે સાચું છે. તમારી ફરજ બલવવામાટે કાંઇપણ ઇનામની આશા રાખતા ના. (૧૪) દરેક ઠેકાણે મદદગાર થલે, અને સૌથી વધુ ધરમાં મદદગાર થલે. (૧૫) દરેક ચીજ બરાબર વખતે કરલે તમારા કામને વશ કરલે, નહિ તો તે તમને વશ કરશે, અને સૌથી નાની ચીજ પણ સૌથી સરસ રીતે કરલે. જેથી કરવા ભેગ છે, તે સારી રીતે કરવા ભેગ છે. (૧૬) હમેશા સાચુ બોલલે. સાચું હિતમતવાન છે. જુલું હીચકાર છે. તમારા બોલ ઉપર વહેમ આવવા દેતા ના. એક જુદો ન્યારે સાચુપણ બોલે ત્યારે તેનું માનવામા આવતું નથી (૧૭) સતોષ દોષલ કરતા વધારે સરસ છે. એક જુલમમાને સતોષ, મહેરબાની ચિંતા કરતા વધારે સારો છે. (૧૮) લોભ રાખતા ના, અને તમારી પોતાની માલ મીલકતને માટે નેટલા તમે સાવચેત રહો, તેટલાજ સાવચેત બીજાની માલ મીલકતને માટે રહેલે. (૧૯) તારા બાપ અને તારા માયને માન આપલે. હમેશા તેઓને આનંદથી અને ટુરત તાબે થલે. (૨૦) બોલને તારા સમળા અતઃકરણથી ચાહલે; અને તારા પાડોશીને વારીજ માફક ચાહલે.

BE KIND.—માયાળુ થજો.

૧. તારા બાપ તરફ માયાળુ થજો, કારણ કે જ્યારે તું નાનો હતો, ત્યારે તેના જેટલા પ્યારથી તુંને કોણ ચાહતું હતું ? જો પહેલા શબ્દો તારી જીભ ઉપરથી બહાર પડ્યા, તે તેણે પકડી લીધા, અને તારી નિર્દોષ ખુશાલીમાં સામેલ થયો તારા બાપ તરફ તું માયાળુ થજો, કારણ કે હવે તે ઘરડો થયો છે, તેના બાળ વચમાં વચમાં સફેદ થયા છે, તેના પગલા નખળા, જે એક વખત ધારતી વગરના અને હિન્મતવાન હતા, તે નખળા પડ્યા છે તારો બાપ મરતો જાય છે. (૨) તારા માય તરફ માયાળુ થજો, કારણ કે જીઓ ! તેણીના કપાળ ઉપર દલગીરીની નિશાનીઓ દેખાશે, —અરે, હવે તું તેણીને બરાબર રીતે પાળ અને દીલાસો દે, કારણ કે તેણી વહાલી અને માયાળુ છે તું તારી માયને યાદ રાખજો, જ્યાંસુધી બોદા તેણીને દમ આપે છે, ત્યાંસુધી તેણી તારે માટે બદલી કરશે, ત્યારે મરણની અધારી ખીણ તરફ પશું, તું માયાના શબ્દોથી, તેણીના એકાંત સ્વરતોને દીલાસો દે (૩) તું તારા ભાઈ તરફ માયાળુ થજો, જો તારા પ્યારનો હસતો દેખાવ ખેચી લેવામાં આવશે, તો તેના અંત કરણને દલગીરી લાગશે, જે પ્યારનો હવ જતો રહેશે, તો લાગણીના ફુલો જનમતા વાર ખરી પડશે તારા ભાઈ તરફ માયાળુ થજો, જ્યાંખી તમે હોવ, ત્યાં એક ભાઈનો પ્યાર, દરિયાના ઉદાણમાંથી મળતા મોતીના કરતા, વધારે સ્વચ્છ અને વધારે કીમતી શણગાર થઈ પડશે (૪) તમારા બહેન તરફ માયાળુ થજો, ખરા બહેનના પ્યારનું ઉદાણ ઘણાંઓ જાણતા નથી, જે સપાટી ઉપર પ્રકાશે છે, તેની ઘણા ઈંધન હોઈ મહાસાગરની દોલત પડેલી છે, તારી માયા, તારા સ્વરતોને શણગારવાને માટે, તારે માટે ઘણાક સુખી કલાકો અને આશીર્વાદ આપશે. પ્યાર તારે માટે દોલત અથવા કીર્તિના કરતા વધારે કીમતી ફુલનો ગજરો વણશે.

ADVICE TO BOYS.—છોકરાઓને શીખામણ.

૧ છોકરાઓ, જ્યાંખી તમે હોવ, ત્યાં બહાદુર થજો, છોકરાઓ, જીવંત હીયકારો અને ગુલામ છે. છોકરાઓ, જે કે તે કાવા ઢાવામાં હુશિયાર અને બહાનામાં ચપળ હોય છે, તોપણ તે એક ખુશામતીયો અને દયા ઉપભવવા જેવું બુદ્ધિ છે (૨) છોકરાઓ, તમે ગમે તેખી હોવ, તોપણ ખુલ્લા દીલના થજો છોકરાઓ, તે પૈસા અને પદવીના કરતા વધારે સાફ છે છોકરાઓ, હંમેશા સાચાને વળગી રહેજો, રોશનીને ચાહનારા થજો, છુટલા દીલના, ઠગાઈ વગરના, અને ભોળા થજો (૩) છોકરાઓ, તમે ગમે તે હોવ, તોખી માયાળુ થજો ! છોકરાઓ, રીત ભાતમાં અને મગજે નરમાસવાળા થજો છોકરાઓ, હું ધારું છું કે દેખાવમાં, બોલવામાં અને સ્વભાવે, નરમાસવાળો માણસ, ખરેખરો સુધરેલો ગ્રંથરથ છે (૪) પણ તમે ગમે તેખી હોવ, તોખી છોકરાઓ, સાચા થજો ! છોકરાઓ, ખુલ્લા દીલના થજો ખીલઓને માટે ફરેબ, લોભ, અને અતિહાર રહેવા દેજો, છોકરાઓ, મશકરીમાં અને ગંભીરપણે સાચા થજો

POETRY FOR RECITATION.—મોઢે કરવા માટે કવિતા.

LUCY GRAY.—લુસિ ગ્રે,

૧. વારવાર મેં લુસિ ગ્રે વિષે સાંભળ્યું હતું, અને જ્યારે હું મેદાન ઓળંગી ગયો, ત્યારે મેં મરોઢીયામાં તે એકલા બાળકને જોયું હતું (૨) લુસિ કોઢપણ સાચી કે કોઢપણ સોખતીને ઓળખતી ન હતી, તેણી એક બહોળા ઘાસવાળા મેદાનમાં રહેતી હતી—એક આદમીના ફરવાનું

આગળ જે કદી હોય, તેમાં તે સર્વથી સુદર ચીજ હતી. (૩) તમે હજીબી લીલાતરીવાળા મેદાનમાં હરણના ખચાને રમતા જોશો, સસલાને જોશો, પણ લુસિ ઝેનો સુદર ચેહરો કદીબી વધારે વાર જણાશે નહિં (૪) આજની રાત તોફાની રાત થશે—તમારે શહેરમાં જવું જોઈએ અને ખચાં, ખરફમાંથી તમારી માથને રોશની ખતાવવાને માટે એક ફાણસ લઇ જાઓ. (૫) બાબા, તે હું ખુશીથી કરીશ ભાગ્યેજ ખપોર થઇ છે—દેવળના ઘડિયાળમાં હમણાજ બે વાગ્યા છે અને પેલી મેર ચઢે છે. (૬) આ ઉપરથી તે ખાપે પોતાનું દાતરડું ઉચકયું, અને લાકડાની ભારી ભાગી, તેણે પોતાનું કામ ચાલુ રાખ્યું, અને લુસિએ પોતાના હાથમાં ફાણસ લીધું. (૭) ઘણાંક રમતીયાળ કુદકા સાથની પહાડી હરણી વધારે આનદી હોતી નથી તેણીના પગ, તે ખરફનો જાડો, જે ખુમાડાની માફક ઉચે ચઢે છે, તેને વીખેરી નાખે છે (૮) તોફાન તેના વખતની અગાઉ થઇ આવ્યું, તેણી અહીં તહીં ભટકી, અને લુસિ ઘણીક ટેકરીઓ ચઢી, પણ શહેરમાં કદી પુગી નહિં. (૯) તે હુંબી માખાપો આખી રાત પોકાર મારતા ઘણે દુર ભટક્યા, પણ તેઓને ભોમીયા તરીકે કામ લાગવાને કાંઈપણ અવાજ કે દેખાવ ન હતા (૧૦) પરોડીએ એક ટેકરી ઉપર તેઓ ઉભા, જે ઉપરથી મેદાન દેખાતું હતું, અને ત્યાંથી તેઓએ તે લાકડાનો પુલ, તેઓના દરવાજાથી એક ફરલાગ દુર જોયો (૧૧) તેઓ રડ્યા, અને ઘર તરફ શરૂતા, બોલ્યા, “આપણે સઘળા બહેશતમાં મળીશું.” જ્યારે તે માથે લુસિના પગલાંના છાપ ખરફમાં જોયો (૧૨) ત્યારપછી તે ઉભી ટેકરીની કિનારીએથી તેઓ તે નાના પગલાંની પુઠે પુઠે ચાલ્યા, અને બાગેલી હોથાંની આડીમાંથી અને લાખી પથ્થરની દીવાલ પાસેથી (આલ્યા) (૧૩) અને ત્યારપછી તેઓએ એક ખુલ્લું ખેતર પસાર કીધું—પગલાંની નિશાનીઓ હજી તેવીજ હતી, તેઓ તેની પુઠે પુઠે ચાલ્યા, અને તે કદીબી ચુક્યા નહિં, અને તેઓ તે પુલ આગળ આવી લાગ્યા (૧૪) તે ખરફવાળા કિનારા ઉપરથી તેઓ તે પગલાંની નિશાનીની પુઠે એક પછી એક પાટીયાની વચો વચમાં ચાલ્યા, અને તેથી દુર કાંઈપણ પગલાંની નિશાની ન હતી. (૧૫) તોપણ કેટલાકો કહે છે કે આજ દીન સુધી તેણી એક જવડા બાળક છે, તમે કાંઈ એકાત મેદાનમાં સુદર લુસિ ઝેને જોશો. (૧૬) પહાડો ઉપર અને મેદાનમાં તેણી ચાલે છે, અને કદીબી પછવાડે જોતી નથી, અને એક એકાત ગીત ગાય છે, જેનો પવનમાં સીસોડીના જેવો અવાજ આવે છે

THE PET LAMB.—લાડકું ધેડું.

[આ કવિતા એક નાની ડોકરી પોતાના લાડકા ઘેટાને ખવાડે છે, તેનું વર્ણન કરે છે, અને જ્યારે તે ઘેટાએ તેણીની પાછળ યુમ પાડી, અને જે જગાએ તેને બાંધવામાં આવ્યું હતું ત્યાંથી કુદું થઇ જવાની કોશિશ કીધી, ત્યારે તેણી તેને શું કહેતી ધારવામાં આવતી હતી તે આપણને જણાવે છે.]

(૧) ઠવ ઝડપમાં પડતો હતો, તારાઓ ઝમક ઝમક થવા લાગ્યા; મેં એક અવાજ સાંભળ્યો, તે એ હતો કે, પી, સુદર પ્રાણી, પી! અને વાડ ઉપરથી જોતા મેં મારી આગળ એક ખરફ જેવા સફેદ પહાડી ઘેટાને તેની પાસે એક કુમારિકા સાથે, જોયું. (૨) બીજી કાંઈબી મેં હું નજીક હતું નહિં, તે ઘેટું તફન એકલું હતું, અને એક પાતળાં દોરડાથી તેને એક પથ્થર સાથે બાંધવામાં આવ્યું હતું ઘાસ ઉપર એક છુટલું મૂકીને તે નાની કુમારિકા છુટલું મૂકીને પડી, અને તે પહાડી મેં ઘેટાને તેણીએ તેનું સાજનું ભોજન આપ્યું. (૩) તે તે સુદર નાની કુમારિકા એક ઘણું જ યુબસુરત બાળક હતું; મેં તેઓને ખુશાલીથી નીહાળ્યાં, તેઓ એક

સુદર જોડ હતી હવે પોતાના ખાલી કાસીયા સાથે તે કુમારિકા ફરી ગઇ, પણ દશ વાર ગએ તે આગમજ તેણીએ પોતાના પગલા થોભાવ્યા (૪) નાના બાળકે તુને શુ દુખ થાય છે? શુ દુખ થાય છે? તારું દોરડું શા માટે ખેંચે છે? શુ તારા જીવને સારું નથી? બીજાણુ અને ખાવાનું સારું નથી? તારા ઘાસનેા ટુકડો નરમ છે, અને જેટલું ઘાસ લીધું હોઈ શકે તેટલું લીધું છે, નાના બાળક, આસાયશ લે, આસાયશ લે, તુને શુ દુખ થાય છે? (૫) આરામ લે, નાના બાળક, આરામ લે, જે હઠાડે મારા બાપે તુને પહેલ વહેલા દુરની જગાએ શોધી કાઢી તે હઠાડો તું ભુલી ગયું, ઘણા ટોળા ટેકરી ઉપર હતા, પણ તારો કોઈ ધણી ન હતો, અને તારી માથ તારી આગળથી સઘની જતી રહી હતી (૬) તેણે તુને પોતાના હાથમા લીધું અને ક્યા કરીને તુને ઘર લાવ્યો, તે તારે માટે એક સુખી દિવસ હતો! ત્યારે તું કયા ભટકવા માગે છે? તારી એક વફાદાર આયા છ? જે માથે પહાડના મથાળા ઉપર તારી ખરદારત લીધી, તે મારા કરતા વધારે માયાળુ હોઈ શકે નહિ (૭) તું જાણે છે કે દિવસમા બે વાર હું તારે માટે આ કાસીયામા નાળામાથી વહેતું તાણુ પાણી લાવી છું, અને દિવસમા બે વાર જ્યારે જમીન ઢવથી બીજાયલી છે, ત્યારે હું તારે માટે દુધના ગોટ લાવું છું, તે ગરમ અને તાણુ દુધ છે (૮) અફસોસ! પહાડના મથાળા જે આવા લીલોતરીવાળા અને સુદર દેખાય છે, ત્યાં ભય કર પવન ફુકતો, અને અધાર્થ થઈ આવતું મે સાબળ્યું છે, નાના નાળા, જે સઘળા રમત ગમત કરતા જણાય છે, તેઓ જ્યારે યુરસે વાય છે, ત્યારે પોતાના શીકારને માટે સીંહની માફક ગર્જના કરે છે. (૯) અહિયા તુને આકાશમાના જગલી કાગડાથી ખીલવાની ગરજ નથી, રાત અને હઠાડો તું સલામત છે.—હમારું ઝુપડું પાસેજ છે. તું મારી પાછળ એટલું બે બે શા માટે કરે છે? તારી સાકળ એટલી શા માટે ખેંચે છે? ઉંઘળ બ, અને પરોઢીયામા હું તારી આગળ પાછી આવીશ!

THE HOMES OF ENGLAND.—છ ગ્લાડના ધરે.

(૧) ઇંગ્લાડના બપકાદાર ધરે! બાપ દાદાએ રોપેલા ઉંચા ઝાડોની વચ્ચે, સઘળી ખુશનુમા જમીન ઉપર તેઓ કેવા સુદર ઉભેલા છે! હરંભા, છાયડા ને તડકાવાળા પ્રકાશમાં તેઓના લીલોતરીવાળા મેદાનની પેલે પાર કુદકા મારે છે, અને રાજહંસ કોઈ ખુશનુમા ઝરના અવાજથી તેઓની પાસેથી તરી જાય છે. (૨) ઇંગ્લાડના આનદી ધરે! પ્રકાશતી 'લાલ રોશનીમા, રાત્રે તેઓની સઘડીની આસપાસ, ઘર સ સારી પ્યારના કેવા આનદી ચહેરાઓ મળે છે! ઇંગ્લાડના સુખી ધરે! તેઓના માડવઉપર પવિત્ર શાતપક્ષુ કેવું ધીમેથી મેળવામા આવ્યું છે કે જે શાતપક્ષુ રવીવારના કલાકોમાથી બહાર આવે છે (૩) ઇંગ્લાડના ઝુપડાવાળા ધરે! ફેરો નાળા ઉપર અને ગામડાના દેવગોની આસપાસ હજારોની સખ્યામા તેઓ તેના મેદાનમાં ખુશનુમા દેખાય છે પાહડાના ખુણામાથી, દરેક ઘર ખીલતા ફળના બગીચામા ચીમાઇને જાય છે; અને ત્યાં ગરીબ માણસો, જાણે છજીયાની હેઠે પક્ષીઓ ઉઘાતા હોય તેમ ઉઘાય છે. (૪) ઇંગ્લાડના રવતત સુદર ધરે! દરેક પવિત્ર દીવાલનું રક્ષણ કરવાને માટે જોશવર દીલોને લાખો વખત સુધી ઝુપડામા અને દીવાનખાનામા ઉછેરવામા આવે એમ હું ઇચ્છું છું! અને જ્યાં બાળકને ખુશી ભરેલો આત્મા પહેલા તેના દેશને અને તેના ખોદાને આજ્ઞે છે ત્યાં જંગલો સઘ લીલા થાય, અને ફૂલવાળી ઘાસની જમીન રંગીયામણી થાય!

THE GRAVES OF A HOUSEHOLD.—એક કુટુંબની ઘોર.

[સાથે ઉછરેલા, એક ઘરમા અને એક માયની સભાળ તળે મોટા થયલા, તે કુટુંબના સભા સદાને ફરજ અથવા મળહને લીધે જુદે જુદે માર્ગે જવું પડ્યું પછી વતનથી ઘણે દૂર ફરતાં એકને અમેરિકામા ઘોર મળી, એકને મહાસાગરની નીચે એકને રોનમા, અને એકને ઇટલીમા]

(૧) તેઓ પાસે પાસે જુબસુરતીમા મોટા થયા હતા તેઓએ જુશાલીથી, એક ઘર ભર્યું હતું, તેઓની ઘોરો પડાડ અને ઝરા, અને દરિયાથી ઘણે દૂર છુટી પડેલી છે (૨) ફરેક ઉંઘતા ચહેરા ઉપર એકજ વહાલી માય રાત્રે વાકી વળતી હતી, તેણીની નજરમા ફરેક ખીડેલા કુળ જેવું હતું, તે ઉધાનારાઓ હવે ક્યા ગયા? (૩) એક પશ્ચિમી તરફના જગલમા એક અધારા ઝરાની પાસે પડેલો છે; ઇડિયન તેની આરામની જગા દુરના સીડરના ઝાડમા ભણે છે (૪) એક જણ દરિયામા, આરામની એકાત દરિયામા છે, તે અધાનો માનીતો હતો તોપણ કાંઈપણ તેની ઘોર ઉપર રડતું નથી (૫) એક, ભલા માર્યા ગયલાઓની ઉપર જ્યાં ફક્ષિણ તરફના દશક્ષના વેલાઓ ઉગેલા છે ત્યાં ઉઘે છે તેણે રોનના લોહીથી લાલ થયલા લડાઇના મેદાનમ પોતાની છાતીની આસપાસ પોતાના વાવટા વીગળ્યા હતા (૬) અને એકના ઉપર મરટલન રોપો ધીમા પવનથી કુકાઇને પોતાના પાદડા નાખે છે તેણી, કે જે તે જુશાલ ટોળામાની છેલ્લી હતી, તેણી ઇટાલી દેશના કુલોમા કરમાઇ ગઇ (૭) અને આ પ્રમાણે જુદા પડીને, તેઓ કે જેઓ એકજ લીલા ઝાડની નીચે રમતા હતા, તેઓ આરામ લે છે, જેઓના અવાજો, જ્યારે તેઓ એક વડવાના ઝાડની આસપાસ બેઠી કરતા હતા, ત્યારે બેળાડ જતા હતા. (૮) તેઓ કે જેઓ હસવાથી દીવાનખાનાને રોશની આપતા હતા, અને ગાયલથી સઘડીને જુશાલ બનાવતા હતા—ઓ દુન્યા! ને તું જ એકલી હોય, અને તેની પેલી મેર કાંઈ નહિ હોય, તો આરને મારે અફસોસ

BRUCE AND THE SPIDER.—બુરસ અને કરોળિયો.

[રફાટલાડને રાભ રૉબર્ટ બરસ પોતાની આફતના વખતમા, એક એકાત યુક્ષમા નીરાશીમા બેસી ગયો તેણે ઇંગ્લાડ સાથની લડાઇ છોડી દેવાનો ઠાકવ કર્યો હતો, એટલામા તેણે એક કરોળિયાને પોતાના પાતળા દોરા ઉપરથી ચઢવાની કોશિશ કરતા છ વખત પડી જતા જ્યો પણ તેણે સાતમી વાર કોશિશ કીધી અને ફતેહ પામ્યો બુરસે પણ બીજી કોશિશ કરવાનો ઠાકવ કીધો, અને તેણે પોતાની ગાડી પાછી મેળવી,]

(૧) રફાટલાડને રાભ બુરસ, એકાત રવભાવમા વીચારતો બેઠો, તે ખરૂં છે કે એક રાભ હતો, અને તેણે તાજ પેહેર્યું હતું, પણ તેવું અત કરણ નીરાશ થવા માડતું હતું (૨) કારણ કે પોતાના લોકોને ખુશ કરવાને માટે તે એક મોટું કામ કરવાની કોશિશ કરતો હતો, તેણે કોશિશ કર્યાજ કીધી, પણ ફતેહ પામી શક્યો નહિ, અને તેથી તે તફન નીરાશ થઇ ગયો (૩) માણસ જેટલો ફલગીય થઇ શકે તેટલો નીરાશીમા તે નીચે બેસી ગયો, અને થોડોક વખત પછી જ્યારે તે ત્યાં વિચાર કરતો હતો, ત્યારે તે બોલ્યો, હું તે છોડી દઇશ. (૪) હવે તેજ પળ એક કરોળિયો પોતાના રેશમના ભળાના દોરા સાથે પડી ગયો, અને તે શુ કરે છે તે જોવાને તે રાભ પોતાના વિચારમા ઉભો રહી ગયો (૫) તે છેક ઉપર સીલીંગના યુબજ ઉપર હતો, અને તે એવી તો ઝીલી દોરીથી લટકતો હતો, કે તે પોતાના ભળાના ઘરમા કેમ પુગશે તે બુરસ રાભ અટકળી શક્યો નહિ. (૬) તે મજબુત કોશિશથી સીધો ઉપર વળગીને પેરે ચાલવા લાગ્યો,

પણ તે સરી પડીને હંમેશાની માફક જમીન ઉપર આન્યો. (૭) તે ઉપર દોડ્યો, અથવા તો ન્યામુધી તે એથીબી વધારે નીચે પડી ગયો, ત્યામુધી સહેજબી ફર્યાદ કરવાને તે એક સેકન્ડ પણ થોડયો નહિ, અને ત્યા તે જરા તમ્મર ખાતો અને ખેભાન પડી રહ્યો. (૮) તેનું મગજ રિથર થયું—પાછો તે ચઢ્યો, અને ચરધા વાર વધારે ઉચે ગયો, જે દોરા ઉપર તેને ચાલવાનું હતું. તે એક નાળુક દોરો હતો, અને એવો રરતો હતો, કે જ્યા તેના પગ ઠાકી જાય. (૯) ફરીથી તે પડી ગયો, અને નીચે લટકાઇ રહ્યો, પણ ન્યામુધી ઉપર અને હેઠે, ધડીકમા ઝડપથી, ધડીકમા ધીમેથી, એમ છ બહાદુરી ભરેલી કોશિશ ગણવામા આવી, ત્યામુધી તે પાછો ઝડપથી ઉચે ચઢ્યો. (૧૦) તે રાભ ખોલ્યો, ખચીત, જ્યારે તે પહોચવાને અને વળગી રહેવાને આટલી મહેનત કરે છે, અને દર વખતે ગબડી પડે છે, ત્યારે તે સુખ પ્રાણી ઉપર ચઢવાને વધારે વાર કોશિશ કરશે નહિ (૧૧) પણ તે જીવજનુ એક વાર ફરીથી ઉચે ચઢ્યું, અરે ખોલા! તે એક આતુરતા ભરેલી પળ હતી, તે પોતાના જળાના ફરવાનથી મન એક કુટ દુર છે,—અરે કહો કે તે જીવશે કે ખોશે? (૧૨) મક્કમપણે, મક્કમપણે, એક ધ્ય પછી બીજો ધ્ય એમ તે વધારે ઉચે ચઢ્યો, અને છેક છેલ્લા પગલાની વખતે જરા બહાદુરીથી ફેડવાથી તે પોતાના જળામા જઈ પુગ્યો. (૧૩) તે રાભ ખોલી ઉઠ્યો, સાબાશ! સામાશ! જેવો કોસેશ કરે તેને સઘળું માન હોજી! ઉપરના કરોળિયાએ નીરાશીને તુચ્છકારી ઠાઠી, તે ફેટલ પામ્યો, અને હુકાય નહિ ફેટલ પામ્યું? (૧૪) અને રફાટલાહના બુક્સ રાભએ મક્કમ વિચાર કીધો, અને વાર્તા કહેનારાઓ વાત કહે છે કે તેણે જેમ અગાઉ કોશિશ કીધી હતી, તેમ એક વાર ફરીથી કોશિશ કીધી, અને તે વખતે તે નિઃફળ થયો નહિ. (૧૫) જે સઘળાઓ વાંચ્યા, તેઓ બરાબર ધ્યાન આપો, અને મારાથી નહિ બનશે, એમ કહેવામા સાવચેતી વાપરો, તે એક હીચકારો શબ્દ છે, અને આજ-સાથ, મુખાંધ, અને તગી તરફ લઇ જાય છે. (૧૬) જ્યારે પણ તમે કાંઈ કામ કરવામા તમારું હૈયું નીરાશ થતું જુઓ, ત્યારે આ ગીત વાચજો, ફરીથી હિંમતથી કોશિશ કરજો, અને કરોળિયા અને રાભની વાત યાદ કરજો.

THE VILLAGE BLACKSMITH — ગામડેનો લુહાર.

[ગામડેનો લુહાર એક મક્કમ સખત મહેનત કરનારો માણસ હતો, જે પોતાની ફરજ નીમકહલાલીથી ખતવતો હતો, અને ઇશ્વર ભક્તિ ઉપર ધ્યાન આપતો હતો. તેને આપણી આગળ એક નકલ કરવા લાયક દાખલા તરીકે રજૂ કરવામા આવે છે]

(૧) એક ફેલાયલા ચેરાનટના ઝાડની હેઠે તે ગામડાનો લુહાર ઉભો રહે છે, તે લુહાર મોટા અને ગોટળાવાલા હાથ સાથેનો એક જોરાવર માણસ છે; અને તેના બળવાન હાથના માસના લોચા લોઢાની સાકળ જેવા જોરાવર છે. (૨) તેના બાળ કરચળી વગેલા, કાળા અને લાખા છે, તેનો રહેશે સાથ ઝીંધેલા પામડા જેવો છે, તેનું કપાળ પ્રમાણિક પસીનાથી ગરકાવ છે. તેના પી બને છે તેટલું તે કમાય છે, અને તે આખી દુન્યાના લોકોના ચેહરા તરફ જાય છે; કારણ કે તે કોઈપણ માણસનો કજ્જાર નથી. (૩) કોઈ અઠવાડિયું અદર, કોઈ અઠવાડિયું બહાર, સહવારથી રાતમુધી તમે તેનું ધમણ કુકતા સાભળી શકો, એક સરખા અને ધીમા ફટકા સાથે તમે તેને તેના ભારે હોડો, જ્યારે સાજનો સુર્ય અસ્ત પામે, ત્યારે ગામડાનો ઘટ વગારતા એક ઘોર ખોડનારની માફક, ઉચકીને મારતા સાભળી શકો. (૪) અને નિશાળેથી ઘર આવતા છોકરાઓ ઉધાડા બારણામાથી જુએ છે, તેઓ ધગધગતી ભઠી જોવાને, અને ધમણને ગર્જના કરતી સાભળવાને, અને બળતી ચીણુવારીઓ, કે જે ઘઉં છળવાની જગાએથી ઉડતા છળાની

માફક હોંડે છે, તે પકડવાને ચાહે છે (૫) તે રવીવારે દેવળમાં ભય છે, અને પોતાના ઝોકરાઓની વચ્ચેમાં બેસે છે, તે પાદરીને બદલી કરતા અને વાયજી કરતા સાબળે છે, ગામડાંનાં ભેગા ગાનારાઓમાં ગાતી પોતાની દીકરીનો અવાજ તે સાબળે છે, અને તેથી તેનું હૈયું ખુશી થાય છે. (૬) બેહશતમાં ગાતી પોતાની માયના અવાજની માફક તે તેને સબળાય છે. તેણે એકવાર ફરીથી તેણીને જરૂર વિચાર કરવો જોઈએ કે તેણી કેવી રીતે ઘોરમાં પડેલી છે, અને પોતાના ખરતળ ખભરાયલા હાથે તે પોતાની આખમાંથી આસુ નુછી નાખે છે (૭) મહેનત કરતો, ખુશી થતો, અને દહાડીર થતો, તે પોતાની જીવગીમાં આગળ વધે છે, દર સહવાર કાંઈ કામ શરૂ કરીએ છું જોય છે, દર સાંજ તે પુરૂ કરીએ છું જોય છે, કાંઈ કામ શરૂ કરીએ છું, કાંઈ કામ પુરૂ કરીએ છું જોય છે, જે એક રાતની આસાચસ મેળવે છે (૮) મારા લાયકીવાળા મિત્ર, તે જે પાઠ શીખવ્યો છે, તેને માટે તારો ઉપકાર થયો આ પ્રમાણે જીવગીની બળતી બહી આગળ આપણા નસીબને ઘડવું જોઈએ, આ પ્રમાણે દરેક બળતા કામ અને વિચારનો અવાજ કરતી એરણ ઉપર ઘાટ ઘડવો જોઈએ

AFTER BLENHEIM.—૫ લેનહિમ પછી.

[યુદ્ધો કર્કપર, જેનું ઘર બ્લેનહીમની લડાઈ પછી અંગ્રેજોએ બાળી નાખ્યું હતું, તે પેલી પ્રખ્યાત જીત વિષે પોતાના પૌત્રો સાથે વાત કરે છે તેના પૌત્રને નાની નદી પાસે એક ખોપરી જડી છે, અને તે ઉપરથી વાત ચાલે છે. તે યુદ્ધો માણસ કહી શકતો નથી કે તેઓ શાને માટે લડ્યા, અથવા તે લડાઈમાંથી શું કાંઈ નીપજ્યો, પણ તદ્દકામાં ક્રોધતા હજારો મુડલાઓથી ભરાયલા લડાઈના મેદાનનો કમકમાટ ઉપજાવનારો દેખાવ તેને યાદ છે, અને તેની ખાતરી છે કે તે એક પ્રખ્યાત જીત હતી બ્લેનહીમની લડાઈ બવેરિયામાં બ્લેનહીમ ખાતે અંગ્રેજો અને ફ્રેન્ચો વચ્ચે ૧૭૦૪ માં લડવામાં આવી હતી. ફ્રેન્ચો હારી ગયા]

(૧) ઉનાળાની સાજ હતી, યુદ્ધો કર્કપરનું કામ પુરૂ થયું હતું, અને તે પોતાના યુવકાના દરવાજા આગળ તદ્દકામાં બેઠો હતો, અને તેની પાસે લીલા ઘાસના મેદાનમાં તેની નાની પાંચ ઉન્ડિલેલમિન રમતી હતી (૨) તેણીએ પોતાના બાઈ પીટરકીને કાંઈક મોટું અને ગોળ ગબડાવતા જોયો, કે જે ત્યાં રમતી વખતે ઝરાની નજીકથી તેને જડ્યું હતું, તેને જે જડ્યું હતું, જે એટલું મોટું, લીસું અને ગોળ હતું, તે શું હતું, તે તે પુછવા આવ્યો હતો. (૩) યુદ્ધો કર્કપરે, તે છોકરો, જે પાસે જવાબની રાહ જોતો હતો હતો, તેની પાસેથી તે લીધું, અને ત્યારપછી તે યુદ્ધો માણસે પોતાનું માથું ધુણાવ્યું, અને યુદ્ધોની દચકા સાથે—તે બોલ્યો, કાંઈ બિચારો શખસ જે તે મોટી જીતમાં માર્યો ગયો, તેની તે ખોપરી છે. (૪) મને તે બાગમાંથી મળી છે, કારણ કે ત્યાં અહીં તહીં ઘણી છે, અને વારંવાર જ્યારે હું હળ ખેડવા જઈ છું, ત્યારે હળની ધાર તેઓને અહીં તહીં નાખે છે તે બોલ્યો, કારણ કે હજારો માણસો તે મોટી જીતમાં માર્યા ગયા હતા (૫) નાનો પીટરકી બોલે છે, હવે હમને કહ્યું કે તે સઘળું શાને માટે હતું, અને નાની (ઉન્ડિલેલમિન જવાબને માટે રાહ જોતી આખો સાથે ઉપર જીએ છે હવે હમને તે લડાઈ વિષે સઘળું કહ્યું, અને તેઓ એક એક સાથે શા માટે લડ્યા તે કહ્યું. (૬) કર્કપર બોલ્યો, તે અંગ્રેજો હતા, જેઓએ ફ્રેન્ચોને હરાવ્યા, પણ તેઓએ એક એકને શા માટે મારી નાખ્યા, તેની મને ખરાબર સમજ પડતી નથી તે બોલ્યો, પણ દરેક જણ કહેતું હતું કે તે એક પ્રખ્યાત જીત હતી. (૭) તે વખતે મારો બાપ બ્લેનહીમ ખાતે પેલા નાના ઝરાની નજીક જોતો હતો, તેઓએ તેનું મહાન બાળીને જમીન દાવત કરી નાખ્યું, અને તેને નાસી જવાની ફરજ પડી

હતી: તેથી તે પોતાના ખાયડી અને છોકરા સાથે નારી ગયો, અને ત્યાં તેની કને ઉતારાની કાંઈ જગા ન હતી (૮) આગ અને તરવારથી આમપાસનો મુલક દૂર સુધી ઉઠડ કરવામાં આવ્યો, અને તે વખતે ઘણીક વહાલી માયો, અને તરતના જનમેલા ખાળકો મરણ પામ્યા પણ તમે જાણો છો કે તેના જેવો ખનાવ દરેક પ્રખ્યાત જીવનની વખતે ખનવો જોઈએ (૯) તેઓ કહ્યું છે કે લડાઈ જત્યા પછીના દેખાવ કમકમાટી ઉપલવનારો હતો, કારણ કે હજારો મુકદ્દા તડકામાં ફાહતા પડેલા હતાં પણ તમે જાણો છો કે તેના જેવો ખનાવ દરેક પ્રખ્યાત જીવ પછી ખનવો જોઈએ (૧૦) ડ્યુક ઓફ મારલબરો અને આપણા ભલા શાહબદા યુજને ઘણી કીર્તી મેળવી, નાની ઉઠિલેલમિન બોલી, કાય, તે એક દુષ્ટ ચીજ હતી તે બોલ્યો, નહિ, નહિ મારી નાની છોકરી, તે એક પ્રખ્યાત જીવ હતી (૧૧) અને તે ડ્યુક, જે એવી લડાઈ જતો, તેની દરેક જાણે વખાણ કીધી, નાનો પીટરડીન બોલ્યો, પણ તેમાથી સેવટે કાયદા શું થયો તે બોલ્યો, કાય, તે હું કહી શકતો નથી, પણ તે એક પ્રખ્યાત જીવ હતી.

SCHOOL SONGS — નિશાળના ગીતો.

GOD SAVE THE KING — ખોદા રાજાને સલામત રાખો.

(૧) ખોદા હમારા કપાળુ રાજાને સલામત રાખો, હમારા ભલા રાજા લાંબો વખત જીવે, ખોદા હમારા રાજાને ખચાવો ' હમારી ઉપર લાંબો વખત સુધી રાજ કરવાને તેને કૃતેહમદ, સુખી અને કીર્તિવત મોકળો, ખોદા રાજાને ખચાવો / (૨) સઘરી રાખેલી તારી સોથી ઉમદા બેટોની મેહરખાની કરીને તેના ઉપર વરસાદ વગસાવ, તે લાંબો વખત સુધી રાજ કરે ' તે હમારા કાયદાનું રક્ષણ કરે, અને ખરા દીલથી અને એક અવાજે પુદા રાજાને સલામત રાખો ' એમ ગાવાને હમને હમેશા કારણ આપે (૩) જમીન ઉપર અને દરિયા ઉપર, જ્યાંબી હમારો વાવટો પવન ઉપર તેની ધડી ઉભેડે, જ્યાંબી હમારા જીતેલા રૈહનશાહત ઉપર સહવારનો સુરજ પ્રકાશે છે, ત્યાં વફાદાર અત કરેલામાથી ' ખોદા રાજાને સલામત રાખો ' ' એવા વચનો ખહાર પડશે.

HEARTS OF OAK — એકના ઝાડના થડ

(૧) આવો, હિમ્મત પકડો, મારા ખલાસીઓ, એક અગ્રેજને મનસે સઘળા કરતા વધારે વહાલુ વહાણુ આખરને ખાતર હમે હકાર્યે છીયે આખરને ખાતર હમે તમને રવતત્ર માણસો તરીકે બોલાવ્યે છીયે, નહિ કે ગુલામો તરીકે, કારણ કે મોલઓના દીકરાઓ જેવા રવતત્ર કોણુ છે? એકના થડ હમારા વહાણુ છે, ખહાદુર ખલાસીઓ હમારા માણસો છે, હમે હમેશા તૈયાર છીયે—રિથર રહો, છોકરાઓ, સાચાને માટે લડવાને, અને ખોડી કીર્તી નહિ મેળવવાને, રિથર રહો (૨) પોતાના ધનસાપ્રના વાવટો સાથે, “હુટો થા,” એવા સકેત શબ્દ સાથે, ક્ષિરત કૃતેહ પામશે, તેના વહાણુ દરિયા ખેડશે ત્યારે હિમ્મત પકડો મારા ખલાસીઓ, એક દીલથી ચાલો આપણે ગાઈએ, “આપણા સિપાઈઓ, આપણા ખલાસીઓ, આપણા રાજવારીઓ, આપણી રાણી. એકના ઝાડના થડ—

THE BLUE-BELLS OF SCOTLAND

રફોટલાડના બ્લુ-બેલ ઝૂલો.

૧ અરે, મને કહો કે ઉનાળાની હવામાં હાલતી હૃદયમાના બ્લુ-બેલ કુલ જેવું સુંદર કુલ કયાથી મળી શકશે? જો કે ખાગના કુલોમાં ખુબસુરતી હોય છે, તોપણ રફોટલાડના જગલી બ્લુબેલ કુલમાં—સુંદર મીઠા બ્લુ-બેલ કુલમાં જે ખુબસુરતી હોય છે, તે તેઓમાં હોતી નથી.

(૨) અરે કહો કે બ્યારે પરીઓ ચાહરણામાં ટેકરીઓ ઉપર સેહેલ કરતી જાય છે, ત્યારે તેઓ આનદી મોટા અવાજે વાગે છે, એ ખરૂં છે? ટેકરી ઉપર અને ખીણમાં આનદી મોટા અવાજે તેઓ ગાય છે, અને ચાહરણામાંની પરીઓ હાલતા થટની આસપાસ નાચે છે (૩) પહાડની ખાજીના હેધરના જગલી હાલતા બુ-બેલ કુલોમાં તેઓની સોનેરી ઉનાળાની મગફરીમાં ગુલાબનો રતારા હોતો નથી ગુલાબો વધારે પ્રકાશના હોય, પણ માફ હૈયુ હ મેશા જગલી રકોટલાડના બુ-બેલ કુલો સાથે—સુદર મીઠા બુ-બેલ કુલો સાથે રહે છે.

THE MINSTREL BOY.—ગવૈયો છોકરો.

૧. ગવૈયો છોકરો લડાઇમાં ગયો છે, યુએલાઓની હારમાં તમને તે મળશે. તેણે પોતાના બાપની તરવાર કમરે લટકાવી છે, અને તેની જેવી તેવી સારગી તેની પછવાડે લટકાવેલી છે. તે લડવૈયો ગવૈયો બોલ્યો, જો કે આખી દુન્યા તુને ફસાવે છે, તોપણ ગીતનો મુલક ' એક તરવાર કાઢી નહિ તો તારા હકયુ રક્ષણ કરશે, એક વફાદાર સારગી તારી વખાણ કરશે ! (૨) તે ગવૈયો માર્યો ગયો / પણ દુશમનની સાકળ તે મગફર આત્માને જેર કરી શકી નહિ, જે સારગીને તે ચાહતો હતો, તે કદી પાછી બોલી નહિ, કારણ કે તેણે તેની દારીઓ તોડી નાખી, અને બોલ્યો, 'ખ્યાર અને હિમ્મતના તુ આત્મા, કોઇપણ સાકળ તુને શોકાતુર બનાવશે નહિ. તારા ગીતો પવિત્ર અને સ્વતંત્ર લોકોને માટે બનાવવામાં આવ્યા હતા, ગુલામગીરીમાં તેઓને કદી અવાજ આવશે નહિ.

COPIOUS NOTES
•ON
THE NEW ROYAL READERS, NO. III.
(COMPLETE,)

CONTAINING

Etymological, Grammatical, Idiomatical and Phraseological
Explanations, with Pronunciations of all the Words in
Gujarati, as well as English, Gujarati and Marathi
Meanings, togetherwith a Gujarati Translation
of the First Fifty Pages, giving the pupil
every facility and all that is required
to go smoothly through the text.

ન્યુ રોયલ રીડર્સ, નં ૩ જાના મીનીંગ, (કમ્પલીટ.)

જેમા—વિદ્યારથીઆને પુરેપુરી સવળતા મળે એવી રીતે સઘળા બોલોણ
અંગ્રેજીમા પદ્મછેદ, ગુજરાતી ઉચ્ચાર, ગુજરાતી, મરાઠી અને અંગ્રેજી
અર્થ (અંગ્રેજી અધર વડેજ), લેટિન રીડર્સ, તેમજ ગુજરાતીમાં
પહેલેથી ૫૦ પેજના તરજુમો આપવામા આન્યો છે.
Registered under Act XXV of 1867.

Bombay, No. 2.

PUBLISHED & SOLD BY

NANABHAI BEJANJI KARANI.

Book-Seller, Publisher, &c., 33, Dhobi Talao.

નાનાબાઈ બેજનજી કરાણી.

પુસ્તકો વેચનાર તથા પ્રગટ કરનાર, નં ૩૩, ધોખીતલાવ ; મુંબઈ, નં ૨.

ફીમત બાર આના.

Price 12 Annas.

(All Rights Reserved by the Publisher. સર્વ હક રવાખીન સપ્થા છે)

નાનાભાઈ બેજનજી કરાણી.

કુસ્તક વેચનાર, પ્રગટ કરનાર—નં ૦ ૩૩ ધોખી તલાવ, મુંબઈ, નં ૦ ૨.

અમારા પ્રગટ કાષિલાં નીચલા મીનીંગો અમારે ત્યાથી લેવાથી અતિ ઘણે
મળશે; ધી કિંગ રીડર્સના નં. ૧લાના આખી યુકના મીનીંગ—ગુજરાતી અને મરાઠી મી-
રાતી અને મરાઠી તરજુમો અને વ્યાકરણની સમજણ તથા આખી યુકના ગુજરાતી અ-
તરજુમા સાથે કમ્પલીટ કીમત આઠ આના, ધી કિંગ રીડર્સના નં ૨ જાના આ
મીનીંગો ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો અને ઇંગ્લેજમા અધર વર્ડઝ, વ્યાકરણની સ-
આખી યુકના ગુજરાતી તરજુમા સાથે, કમ્પલીટ નોટસ કીમત બાર આના. ધી કિ-
નં ૩ જાના આખી યુકના મીનીંગો ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો તથા ઇંગ્લેજ
વર્ડઝ, લેટિન રૂટસ, વ્યાકરણની સમજણ, તથા ગુજરાતી તરજુમો સાથે કપલી
કીમત રૂપીઆ એક. ધી કિંગ રીડર્સના નં ૪થાના આખી યુકના મીનીંગ, ગુજ-
મરાઠી મીનીંગો અને ઇંગ્લેજમા અધર વર્ડઝ, લેટિન રૂટસ તથા ગુજરાતી તરજુ-
કી રૂ ૧ ધી કિંગ પરાધમરના અર્થ, તરજુમા સાથે, કો ચાર આના ન્યુ રોયલ
ભાગ ૧લા તથા ૨ જાના મીનીંગ—તરજુમા સાથના કી ચાર આના નેલસન્સ
પરાધમરના મીનીંગ તરજુમા સાથે કી છ આના નેલસન્સ ઇનડીયન રીડર્સ નં ૧લાના
મીનીંગ, વ્યાકરણની સમજણ તથા તરજુમા સાથના કી ૦ા નેલસન્સ ઇનડીયન રીડર્સ નં
૨ જાના મીનીંગ, વ્યાકરણની સમજણ તથા તરજુમા સાથના કી. ૦ા નેલસન્સ ઇનડીયન
રીડર્સ નં ૩ જાના મીનીંગ, અધર વર્ડઝ તથા લેટિન રૂટસ, વ્યાકરણની સમજણ તથા
તરજુમા સાથના કી રૂ ૧. હિંદુસ્તાનનો નવો ઇનિહાસ મી દારવાલા તથા માસ્તર કૃત કી
૬ આના શાળાપયોગી કોસ્ટક, કી ૦)~ ધાભરની અંગ્રેજી, કી ૦) ૩૧,
ન્યુ રોયલ રીડર્સ, નં ૧લાના મીનીંગ, આખી યુકના તરજુમા સાથના, કી. ૦ા ન્યુ
રોયલ રીડર્સ નં ૨જાના મીનીંગ આખી યુકના તરજુમા સાથના કી ૦ા ન્યુ રોયલ રીડર્સ
નં ૩ જાના આખી યુકના મીનીંગ—અધર વર્ડઝ લેટિન રૂટસ તથા તરજુમા સાથના કી. ૦ા ન્યુ
રોયલ રીડર્સ નં ૪ થાના આખી યુકના મીનીંગ—ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો તથા
અધર વર્ડઝ, લેટિન રૂટસ સાથે તરજુમા સાથના કી રૂ. ૧ ન્યુ રોયલ રીડર્સ નં ૫ માના
આખી યુકના મીનીંગ, ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો તથા અધર વર્ડઝ, લેટિન રૂટસ સાથે
રૂ ૧ રોયલ રૂટલ પરાધમરના મીનીંગ તરજુમા સાથના કી ૦ા રોયલ ઇન્ડિયન રીડર્સના
મીનીંગ—તરજુમા સાથના, કી ૧= લેક્ચર્સ તેમ જોમ શેકરાપીયરની નોટ. ગુજરાતી અને
મરાઠી મીનીંગ સાથે કમ્પલીટ—જે એથ બારીઆ કૃત કીમત રૂપીઆ સવા
લેડી આંધ્ર ધી લેકના ૫ મા કો પેની નોટ ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગ તથા પેરાફરેઝ સાથે
જે એથ બારીઆ કૃત, કી ૦ા હેકાયતે લતીફની ગલોસરી—નવરોજ આદરજી તાત કી
૬૫ આના. મેકાલેની હોરેસયસ, (કપલીટ) પોએટ્રિ તથા નોટસ તથા પેરાફરેઝ
સાથે ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો, ગુજરાતી અને મરાઠી તરજુમો તથા વ્યાકરણની
સમજણ સાથે—જે એથ બારીઆ કૃત કીમત આના હેકાયતે લતીફની ઇંગ્લેજ
ગ્રાનસલેશન—કી ચાર આના આમાદન નામાના મીનીંગ કી ૩ આના ગુલેસતાનનું
૧ લા ચેપટરનું ઇંગ્લેજ ગ્રાનસલેશન કી ૪ આના કરીમાના મીનીંગ આખી ફારસી યુક
તેના ફારસી ઇંગ્લેજ અને ગુજરાતી હિન્દુ, ઇંગ્લેજ ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગ તથા આખી
પોએટ્રિનો અંગ્રેજ ગુજરાતી અને મરાઠી તરજુમો તથા ફરેક બોલનું વ્યાકરણ તથા ફરેક પેજની
નીચે પુસ્તક કૃત નોટસ બાઇ જે એથ બારીઆ કી દસ આના રોયલ પ્રીનસ રીડર્સના નં ૪
થાના આખી યુકના ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગ કી ૦ રૂ ૧)

